CIVITAS

toi Transportøkonomisk institutt
Stiftelsen Norsk senter for samferdselsforskning

bjørbekk & lindheim
LANDSKAPSARKITEKTER

LANDSKAPSFABRIKKEN
landskapsarkitekter mnla

Stedsanalyse Veitvet-Sletteløkka

16.12.2008

Groruddalssatsingen

Innhold

Forord **5**

Sammendrag av hovedfunn og anbefalinger **6**

1 Innledning **10**
1.1 Oppgaven 10
1.2 Metode for stedsanalysearbeidet 10
1.3 Områdesatsingen Veitvet-Sletteløkka 12

2 Stedets historie **14**

3 Sosiale aspekter **22**
3.1 Sammensetning og samhandling, medvirkning og integrering 22
3.2 Befolkningen statistisk sett 24
3.3 Helhetlig områdesatsing 26
3.4 Medvirkningsmuligheter 28
3.5 Stedets særlige sosiale utfordringer 29

4 Medvirkning fra barn og ungdom **32**
4.1 Mål og metode 32
4.2 Planlegging og gjennomføring 32
4.3 Deltakere 33
4.4 Medvirkningsopplegg 34
4.5 Erfaringer med de ulike gruppene 35
4.6 Innsamlet materiale 35
4.7 Barn 35
4.8 Ungdomskonferansen på Veitvet skole, trinn 1 37
4.9 Ungdom - Apalløkka skole 39
4.10 Ungdomskonferansen på Veitvet skole, trinn 2 41
4.11 Tendenser 46
4.12 Oppsummering 46

5 Analyse av fysiske omgivelser **48**
5.1 Metode 48
5.2 Områdets karakter 48
5.3 Lekeplasser, gang- og sykkelforbindelser 54
5.4 Kollektivtransport 56
5.5 Veinett og biltrafikk 58
5.6 Parkering 60
5.7 Støy 62
5.8 Luftkvalitet og høyspentlinje 64
5.9 Spesielle områdekvaliteter 66
5.10 Utfordringer i området 68

6 Gjeldende overordnete planer 74
6.1 Gjeldende kommuneplan 74
6.2 Kommunedelplanen for Groruddalens sentrale deler 74
6.3 Helhetlig utviklingsplan for Groruddalen 74

7 Groruddalssatsingen 76
7.1 Bedre miljø i Groruddalen, samarbeid mellom stat og kommune 76
7.2 Handlingsprogram 76

8 Pågående plan- og prosjektarbeid 78
8.1 Forslag til kommunedelplan for torg og møteplasser 78
8.2 Opprusting av Veitvetparken 78
8.3 Tverrforbindelse fra Østmarka til Lillomarka i Groruddalen 78
8.4 Veitvet skole og Østre Aker vei 100 79
8.5 Fossumdiagonalen, Trondheimsveien, Østre Aker vei 80

9 Samlet vurdering 82
9.1 Utfordringer knyttet til store befolkningsendringer 82
9.2 Sosiale og kulturelle arrangementer og møteplasser 82
9.3 Sosialt og fysisk bomiljø 82
9.4 Møteplasser i lokalmiljøet 83
9.5 Grønne områder 84
9.6 Trafikk og miljøkonsekvenser 84
9.7 Universell utforming 86
9.8 Videre medvirkningsprosesser 86

10 Anbefaling – utviklingsstrategi 87
10.1 Utgangspunkt for anbefalingene 87
10.2 Utviklingsstrategi 88
10.2 Tiltak på kort sikt 94
10.3 Tiltak på mellomlang sikt 96
10.4 Tiltak på lang sikt 98

Utgitt av Bydel Bjerke, 2008
Layout: Ellen Haug, Civitas

Forord

Bydel Bjerke engasjerte i mars 2008 Civitas rådgivergruppe as med samarbeidende konsulenter til å gjennomføre stedsanalyse for Veitvet-Sletteløkka. Stedsanalysen skal ligge til grunn for områdesatsingen som er en del av Groruddalssatsingen.

Stedsanalysen favner både sosiale, kulturelle og fysiske forhold. Arbeidet er gjennomført ved medvirkningsopplegg og ulike faglige analyser.

Bydel Bjerkes prosjektleder for stedsanalysen har vært Sidsel Andersen. I tillegg har prosjektledere for områdesatsingen deltatt. Tron Villy Myrén (til september 2008) og Lars Eivind Grasmo (fra september 2008) har deltatt som prosjektleder for områdesatsingen. Trude Mette Johansen (prosjektleder for "Stikk-innom") har deltatt i medvirkningsopplegget for barn og ungdom og forøvrig bidratt i prosjektet.

Konsulenteamet har bestått av følgende:
Sivilarkitekt Ellen Haug i Civitas har vært prosjektleder og gjennomført analysen av fysiske omgivelser sammen med landskapsarkitekt Nina Rieck i Bjørbekk & Lindheim. Sivilingeniør Gustav Nielsen i Transportøkonomisk institutt har bidratt med blant annet vurderinger av trafikk i analysen av fysiske omgivelser.

Sosiolog Vibeke Nenseth i Transportøkonomisk institutt har stått for den sosiale stedsanalysen inkludert medvirkningsdelen med voksne. Forsker Mattias Gripsrud, Transportøkonomisk institutt , har analysert nettsurvey-dataene, mens landskapsarkitektstudent Hedda Strand Gardsjord har referert fokusgruppeintervjuene.

Landskapsarkitekt Aaste Gulden Sakya i Landskapsfabrikken har stått for medvirkning for barn og unge sammen med sosialantropolog Nina Foss ved Universitetet i Tromsø.

Stedsanalysen er en konsulentrapport hvor konsulentteamet står for alle vurderinger og anbefalinger.

Beskrivelsen av historisk utvikling og billedmaterialet her er hentet fra en rapport utarbeidet av Byantikvaren ved Gry Eliesen. Rapporten gir en mer utfyllende beskrivelse av den historiske utviklingen.

Vi vil takke alle barn, ungdom og voksne som har bidratt med erfaringer og synspunkter på utviklingen av Veitvet-Sletteløkka.

Ellen Haug
Desember 2008

Sammendrag av hovedfunn og anbefalinger

Stedsanalysen tar utgangspunkt i målet og delstrategiene for områdesatsingen, knyttet til et levende bomiljø med gode møtesteder, gode bo- og oppvekstmiljøer, samt lokal kunnskap og ledelseskapasitet. Det er gjennomført medvirkningsprosesser for barn, unge og voksne, analyse av sosiale aspekter og analyse av fysiske omgivelser. Innhentet informasjon, innspill og analyser med tre ulike tematiske vinklinger støtter opp om hverandre. Dette gir større sikkerhet for at resultatene beskriver vesentlige sider og utfordringer på Veitvet-Sletteløkka.

Sosiale utfordringer

Et vesentlig trekk ved utviklingen av Veitvet-Sletteløkka er en stor folketilvekst og en betydelig endring i befolkningssammensetning de siste ti år. I dag er nesten halvparten av befolkningen innvandrere fra asiatiske eller afrikanske land, mens det gjaldt bare hver femte beboer i 1997. Befolkningssammensetningen er svært aldersrelatert, dvs at den eldre generasjonen hovedsakelig er etnisk norsk, mens de yngre – barn og unge og barnefamiliene – for en stor del er innvandrere. Området har også svært lav valgdeltakelse. En utfordring er knyttet til at befolkningen har ulike behov og bruker lokalmiljøet forskjellig. Tilpasningen til såpass raske endringer for et lokalmiljø er betraktelig mer utfordrende enn mer gradvise endringer.

Kultursatsing og sosiale møteplasser

Vektleggingen av sosiale begivenheter og kulturelle arrangementer som er gjort i og med områdesatsingen (for eksempel den årlige Veitvet-uka), framholdes som tiltak av stor betydning for lokalmiljøet. Satsingen på kultur har vært en bevisst del av områdesatsingen, som en viktig integreringsstrategi. Slike "temporære, kreative møteplasser" i et lokalmiljø har gjerne en samlende så vel som identitetsskapende funksjon. Etableringen av "Stikk innom"-kontoret på Veitvet-senteret har gitt befolkningen gode muligheter til å få kontakt med bydelsforvaltingen og områdesatsingen. Samtidig har det åpnet for flere typer sosiale møteplasser for ulike grupperinger, for eksempel egne samlinger for landsspesifikke grupper. Et dilemma ved slike møteplasser som er eksklusive for enkelte grupper, er at de kan oppleves som ekskluderende av andre. En større integreringsstrategi kan i så måte bli utfordret.

Sosialt og fysisk bomiljø

På Veitvet går det et skille i T-banelinjen. Sør for T-banen er boligområdene fysisk sett generelt sett gode. Her har det vært lett å skaffe seg gode boliger relativt billig til å være så sentralt i Oslo. Bebyggelsen er godt plassert i terrenget, med romslig avstand mellom blokkene. Uteområdene er generelt godt vedlikeholdt og det er kort avstand til større grøntområder. Barna bruker uteområdene nær blokkene mye, og de er jevnt over fornøyd med nærområdene sine. Det er flere lekeplasser med god standard.

Boligområdene mellom Trondheimsveien og T-banen (Hubroveien og Veitvetstubben) har fysiske utfordringer knyttet til at de har støy fra to sider. Uteoppholdsarealene er bedre skjermet enn på Sletteløkka, men har noe behov for oppgadering for å tilrettelegge for lek og opphold.

Sletteløkka har i utgangspunktet god boligstandard og nærheten til Marka som sine kvaliteter. Det er også fin utsikt. Samtidig har Sletteløkka utfordringer både fysisk og sosialt. Området har vesentlige miljøbelastninger (støy, forurensning) og er relativt isolert fordi Trondheimsveien og Krigsskolen fungerer som barrierer i sør og i nord. Det er mangel på utendørs leke- og oppholdsarealer med tilfredsstillende miljøkvalitet. Dette har gitt et høyt konfliktnivå mellom barn/ ungdom og voksne i området.

Det er trolig en økende beboertetthet (flere beboere per leilighet) og stor gjennomtrekk, blant annet på grunn av et betydelig innslag av utleieboliger. Det rapporteres om forsøpling av oppganger og uteområder som et særlig problem. Disse forholdene er krevende i forhold til en god forankring, deltakelse i og ansvar for eget bomiljø og for en god kontakt beboerne imellom uten spenninger og irritasjonsmomenter.

Summen av de fysiske og sosiale utfordringene på Sletteløkka er så vesentlige at det bør satses aktivt på lokalt engasjement og ansvarliggjøring. Dette kan gjøres

gjennom jevnlige beboermøter og rask håndtering av de særlige utfordringene for området som det er mulig å gjøre noe med umiddelbart. Eksisterende leke- og oppholdsarealer bør opprustes og støyskjermes lokalt. Det foreslås å etablere et nytt møtested/flerbrukshus på Sletteløkka og nye leke- og oppholdsarealer nord for blokkene på Sletteløkka. Aktivitetsområdet bør planlegges sammen med Krigsskolens inngangssituasjon, slik at disse funksjonene er samordnet.

Beboerne i østre del av Sletteløkka plages spesielt av aktiviteten på det nedbrente gartneriet i Sletteløkka nr 44, som trolig er ulovlig. Tomten er under omregulering og det er også stor lokal motstand mot reguleringsforslaget. For at områdesatsingen skal oppleves som vellykket av beboerne øst på Sletteløkka, bør ulike offentlige instanser samarbeide om å stoppe eventuell ulovlig aktivitet på Sletteløkka nr 44. Fremtidig arealbruk bør avklares raskt og det bør tilrettelegges for aktiv medvirkning for beboerne, som berørt part i området.

Manglende møtesteder på Sletteløkka
På Sletteløkka er det mangel på offentlige funksjoner (for eksempel barnehage, grendehus) og gode møteplasser som kan bidra til å gi stedstilhørighet. I tillegg sokner området til ulike skoler og alle organiserte fritidsaktiviteter skjer utenfor området. Sammen med stor støybelastning, forurensning, en langstrakt karakter og andre faktorer som splitter opp boligområdet, gir dette totalt sett et betydelig problem knyttet til stedstilhørighet og positiv opplevelse av stedet.

Møteplasser på Veitvet
Veitvet senter og området med Veitvet skole, Veitvetbanen og Veitvetparken er de viktigste møteplassene på Veitvet. Disse er både sosiale og fysiske tyngdepunkter for Veitvet, med Veitvetveien som viktigste forbindelseslinje.

Veitvet senter og T-banestasjonen ligger sentralt på Veitvet og tett ved hverandre. Det er behov for opprusting av Veitvet senter, både utendørs og innendørs. Det er også ønske om flere forretninger og tilbud, samt flere kafeer og møtesteder. T-banestasjonen er også nedslitt. Det anbefales at opprusting av senteret og T-banestasjonen gjøres samlet. Senteret bør utvikles med en lokal profil, med handel og møtesteder ut fra det lokale markedet, og med lokale aktivitets- og kulturtilbud.

Veitvet skole, Veitvetbanen og Veitvetparken er svært viktige møtesteder, spesielt for barn og unge. Det skal bygges ny skole, da den eksisterende er nedslitt. Samtidig skal kapasiteten dobles. Skolens funksjon som møtested og nærheten til Veitvetveien og nærmiljøet bør vektlegges ved lokalisering og utbygging av ny skole. Høyspentledningen som går over skoleområdet bør samtidig vurderes lagt i jordkabel, både fordi dette vil frigjøre mye areal til andre formål (blant annet skole) og fordi det vil gi en stor kvalitetsmessig gevinst for området.

Bredtvetdalen er lite tilrettelagt med turstier og derfor mindre brukt og verdsatt av beboerne. Bredtvetdalen er imidlertid en ressurs, som kan gi økt aktivitetstilbud og gangforbindelse til Marka dersom det gjennomføres tilretteleggingstiltak.

Trafikk
Alle delene av stedsanalysen peker på forurensning, støy og barriereeffekt fra **Trondheimsveien** som et betydelig problem. Realisering av prosjektet Fossumdiagonalen og nedbygging av Trondheimsveien vil gi betydelig reduksjon av trafikkmengdene. Dette vil både gi bedre miljøforhold på Veitvet-Sletteløkka og mange andre boligområder som ligger nært Trondheimsveien. Arbeidet for nedbygging av Trondheimsveien bør derfor intensiveres. Fordi det kan gå mange år før dette realiseres, bør det iverksettes lokale midlertidige tiltak for å redusere støyplager og helseproblemer, for eksempel lokal skjerming av uteområder.

Alle delene av stedsanalysen påpeker at **Veitvetveien** er en viktig kommunikasjonsåre, spesielt som gangforbindelse. Det er i dag problemer med gjennomgangstrafikk og for høy fart, og at myke trafikanter ikke er prioritert tilstrekkelig høyt. Det anbefales derfor at Veitvetveien gis ny utforming med utgangspunkt i rollen som ”bydelsgate”.

Veisystemet, med en stor hovedvei gjennom boligområdet og kanaliserte kryssløsninger, gjør at Veitvet oppleves som vanskelig å komme til og fra, fordi man må kjøre lange omveier. Trafikalt sett er ikke Sletteløkka knyttet til Veitvet og er splittet i to med atkomst fra to forskjellige kryss på innsiden og utsiden av bomringen. Veisystemet bidrar til oppsplitting av Veitvet og Sletteløkka. Nedgradering av Trondheimsveien vil kunne avhjelpe dette, da kryssløsningene kan gis mer bymessig utforming med flere svingmuligheter og fotgjengerkryssing.

Veitvet-Sletteløkka er bygget med lav **parkeringsdekning**. Situasjonen oppleves som problematisk, både fordi det er vanskelig å finne parkeringsplass og de parkerte bilene dominerer uteområdene og beslaglegger mye plass. Dette går på bekostning av uteareal til lek og opphold. Situasjonen er mest kritisk på Sletteløkka der det generelt er lite uteareal, og gate- og parkeringsarealet også brukes til opphold og lek. Det er trolig vanskelig å finne andre løsninger for parkering på grunn av kostnadsnivå og arealmangel. I stedet bør enkelte av dagens parkeringsarealer avsettes til lek- og opphold, med klare grenser mot kjøre- og parkeringsarealer. Området har godt kollektivtilbud og bør tilrettelegges for miljøvennlig transport.

Anbefalinger

Områdesatsingen på Veitvet-Sletteløkka bør rettes mot samspill med andre prosjekter i Groruddalssatsingen som vil påvirke bomiljø og nærmiljø på Veitvet-Sletteløkka. Dette er prosjekter som nedbygging av Trondheimsveien (del av prosjektet Fossumdiagonalen), ny Veitvet skole, eiendomsutvikling av Østre Aker vei 100, og styrking av tverrforbindelsen mellom Østmarka og Lillomarka. Områdesatsingen bør også rettes mot å påvirke prosjektene slik at de bidrar til å utvikle et levende bomiljø på Veitvet-Sletteløkka.

Områdesatsingen og prosjekter i Groruddalssatsingen vil gjennomføres over tid. På bakgrunn av dette er det skissert en utviklingsstrategi med tre faser, hvor forslag til tiltak i områdesatsingen sees i sammenheng med andre kjente prosjekter i Groruddalssatsingen. Fasene er på kort, mellomlang og lang sikt. På denne måten gis det et samlet bilde av aktuelle tiltak og hvordan disse kan samspille. Beboerne i området er en viktig ressurs og bør trekkes aktivt inn i det videre arbeidet med områdesatsingen.

Forslag til utviklingsstrategi for områdesatsingen er illustrert på prinsippnivå.

Veitvet og Sletteløkka ligger i et relativt bratt terreng med Grorudbanen og Trondheimsveien i mellom som barrierer.

Utviklingsstrategi for Veitvet-Sletteløkka

- Bedre bomiljø i boligområder
- Utvikle gode møtesteder (eksisterende og nye)
- Gangakse med Veitvetveien som nærmiljøgate
- Trondheimsveien: Nedbygging og beplantning
- Turvei og tiltak for aktivitet og idrett
- Høyspentledning i jordkabel
- Mulig eiendomsutvikling
- Studieområdet

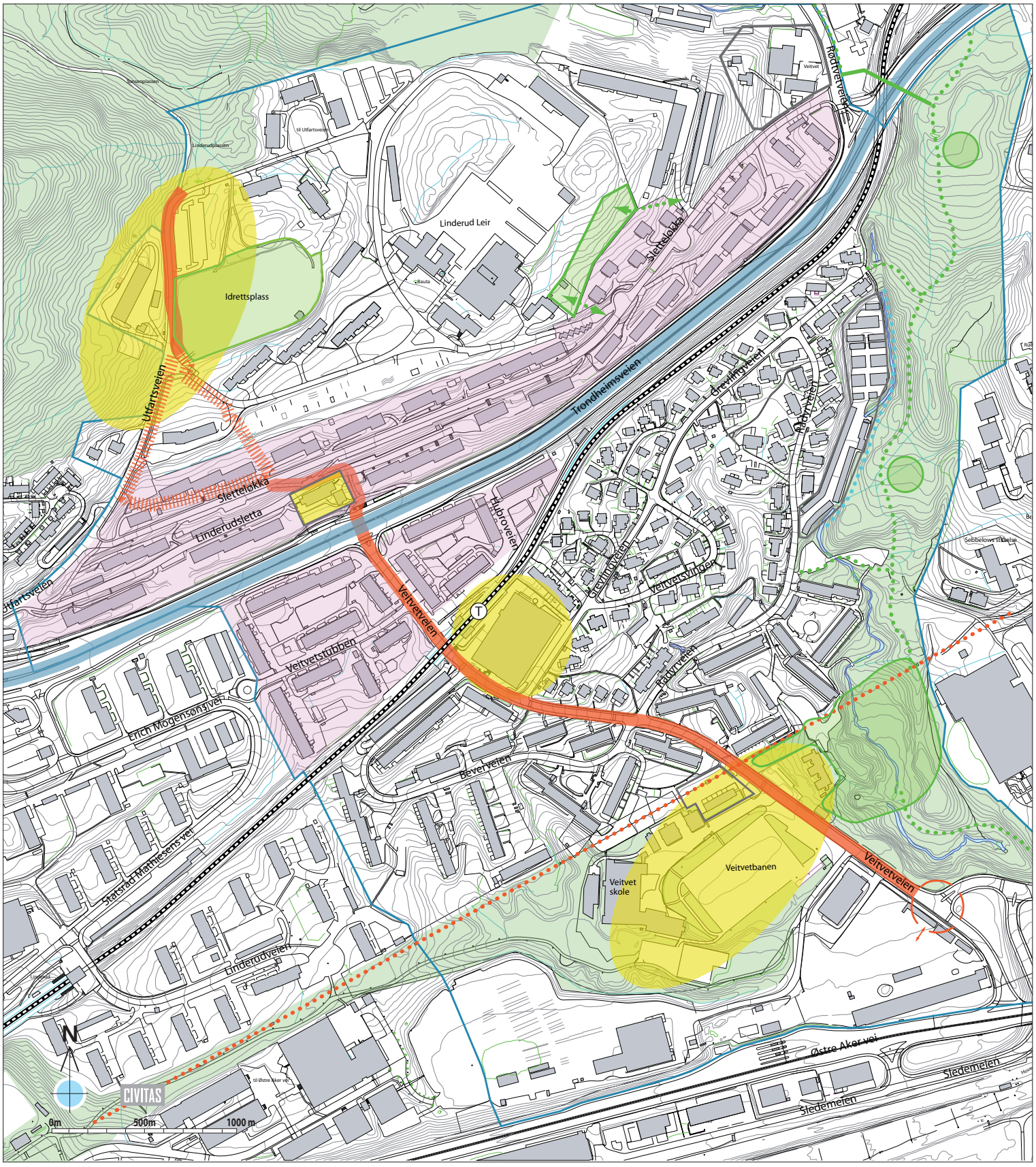

1 Innledning

1.1 Oppgaven

Kunnskapsgrunnlag og medvirkningsprosess

Stedsanalysen er utviklet som et grunnlag for videreutvikling av Veitvet –Sletteløkka gjennom en områdesatsing som er en del av Groruddalssatsingen. Målet for områdesatsingen er knyttet til bomiljø, med delstrategier rettet mot møtesteder, bo- og oppvekstmiljø og lokalt lederskap. Stedsanalysen rettes mot det definerte målet og delstrategiene.

Stedsanalysen gir et kunnskapsgrunnlag om sosiale, kulturelle og fysiske sider ved stedet og samspillet mellom dem. Som del av arbeidet med stedsanalysen har det vært gjennomført medvirkningsprosesser. I tillegg til å gi kunnskap til stedsanalysen er målet med dette å tilrettelegge for videre dialog om strategier for stedet, både med beboere og aktører på stedet, og de offentlige samarbeidspartene i Groruddalssatsingen.

Stedsanalyse av sosiale og fysiske aspekter

Miljøverndepartementet har helt siden tidlig nittitall lansert stedsanalyser som viktige planleggingsverktøy for bevaring av et steds karakter og kvaliteter, og som grunnlag for fysiske utbedringstiltak [1]. Stedsanalyser har tradisjonelt hatt fokus på den *fysiske* utformingen av et sted. Det har dessuten vært lagt særlig vekt på estetikk, bystruktur og kulturminner [2] – mens andre sider ved de fysiske omgivelsene, for eksempel miljøproblematikk, ser ut til å ha vært underkommunisert. Når det som ble regnet som en "stedsanalyse" stort sett var en analyse av (enkelte sider ved) de fysiske omgivelsene, vokste det etter hvert fram et behov for å gi begrepet et fyldigere innhold. Det ble tatt til orde for at stedsanalyse også måtte inkludere det sosiale og kulturelle mangfoldet og lokalbefolkningens livskvalitet og egne erfaringer med og oppfatninger av stedet [3].

Dette er bakteppet for en videreutvikling av stedsanalyser til å omfatte både fysiske og det sosiale aspekter og se disse i sammenheng, og i tillegg å integrere *medvirkning* som et sentralt element i en stedsanalyse . Stedsanalysen for Veitvet-Sletteløkka bidrar derfor med videreutvikling av stedsanalysens innhold og innretning.

Innspill til videre arbeid med områdesatsingen

Stedsanalysen er en konsulentrapport hvor konsulentteamet står for alle vurderinger og anbefalinger. Dette vil danne et grunnlag for bydelens videre arbeid med områdesatsingen og tilhørende handlingsprogram.

1.2 Metode for stedsanalysearbeidet

Kunnskapsinnhenting og delanalyser

Stedsanalysen er gjennomført med analyse av flere fagtema og en medvirkningsprosess. Disse arbeidene er gjennomført som separate deler med hver sin metodikk:

- Sosiokulturell analyse og medvirkning for voksne.
- Medvirkning for barn og ungdom.
- Analyse av fysiske omgivelser.

Innen hver av delene består oppgaven i dels å kartlegge faktiske forhold, dels å analysere/klargjøre vesentlige drivkrefter. Arbeidet med de ulike delene har vært gjennomført parallelt og det har vært kommunikasjon og kunnskapsoverføring mellom de ulike delene underveis. Metoden for del ulike delene er presentert i de respektive kapitlene.

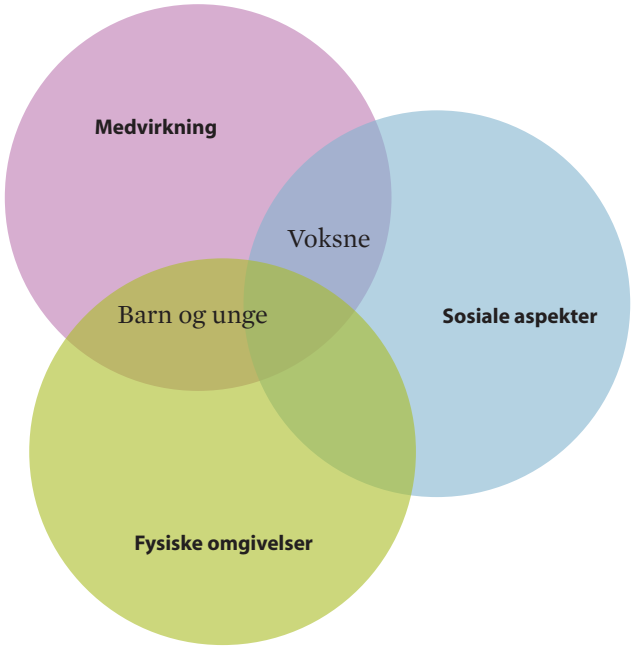

Illustrasjon av de stedsanalysens tre deler og samvirke mellom dem.

Studieområdet for stedsanalysen er avgrenset med rødt. Veitvet er arealene syd for Trondheimsveien og Sletteløkka er arealene nord for Trondheimsveien.

Samlet oppsummering og anbefaling
På bakgrunn av de ulike delene er det gjennomført en samlet analyse/oppsummering av funn (årsakssammenhenger, stedskarakter, sterke/svake sider, mm). På bagrunn av dette gis anbefalinger til videre arbeid. Dette arbeidet er gjennomført som et tverrfaglig samarbeid i teamet hvor også oppdragsgiver har deltatt.

Dialog med bydelen og prosjektgruppa
Stedsanalysen er utarbeidet i dialog med Bydel Bjerke og prosjektgruppa som Bydelsutvalget i Bydel Bjerke har oppnevnt for områdesatsingen. Prosjektgruppa består av beboere og lokale aktører i området. Bydelsutvalget har fastsatt mandatet til prosjektgruppa. Dette innebærer blant annet å lage forslag til handlingsprogram, rapportere fremdrift og avgi rapporter til bydelsutvalget.

1.3 Områdesatsingen Veitvet-Sletteløkka

Områdesatsingen inngår i Groruddalssatsingens programområde 3; Bolig- by- og stedsutvikling, og er i sin helhet finansiert gjennom midler fra Husbanken. Områdesatsingen skal gjennomføres av Bydel Bjerke som vil vektlegge helhetlig områdeutvikling.

Områdesatsingen er definert av bydelen og politisk behandlet i bydelsutvalget. Prosjektperioden for områdesatsingen er i første omgang 2007-2010. Intensjonen er at dette arbeidet skal videreføres til 2016.

Mål og delstrategier
I handlingsplanen for områdesatsingen Veitvet-Sletteløkka i 2007 er det overordnede målet definert som:

Å utvikle et levende bomiljø på Veitvet og Sletteløkka slik at beboerne kan takle utfordringer og problemer som eksisterer eller kan oppstå.

Dette skal gjennomføres ved et aktivt stedsutviklingsarbeid basert på lokal forankring og eierskap.

Det er ut fra dette utviklet tre delstrategier:
1. *Utvikling av gode møtesteder og sentra/ næringsarealer i de utvalgte stedene.*
2. *Utvikling av bo- og oppvekstmiljøer*
3. *Utvikling av lokal kunnskap og ledelseskapasitet for bærekraftig utvikling av delstrategi 1 og 2.*

Noter
1 Tennøy, Aud og Inger-Lise Saglie: Stedsanalyser i planlegging, NIBR-rapport 19/2000
2 Arge N. og Rimberg R. Vakre og mer funksjonelle steder. Evaluering av Miljøverndepartementets arbeid med stedsforming. Plan 5/1996:24-27.
3 Røe, Per Gunnar. Utviklingen av «levelige» steder – på hvilken måte kan sosiokulturelle stedsanalyser bidra? Michael 2006/3, Det norske medicinske selskab

Veitvet Story - jubileumsrevy for Veitvet skole 50 år. Elever fra Veitvet skole.

Bydel Bjerke definerer områdesatsing som følgende:
Geografisk område: Hensikten er å konsentrere ressursinnsatsen innenfor et geografisk avgrenset område, som er gjenstand for spesielle problemer og forfall. Dette innebærer at man prioriterer Veitvet-Sletteløkka foran andre steder i bydelen.
Helhetlig utvikling: Hensikten er å utvikle og fremme fysisk, sosial, kulturell og miljømessig utvikling.
Positiv utvikling: Prosjektet skal stimulere og fremme positiv utvikling, bygd på områdets egenart og kvaliteter.
Lokal forankring: Medborgerne i området er de som bestemmer hvilke problemer og løsninger det skal fokuseres på.
Styrke de sosiale nettverkene i området: For at medborgerne skal kunne takle utfordringer og problemer som eksisterer eller kan oppstå i området, er det viktig å styrke de sosiale nettverkene i området.

Dette innebærer i praksis
Tidsavgrenset prosjekt: I første omgang i fire år, men med mulighet for forlengelse.
Bærekraftige prosjekter: Satsingen vil i stor grad ha fokus rettet mot investeringer og utvikling av nye metoder og samarbeidsformer. Satsingen vil i liten grad vil bidra til driftsmidler.
Målgruppe: Medborgere/ beboere i området, og ikke begrenset til brukere av offentlige tjenester.
Metode: Områdesatsingen er kjennetegnet med at man i stor grad knytter seg til lokale ressurspersoner, mens man i den normale kommunale virksomheten retter innsatsen mot marginaliserte grupper og andre som har behov for kommunale tjenester.
Ukjent mark: Innsats som strekker seg langt utover det som er det offentliges vanlige oppgaver.

2 Stedets historie

Kulturlandskapet i Groruddalen er gradvis blitt formet av menneskers virksomhet helt siden de første bosetningene ble etablert i dalen. De største og mest dramatiske endringene begynte etter at Akerbygdene ble innlemmet i Oslo i 1948. Siden den tid har Groruddalen gått fra å være et jordbrukslandskap til et landskap preget av kommunikasjonsårer, drabantbyer og næringsområder. Framstillingen nedenfor er et sammendrag av en kulturhistorisk kartlegging og analyse av Veitvet- og Sletteløkkaområdet.

De første spor – Årvoll og Bredtvet

Ved slutten av siste istid, for ca. 10 000 år siden, sto havet i Osloregionen 200–220 meter høyere enn det gjør i dag, og Groruddalen var en fjordarm. Etter at trykket fra isen forsvant, skjedde det en kraftig landheving. Bredtvet lå ved sjøkanten rundt 8000 f.Kr. og morenekollen vest for Bredtveit kvinnefengsel var en odde som stakk ut i fjordarmen. I Groruddalen har vi noen få funn fra Årvoll som dateres til ca. 5000 f.Kr., og på Bredtvet gård er det er funnet en steinøks med skafthull. Denne dateres til yngre steinalder, det vil si perioden ca. 3000 f.Kr-1500 f.Kr.

Veitvet og Sletteløkka – gård og husmannsplass

Navnet Veitvet kommer fra norrønt Vegartveit og betyr jordstykke ved vei. Man antar at det lå en vei her allerede tidlig i middelalderen. På slutten av 1600-tallet startet man arbeidet med å bygge en ny Trondheimsvei og i perioden 1762 til 1770 ble veien ferdig gjennom Groruddalen.

Veitvet- og Sletteløkkaområdet er preget av to gårder, Linderud og Veitvet. Veitvet var en gård mens Linderudsletta og Sletteløkka eller bare Sletta, som også plassene ble kalt, var husmannsplasser. Både Veitvet og Linderud ble ryddet i middelalderen. Under svartedauden ble gårdene lagt øde. Hele Groruddalen var så å si avfolket på denne tiden. Storgården Linderud ble skapt av Erich Mogenssøn på 1700-tallet. I hans tid ble hovedbygningen oppført og hageanlegget anlagt. På slutten av 1700-tallet var Linderud blitt sentrum i et storgods som omfattet flere hundre tusen dekar skog, mange sager og ca. 350 gårder. Linderud var Groruddalens eneste herregård. Linderud bygslet Veitvet fra 1715 og gården har siden det vært uten tun. Veitvetplassen var en husmannsplass under Veitvet og tunet ligger fortsatt på nordsiden av Trondheimsveien.

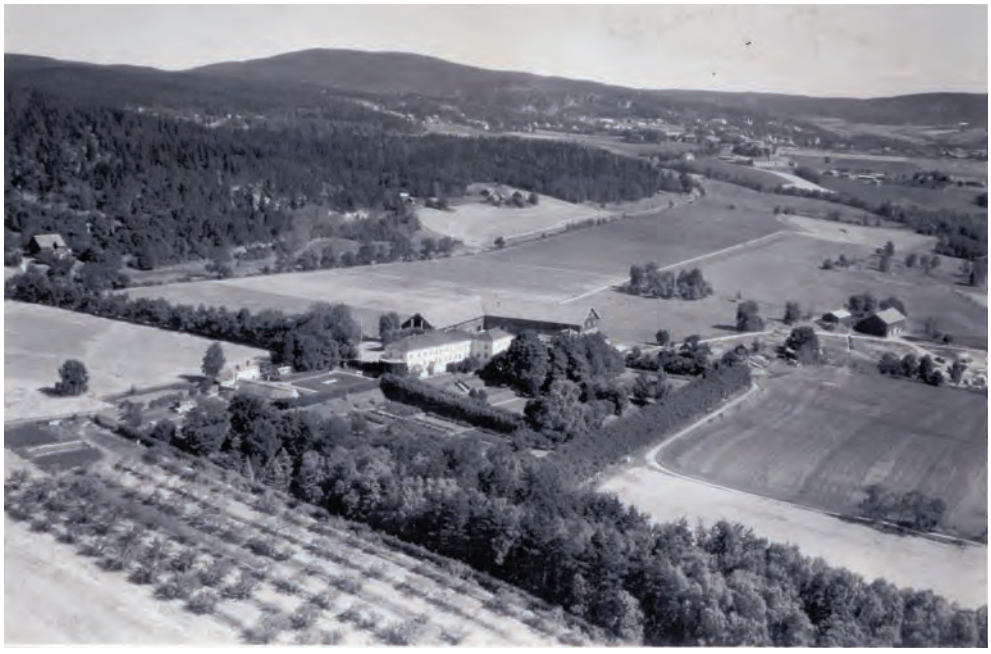

Jordbrukslandskapet i Groruddalen fotografert i 1949. Tunet på Linderud gård ligger midt i bildet. Overfor Trondheimsveien ser vi husmannsplassene på Sletta. Mange gårder ble gjenstand for privat utparsellering, men verken Lindrud eller Veitvet fikk en slik utvikling. Områdene ble dermed ikke preget av småhusbebyggelse slik vi ser i andre deler av byen (Arkiv: Byantikvaren).

Kart fra 1938. Gårdsgensene er angitt. Veitvets grense mot øst følger Veitvetbekken. Tunet som er angitt som Veitvet på kartet er Veitvetplassen.

Etterkrigstiden – Bolignød og gårder som forsvinner
I 1945 var Østre Aker hovedsakelig en jordbruksbygd. Bortsett fra små enklaver med småhusbebyggelse var det gårdsdriften som preget landskapet. I 1948 ble kommunene Aker og Oslo slått sammen. De trange bygrensene i Oslo hadde i lang tid vært oppfattet som et hinder for byens utvikling. Privat utparsellering av gårdene hadde til nå vært vanlig. I etterkrigstiden ble isteden gårdene systematisk ofret til fordel for en offentlig planlagt utbygging, og jordbrukets epoke i det tidligere Aker var med dette over.

Planleggernes ideologi: Tre rom og kjøkken – lys, luft og hygiene
Bolignøden etter krigen ble betraktet som et offentlig samfunnsproblem. Det var dokumentert at to tredjedeler av alle familier innenfor bygrensen med tre eller flere barn bodde i ett og to roms leiligheter. I Aker var tilstanden ennå verre og herredet var et av de dårligste i landet når det kom til boligstandard.

Treromsleiligheten ble lansert som minstestandard for familier. De gamle ett- og toroms leilighetene hvor hvert rom hadde mange funksjoner, for eksempel et rom som fungerte som både soverom og stue, var ikke ønsket. Den nye boligstandarden skulle bidra til en sunn og hygienisk livsstil. Både barn og foreldre skulle ivaretas. Eget foreldresoverom med tanke på det som blir omtalt som "seksualhygienisk hensyn" og mulighet for selvstendig lek og leksearbeid for barna, er premisser som ble vektlagt ved utformingen av leilighetene. Når det kom til strukturering av boligområdene ble det utviklet normer og standarder som satte maksimumsgrenser for tetthet i bebyggelsen. De nye boligområdene skulle framstå som grønne områder hvor kombinasjonen av natur og bolig skulle oppmuntre beboerne til å drive mosjon eller rekreasjon i frisk natur.

Det som i dag kalles Veitvet hageby under utbygging. Alle leilighetene har tilgang til en liten hage. Den gamle høylåven som tilhørte Linderud er fortsatt ikke revet. Bildet er tatt i 1953. (Arkiv: Byantikvaren).

Olav Selvaag og Veitvet
I hovedsak var det OBOS som stod bak utbyggingen av de store boligområdene i Groruddalen på 1950-tallet. Boligbyggingen gikk ikke så raskt som regjeringen hadde lovet og den fremste boligpolitiske kritiker ble ingeniøren Olav Selvaag. Landet hadde ikke råd til å bygge så dyre boliger som det var lagt opp til mente han, og hevdet at han kunne bygge dobbelt så mange hus for de samme ressursene. Ideene hans ble betraktet som interessante og Selvaag fikk en henvendelse fra departementet. Kunne han vise at det var mulig å senke byggeprisen radikalt ved å masseprodusere hus i serie? Våren 1950 begynte et nytt prosjekt å ta form og Selvaag tok sikte på å bygge 1000 leiligheter. Oslo kommune hadde ikke areal å avse til Selvaags prosjekt. Departementet hadde indikert at Selvaag skulle få en direkte kvote og bystyrerepresentant Erich Mathisen på Linderud gård foreslo Veitvet. Veitvet var gammelt kirkegods og Linderud gård hadde uoppsigelig bygslingskontrakt på eiendommen. Med departementets tillatelse fikk firmaet Ringnes og Selvaag tilgang til den 350 mål store eiendommen, og høsten 1950 ble planen for Veitvet lagt fram for Oslo kommune.

Veitvet tar form
1200 boliger i tillegg til et forretnings- og samfunnssenter skulle bygges. Etterhvert ble antallet økte til 1526. I reguleringsplanarbeidet ønsket Byplankontoret en parkeringsplass for hver femtende leilighet. Selvaag mente dette var for lite og i siste del av utbyggingen fikk han gjennomslag for å bygge en garasjeplass for hver annen leilighet.

I området lå det flere elementer som la føringer for planleggingen. Trondheimsveien og den kommende T-banen gikk som kommunikasjonsårer gjennom området. Kraftlinjen skar gjennom de søndre delene av tomten.

Dagligliv på Veitvet. Familien stod i fokus i planleggingen av de nye boligområdene etter krigen. Leilighetene skulle være en effektiv arbeidsplass for husmoren og tilrettelegges for barna. (Arkiv: Oslo Bymuseum).

Alle de mindre husmannsplassene som lå under Linderud er revet. Mens gårdstunene delvis ble ivaretatt gjennom ekspropriasjonprosessene, ble ikke husmannsplassene tillagt noen verdi. Det skulle også gå mange år før kulturminnevernet begynte å interessere seg for slike objekter, og dessverre finnes det i dag få bevarte husmannsplasser. På bildet som er tatt i 1957 ligger fortsatt en av Slettaplassene inne blant den nye bebyggelsen på Linderudsletta. I forgrunnen Nerstad kolonial. (Fotograf: Leif Hansen. Arkiv: Groruddalen historielag).

I 1956 hadde byggingen av Sletteløkka begynt og siste etappe av Veitvetutbyggingen er nettopp startet. (Arkiv: Byantikvaren)

Topografien varierte fra relativt flate områder nærmest Trondheimsveien, til et kupert ravinelandskap nedover mot Alna. Selvaag valgte å legge blokkene på høydedragene, på den måten utgjør ravinedalene friområdene mellom bebyggelsen.

Småhusblokker og rekkehus

I april 1952 startet arbeidene opp. Selvaag hadde allerede gjennomført et prosjekt på Bestum og mange av ideen herfra ble videreført på Veitvet. Han valgte å satse på toetasjes leiligheter i rekke på fire eller mer tegnet av arkitekt Sven Nicolaysen. Selvaag ivret også for det han kalte småhusblokker. Bygningstypen kan beskrives som to rekkehus satt oppå hverandre. Bygningene var i fire etasjer og leilighetene gikk over to etasjer. Alle leilighetene hadde en innvendig trapp. Tilgangen til de øverste leilighetene gikk via en utvendig vindeltrapp som førte opp til en langsgående balkong. Myndighetene var skeptiske til denne løsningen, og Selvaag måtte lage innebygde trappehus for å få godkjent bygningstypen. I første del av Veitvetutbyggingen finner vi slike småhusblokker i kombinasjon med rekkehus. I den neste etappen måtte Selvaag bygge mer tradisjonelle blokker med leiligheter på ett plan.

Småhusblokk fotografert i 1955. (Fotograf: Per Norseng. Arkiv: Byplankontoret/Byarkivet)

Fellesfunksjoner – Senter og skole

Planer for et forretningssenter lå inne i de opprinnelige planene. Hva senteret skulle inneholde var ikke avklart. Selvaag sier selv i en artikkel i Årbok for Groruddalen i 1992: *"Jeg gikk inn for at bydelen Veitvet skulle få noe spesielt, som ingen andre bydeler hadde og som derfor kunne bidra til sunn og verdifull lokalpatriotisme, også blant den store masse av barn og ungdom som hørte til på Veitvet."* Senteret stod ferdig i 1959 og medførte at Veitvet ble omtalt som den første selvbetjente drabantbyen.

I utgangspunktet var det ikke planlagt noen skole på Veitvet. Barna i området gikk på Nordtvet skole. Fem tusen mennesker hadde nå flyttet inn på Veitvet og behovet for en lokal skole var stort. Høsten 1957 ble det bygget paviljonger, med fire klasserom og læreværelse, i grøntdraget nedenfor drabantbyen. Året etter ble skolen fullført.

Senteret fotografert i ca. 1960. Her fantes forretninger, bank, postkontor, apotek, tannleger, leger, biblioteket, kirke, ungdomsklubb, musikkskole og veitvetsalen som ble utstyrt med fullt sceneutstyr. I tillegg hadde senteret en rik kunstnerisk utsmykning. Senteret hadde ingen overbygning slik det har i dag, og lå godt inkludert i boligbebyggelsen. (Fotograf: Leif Hansen, Arkiv: Groruddalen historielag).

Torget i Veitvet Senter i 1962. På taket ser vi modell av vindeltrappen som Selvaag ikke fikk godkjent på småhusblokkene på Veitvet. Selvaag brukte senere vindeltrappen som logo for sitt firma. (Fotograf: Randulf Kure. Arkiv: Byplankontoret/Byarkivet)

Fotografi fra 1961. I forgrunnen skolen som ble bygget i 1958 av Selvaag. Deretter ligger småhusblokkene tydelig plassert på høydene mellom ravinedalene. Annet byggetrinn av Veitvet innebar en mer tradisjonell blokkbebyggelse og kan sees midt i bilde. I bakgrunnen ligger Sletteløkka/ Linderudsletta. (Arkiv: Byantikvaren).

Både på Veitvet og Sletteløkka var det en variert fargebruk. Pastellfargene som ble benyttet kan karakteriseres som tidstypiske. De hvite småhusblokkene har forskjellige farger på inngangsfasadene, noe som kan skimtes på blokkene til venstre i bildet. (Arkiv: Byantikvaren)

Åpen blokkbebyggelse på Sletteløkka og Linderudsletta

Mens Veitvet kan betraktes som et boligeksperiment representerer utbyggingen på andre siden av Trondheimsveien en tradisjonell åpen blokkbebyggelse. Selvaag var ikke involvert i dette prosjektet. Området ble bygget ut i to etapper på 1950-tallet. Linderudsletta er markert med et punkthus på ti etasjer og det var arkitekt Christian Astrup som tegnet bebyggelsen. Byggingen startet opp i 1955. Blokkene ble plassert på langs i det skrånende terrenget. Der hvor terrenget tillot det ble tre og tre enheter koblet sammen.

Fase to av Sletteløkka ble planlagt på midten av 1950-tallet. Arkitekten var H. Mollø Christensen og bebyggelsen bestod av tre type blokker.

Trondheimsveien, T-banen og Veitvet stasjon

Den endelige planen for T-banenettet lå klar i 1954 og innebar at Grorudbanen skulle bygges som T-baneanlegg over Carl Berner og Hasle, og i dagstrekning til Grorud.

Alle stasjonene ble knyttet til en veipassasje enten under eller over sporene. Veien dannet adkomst til stasjonen og stasjonsbygningen ble anlagt i plan med veien. På Veitvet ble stasjonen knyttet til hovedgata gjennom området. Den er av typen underliggende stasjon med adkomst og stasjonsbygning under banen med trapper og ramper opp til plattformene. Anlegget er tegnet av arkitekt Peer Qvam og stod ferdig i 1966, det året Grorudbanen åpnet. Leskurene på perrongen er integrert i betongkonstruksjonen. Stasjonen inngår i Sporveiens verneplan for bygninger.

Bildene over viser i et tidlig stadium hvordan T-banetraseen ble opparbeidet. I bakgrunnen på bildet til venstre ligger Bredtvet og fortsatt er landskapet opp mot fengselet og gården helt åpent. (Fotograf: Erik Næss. Arkiv: Tunnelbanekontoret/Byarkivet)

Sletteløkka i 1961. I bakgrunnen ligger Linderud leir hvor NIKE bataljonen holdt til. Krigsskolen flyttet sin virksomhet hit i 1969.(Arkiv: Byantikvaren)

Tross satsingen på kollektivtrafikken økte trafikkmengden på innfartsveiene til byen. Trondheimveien var en tofelts vei fram til utvidelsen ble påbegynt omkring 1960 i dette området. Etter byutvidelsen i 1948 og etablering av industriområder i de sentrale delene av Groruddalen ved Alnabru, ble det besluttet å bygge en ny hovedvei langs dalbunnen. I 1989 ble Østre Aker vei riksvei.

Veitvets plass i bolig- og byplanleggingshistorien

I et byplanleggingsperspektiv er det vanlig å skille mellom det som benevnes som "åpen blokkbebyggelse" og "drabantbyer". I dag kan områdene framstå som relativt like, men områdene har i et planleggingsperspektiv en ulik bakgrunn og begrunnelse. Mens den åpne blokkbebyggelsen hadde familien i sentrum, ble det i drabantbyen i tillegg lagt vekt på å skape et boligområde som la til rette for et sosialt fellesskap utover familiens ramme.

Hva var Veitvet og Sletteløkka?

De første drabantbyene kom i området ved Østensjø med Lambertseter, Manglerud, Oppsal og Bøler. Veitvet ble bygget ut samtidig med Lambertseter, men planleggingen bak de to boligområdene var forskjellig. På Veitvet ble felleskapsfunksjonene plassert inn etterhvert og området var ikke planlagt som en drabantby. Etter få år hadde imidlertid Selvaag fått på plass både skole, samt et senter med en rekke fellesskapsfunksjoner. Ut fra dette vil det være riktig å gi Veitvet betegnelsen drabantby, faktisk den første i Groruddalen. Med Linderudsletta og Sletteløkka er det annerledes. Området ble planlagt som et rent boligområde med en nærbutikk og kan karakteriseres som åpen blokkbebyggelse. Blokkene er i hovedsak i fire etasjer med saltak, pussete fasader og utenpåliggende balkonger. Sletteløkka og Linderudsletta ble bygget ut i privat regi i to omganger.

Og slik ble det… Veitvet og Sletteløkka fotografert i 1959. Boligene og senteret står ferdig. (Arkiv: Byantikvaren)

3 Sosiale aspekter

3.1 Sammensetning og samhandling, medvirkning og integrering

Et hovedpoeng med en helhetlig stedsanalyse er å se det fysiske og det sosiale i sammenheng. Like viktig som å se at stedets *fysiske* strukturer preger menneskene som bor der, er det å se at det er menneskene som former stedet og som gir det dets egenart og karakter. På mange måter er det selve befolkningen som gjør at det blir et "sted" [1]. Siden et sted og forståelsen av det er sosialt skapt og kulturelt konstruert, kan det også endres[2]. Derfor er det så avgjørende at lokalbefolkningen gir innspill og at *medvirkning* blir et sentralt element i en stedsanalyse.

I det vi her kaller en sosial stedsanalyse er oppgaven både å få fram et områdes *sosioøkonomiske* trekk (befolkningssammensetning og levekår); ulike *sosiopolitiske* trekk (makt- og ansvarsforhold, mobilisering og medvirkning), og *sosiokulturelle* trekk (holdninger og verdier, stedsidentitet og –tilhørighet, kulturuttrykk og tradisjoner).

For en stedsanalyse er det viktig å vite hvem befolkningen er, hvordan den er sammensatt og hvordan den endres. Det er viktig å få fram hvordan et sted oppleves, hvilken betydning det har og hvilke erfaringer det gir (og har gitt) – for ulike grupper. Det er viktig å få fram ulike interesser og verdier i lokalsamfunnet - hva som gir makt og mening - basert på ulike typer allianser og fellesskap. Det kan være grupperinger som virker samlende eller splittende, som inkluderer eller ekskluderer, som fører kulturelle tradisjoner videre - eller som bidrar til kulturell fornyelse ved at ulike kulturimpulser møtes på nye måter. Samtidig er det viktig å få fram framtidige forventninger og angi befolkningens syn på utviklings- og løsningsforslag for en fortsatt lokal deltakelse, ansvarliggjøring og mobilisering.

Metodisk tilnærming for analysen av sosiale forhold

I motsetning til en analyse av fysiske forhold, kan man ikke utenfra registrere eller enkelt observere sosiale forhold. Samfunnsfaglige tilnærminger er avhengig av også å få fram folks *egne fortolkninger* og oppfatninger for å kunne forstå forholdene på stedet. Grunnleggende for en sosial stedsanalyse er derfor å avdekke - og forstå - de *meningssammenhengene* stedet inngår i for den befolkningen som hører til.

Vi har hatt et bredt metodisk inntak gjennom informantintervjuer med bydelsrepresentanter og prosjektansatte og tre fokusgrupper (gruppeintervjuer) med:

- Prosjektgruppa for områdesatsingen, bestående av ulike representanter fra beboerne og fra bydelen.
- Deltakere i et "kvinnenettverk" i regi av områdesatsingen.
- Utvalgte beboerrepresentanter, fra Sletteløkka (Sletteløkka boligsameie og Askelia borettslag) og Øvre Veitvet borettslag.

Vi har dessuten gjennomført en internett-undersøkelse (nettsurvey) blant beboerne.

Informantintervjuer og fokusgrupper

Formålet med fokusgruppene i forbindelse med stedsanalysen har vært å avdekke viktige *sosiale sider* ved lokalmiljøet - i dette tilfelle å få fram deltakernes erfaringer med, forventninger til og oppfatninger om lokalmiljøets *sosiale møteplasser, kulturelle begivenheter*/ arrangementer (såkalt temporære kulturelle møteplasser [3]) eller mer *politiske, aksjonistiske arenaer*. Mulighetene for medvirkning og lokal ansvarliggjøring har vært et hovedtema. Det vil si å få fram forutsetningene for demokratisk deltakelse og felles mobilisering, for innflytelse på, råderett over og ansvar for utviklingen av eget lokalmiljø, samt deltakernes konkrete erfaringer med de særlige mulighetene som er gitt i og med selve områdesatsingen.

Gruppeintervju [4] - eller det som ofte kalles en fokusgruppe - er en vanlig samfunnsfaglig metode når viktige relasjonelle, mellommenneskelige eller *sosiale* sider i en organisasjon eller i et lokalmiljø skal avdekkes. Det vil gjerne være en strukturert gruppediskusjon med 6-10 deltakere valgt ut fra visse kjennetegn, i dette tilfelle beboerrepresentanter på Veitvet-Sletteløkka. Gruppa ble ledet av den ansvarlige for stedsanalysens sosiale sider som var såkalt *moderator* for gruppesamtalen, som søkte å få fram deltakernes erfaringer, forventninger og oppfatninger om stedet og deres medvirkningsmuligheter i lokalmiljøet. Gruppeintervjuene ble tatt opp

på bånd og referatskrevet. Øvrige fra prosjekt-teamet deltok som observatører på én av fokusgruppene.

Siden et hovedtema for stedsanalysen har vært medvirkning og mulighetene for kollektiv mobilisering, ble en slik fokusgruppe valgt framfor enkeltvise personintervjuer fordi en *gruppedynamikk* i seg selv ofte bidrar til å stimulere felles engasjement og mobilisering. Deltakerne kan bli inspirert av og/eller korrigere hverandre. Når enkeltvise oppfatninger og fortolkninger om samme forhold (i eget lokalmiljø) blir brynt mot hverandre, kan ny informasjon bidra til nye felles fortolkninger, og nye fellesinteresser kan bli klargjort, som igjen kan fungere fornyende og mobiliserende (for kollektiv handling). Det betyr ikke at en fokusgruppe nødvendigvis må tilstrebe noen "harmonisk enighet" (konsensus); vel så viktig er det å få fram kryssende interesser og forskjellige og nye (gjerne kreative) oppfatninger om sentrale utviklingstrekk, på en åpen og samlet måte.

Nettsurvey

Det ble i september sendt ut en invitasjon på epost om å delta i nettbasert spørreskjemaundersøkelse som hadde som formål å hente inn synspunkter og innspill fra innbyggere i Veitvet-Sletteløkka i forbindelse med den større Groruddalssatsingen. Epostadressene var samlet inn under bydelens brosjyreutdeling i juni. I alt ble det sendt ut 115 invitasjoner (16 meldinger kom direkte i retur som feilsendt). I tillegg var det mulighet for åpen pålogging på Stikk-innom-kontoret på Veitvet-senteret. Alt i alt startet 192 deltakere spørreskjemaet, av disse gikk undersøkelsen videre med ca 100 skjemaer som var tilstrekkelig utfylt for å kunne brukes videre. Undersøkelsen var åpen i ca to uker.

Temaet i spørreskjemaet var konsentrert rundt beboernes oppfatning av det området de bor i. Sentrale momenter var her grad av tilhørighet i boområdet, opplevde kvaliteter og utfordringer i området både i forhold til fysiske og sosiale faktorer. I tillegg ble de spurt om en del bakgrunnsvariable som kjønn, alder og boområde.

Skjemaet inneholdt 29 spørsmål. 11 av disse var formulert som åpne spørsmål. Hensikten var å sikre stor grad av åpenhet i forhold til innspill fra de lokale innbyggerne, som ellers ikke så lett ville fanges opp i svar i forhåndsdefinerte kategorier. Disse åpne spørsmålene har gitt et rikt informasjonsmateriale, relevant for kartleggingen av engasjerte beboeres synspunkter på hva som er viktig å satse videre på.

To tredeler av de som deltok i undersøkelsen var yngre enn 45 år (noe som antakelig henger sammen med de eldste beboernes mindre internett-tilgang eller -tilbøyelighet). Hver femte bor i en alenehusholdning. I forhold til gjennomsnittet i Oslo (ca 50 %) er dette et lavt tall. Opp mot halvparten av husholdningene (45 %) består av tre eller færre medlemmer. De store husholdningene – fem medlemmer og mer – utgjør noe under 20 prosent blant respondentene. Noen flere kvinner enn menn har deltatt i undersøkelsen (55 %). 3 av 4 av respondentene bor på Veitvet, mens for befolkningen som helhet er det 2 av 3 som bor på Veitvet. Gjennomsnittlig botid er 14 år. Respondentene ble også spurt om hvilket land de var født i og hvilket land foreldrene var født i. Svarprosenten på begge disse spørsmålene var for liten (bare vel halvparten) til at opplysningene kunne brukes til andre sammenlikninger. Vi vet ikke hvordan manglende svar fordeler seg på respondenter med eventuelt ulik etnisk opprinnelse. Rundt 70 prosent av de som oppga ga svar, hadde Norge som fødeland. Svarene på hvor deres foreldre var født, fordelte seg på 21 forskjellige land, og rundt 60 prosent oppga at foreldrene var født i Norge. 1 av 3 har foreldre født i Asia eller Afrika. Respondentene selv var alt i alt fra tolv forskjellige land.

Nettsurveyen hadde en rimelig god svarprosent (over halvparten av dem som åpnet lenken til undersøkelsen) og hadde en forholdsvis god spredning ut fra alder, kjønn og bosted. Like fullt kan ikke de som har svart på nettsurveyen sees som et representativt utvalg av lokalbefolkningen. Det er snarere grunn til å se dem som et knippe av særlig engasjerte beboere, og som videre oppfyller flere forutsetninger: De må kunne norsk [5]; ha tilgang til PC (eventuelt ha brukt PC på Stikk innom) - og de må, ikke minst, ha sett det som meningsfullt å delta i undersøkelsen. Noe lokkemat lå nok også i at de som svarte, deltok i trekningen av tre lokale gavekort (dagligvarer og "take-away").

3.2 Befolkningen statistisk sett

For en første oversikt over stedsanalysens sosiale sider er det viktig med en kartlegging av sentrale demografiske og sosiale faktorer. Som et grunnlag for stedsanalysen (del 1) har Utviklings- og kompetanseetaten i Oslo kommune gjennomført en særegen statistisk del [6] for Veitvet-Sletteløkka. I og med at det ellers ikke offentliggjøres sosiale bakgrunnsdata på et såpass detaljert delbydelsnivå, er det nødvendig med særskilte analyser. Fra dette statistikkgrunnlaget finner vi følgende hovedtrekk ved den *sosiale sammensetningen* og ved *levekårene* i området:

- Det bor nesten 6000 personer på Veitvet-Sletteløkka, rundt en firedel av alle beboere i Bjerke bydel, og fem prosent av alle i Groruddalen.
- Det er en folketilvekst på vel 13 prosent fra 1997-2007. 28 prosent av befolkningen er under 20 år, og det er særlig vekst i aldersgruppen under 20 år, og 20-49 år. Det er nedgang i aldergruppen 67-79 år (som hovedsakelig kan forklares av lave fødselskull), mens det er en viss vekst i aldergruppa 80+. Det er en lavere andel eldre enn ellers i Bjerke bydel, og en høyere utflytterfrekvens.
- 48 prosent har i 2007 "ikke-vestlig" [7] bakgrunn. Det vil si at av de i alt 22 delbydelene i Groruddalen er det bare Rommen, Smedstua, Ellingsrud og Fossum som har høyere andel asiatisk, afrikansk, øst-europeisk eller latin-amerikansk innvandrerbefolkning [8].
- Den mest slående endringen det siste tiåret er den *store veksten i innvandrerandelen* av befolkningen, fra rundt 20 prosent i 1997 til nesten 50 prosent ti år senere. I samme periode har antall norske i området sunket fra om lag 4000 til under 3000, mens ikke-vestlige innvandrere har økt fra ca 1000 til i underkant av 3000 (jf figur).
- Flyktningeandelen er 18 prosent, mot tilsvarende 6 prosent i hele Groruddalen.
- Rundt 10 % er uføretrygdete menn, 8 % kvinner. Det er lavere enn ellers i Ytre by øst (som er på henholdsvis 16 % og 11 %), men det er noen flere arbeidsledige enn ellers i Groruddalen.
- Det er noen flere trangbodde og flere innbyggere per friareal enn ellers i Groruddalen.
- Det er færre personskader fra trafikken, men flere som er utsatt for trafikkstøy.
- Det var en svært lav valgdeltakelse i området i 2007, 46 prosent (som er noe av det laveste landet)

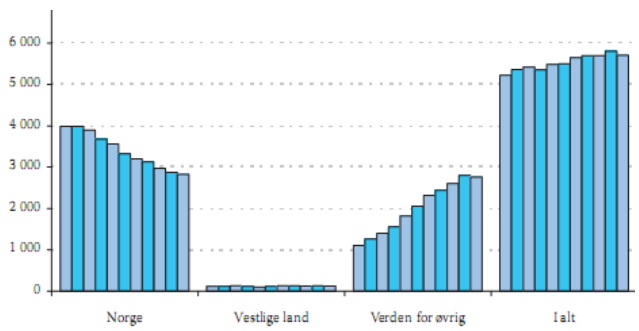

Befolkningen i delbydel Veitvet etter bakgrunnsland 1997-2007.
Kilde: Oslo-statistikken /2008, figur 9.1.

Grønt preg og gode steds- og bykvaliteter

I nettsurveyen ble beboerne spurt om hva som særlig preger eller kjennetegner området de bor i (se figur neste side). Syv av ti i nettsurveyen er helt eller ganske enig i at folk som bor her liker seg godt, og seks av ti er helt eller ganske enig i at det er et godt bo- og oppvekstmiljø. Kun ti prosent er helt enig i påstanden om at mange vil *flytte* herfra så fort som mulig. På den andre siden er det under halvparten som er enige i at mange er *stolte* av å høre til området. Og et flertall er enig i at *folk utenfra* har negative oppfatninger om stedet. Vi legger også merke til at for mange av kategoriene er nøytral/vet ikke-prosenten høy.

Mange beboere i området framhever også andre egenskaper ved stedet. Det gjelder blant annet områdets *grønne preg, gode stedskvaliteter* og *byfasiliteter*. Et par betegnende utsagn i åpne svar [9] på hva som særpreger Veitvet-Sletteløkka er:

> *"...alle de grønne lommene vi har her, hvor man kan gå seg en liten tur. At det er grønt og fint rundt oss og gangavstand til skogen."*
>
> *"Det er veldig nær til Marka. Det er flott å engasjere folk når det er fysisk trening. Da folk blir bedre kjent med hverandre og får bedre helse. Og får en sterkere tilhørighet."*

Samtidig gis det også uttrykk for at:

> *"Nærheten til Marka oppfattes som positivt for mange, mens nærheten til Trondheimsveien er en utfordring!"*

Hva mener du særlig preger eller kjennetegner Veitvet-Sletteløkka? 99 svar.

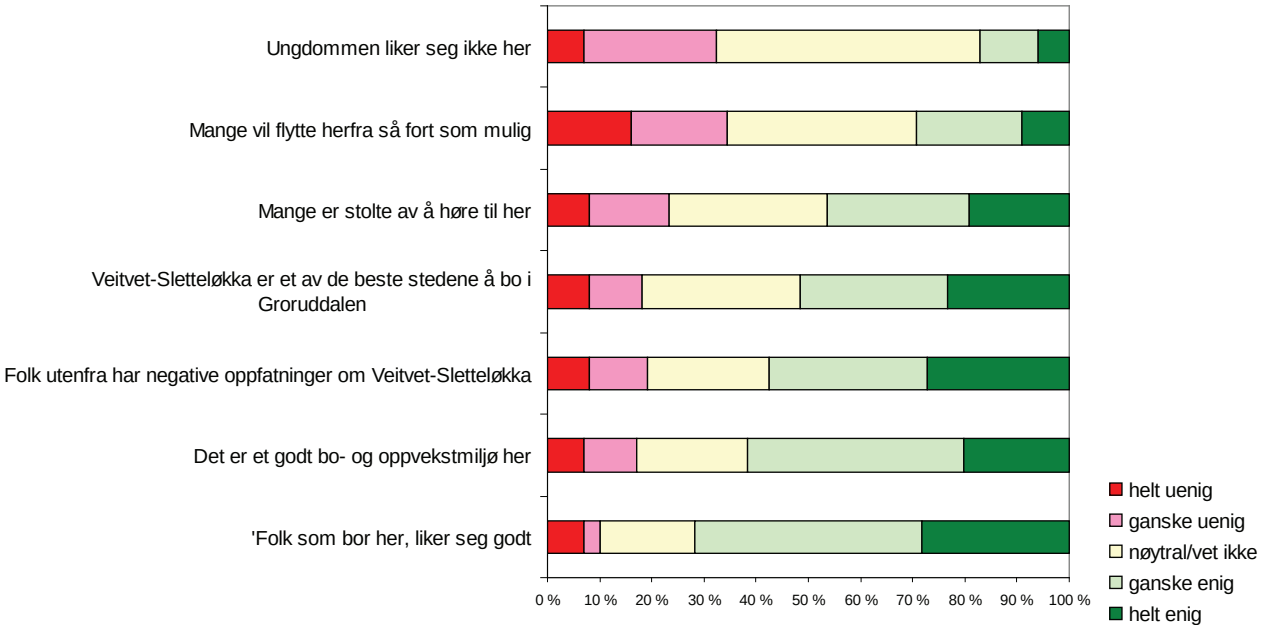

Flere peker på områdets bygd-i-byen-karakter med gode lokale tilbud, samtidig med den gode tilgjengeligheten, kollektivtilbudet, og den relative nærheten til storbyens tilbud. Typiske utsagn om hva som kjennetegner områder er blant annet:

> *"Bygd i byen – de fleste kjenner hverandre", "Det er lett vei til byen, til butikker og leger", Nær tilknytning til alle byfasiliteter", Sentralt og enkelt med kollektiv", Fin blanding av småhus med hager, og blokkbebyggelse. Kort veg til T-bane og buss", "Deler av bomiljøet er stille og skjermet fra gjennomgangstrafikk".*

Også verdien av *"billige husleier"* kommer til uttrykk, og dessuten *"gode naboer"*. Ikke minst vektig er utsagnet om at: *" Området har en varme og toleranse for alle"*.

Organiserte aktiviteter

I nettsurveyen ble beboerne spurt om de var medlem i ulike organisasjoner eller deltok i ulike aktiviteter (se tabell). Som vi ser av fordelingen under, er det hele 42 prosent som er aktive i eget borettslag eller sameie og 30 prosent i idrettslag. Politisk parti har lavest skår, men er likevel høyere enn landsgjennomsnittet (syv prosent på landsbasis oppgir at de er medlemmer av et politisk parti, mens tre prosent oppgir at de er aktive [10]).

I tillegg ble beboerne gitt anledning til egne innspill i forhold til medlemskap. Mange nevnte en del type aktiviteter som ikke ble fanget opp av skjemaets svarkategorier, spesielt framtredende var her kulturelle aktiviteter (som for eksempel "Veitvet Story" I og II), foreninger (kor og skolemusikk), samt noe egenaktivitet gjennom "kulturelle sammenkomster". Også "Eldresenteret" ble nevnt av flere.

Mangel på kulturtilbud og butikker

I nettsurveyen var det også spørsmål om hvilke tilbud man savnet i området. Svarfordelingen er vist på neste side. To av tre savner et bedre kulturtilbud og flere butikker, mens seks av ti savner et bedre ungdomstilbud. Mange uttrykker ønske om at ungdomsklubben (som blir sett som et svært positivt og viktig tilbud i lokalmiljøet), får lengre åpningstider, for eksempel at det også er åpent i helgene. På oppfølgingsspørsmål svarer nesten seks av ti at de kunne tenke seg å være med selv å organisere aktiviteter de savner.

I de åpne svarene på hva folk savner i området er det tre temaer som går igjen: *sosiale treffsteder* som kafé og pub; mulighet for trening/*fysiske aktiviteter* (spesielt svømming, og særlig for kvinner) og *kulturaktivitetshus*/bibliotek. Noen peker på behovet for et stort kulturhus, blant annet for rimelig utleie av festhall som kan ta minst 100 (til store bryllup o.l.).

Er du jevnlig aktivt medlem i noen av de følgende aktivitetene eller grupperingene?	Aktivt medlem %
Borettslag eller sameie	42
Idrettslag eller andre organiserte aktiviteter	30
Religiøs gruppering	14
Ungdomsklubb	14
Kvinnegruppe	9
Politisk parti	7

Fordelt på ulike grupperinger viser det seg at det er et flertall av kvinnene, to tredjedeler, som savner bibliotek/lesegruppe, mot bare halvparten av mennene. Når det gjelder butikker, er det 73 prosent av Veitvet-beboerne (som har svart på nettsurveyen) som savner flere butikker, mens bare 55 prosent av Sletteløkka-bosatte savner det. Det betyr altså at Veitvet-beboerne, som i utgangspunktet har best butikktilbud, også er de som savner flere i dette området. Antakelig er det mange av Sletteløkka-beboerne som allerede er vant til å handle utenfor området (mange bruker for eksempel Linderud-senteret).

3.3 Helhetlig områdesatsing

Som en strategi innenfor "bolig-, by- og stedsutvikling" (programområde 3 i Groruddalssatsingen), er det valgt ut ett pilotområde i hver av Groruddalens fire bydeler, for en særlig "helhetlig områdesatsing". Pilotområdene ble valgt av hver bydel, etter politisk behandling [11]. Grunnen til at Bjerke bydel valgte Veitvet-Sletteløkka er at dette området framsto tydeligst (sammenliknet med områdene Økern, Årvoll og Linderud) med de største fysiske og sosiale utfordringene: raskest folketilvekst, høyest innvandrerandel, størst trafikkbelastning, lavest valgdeltakelse. Det er også blitt pekt på at området har *"et særlig potensial"* ved at forbedringsmulighetene skulle være særlig gode her. Samtidig er det også trukket fram at "Veitvet", som en av de tidlige drabantyutbyggingene i Groruddalen fra tidlige femtitall nærmest har framstått som *"et begrep"* – kjent for sin årlige Veitvet-uke-tradisjon og for ett av Nordens første og flotteste kjøpesenter da det ble åpnet i 1958.

Veitvets sentrale beliggenhet og historiske betydning

Følgende utsagn gir uttrykk for det særegne ved selve Veitvet:

> *"Veitvet ligger midt i dalen, sentralt og er en av de eldste drabantbyene i Oslo."*
>
> *"Veitvet var en stor bygd i gamle dager, og i og med at det ikke har blitt lagt særlig vekt på å modernisere området er det nå på tide at det gjøres noe med Veitvet både for de som bor her, og med tanke på den historiske bakgrunnen som Veitvet har."*

Noen ser satsingen som en del av den større Groruddalssatsingen:

> *"Groruddalen trenger et bedre omdømme enn "industridalen". Det trengs at folk ønsker å trekke oppover i Groruddalen for å bo – og ikke bare mot sentrum."*

I nettsurveyen mener nesten 90 prosent at området ble valgt ut som et satsingsområde fordi: *"Det er store muligheter for forbedring her"*. 80 prosent er (helt eller

Hva er det du savner av aktiviteter og tilbud her? 96 svar:

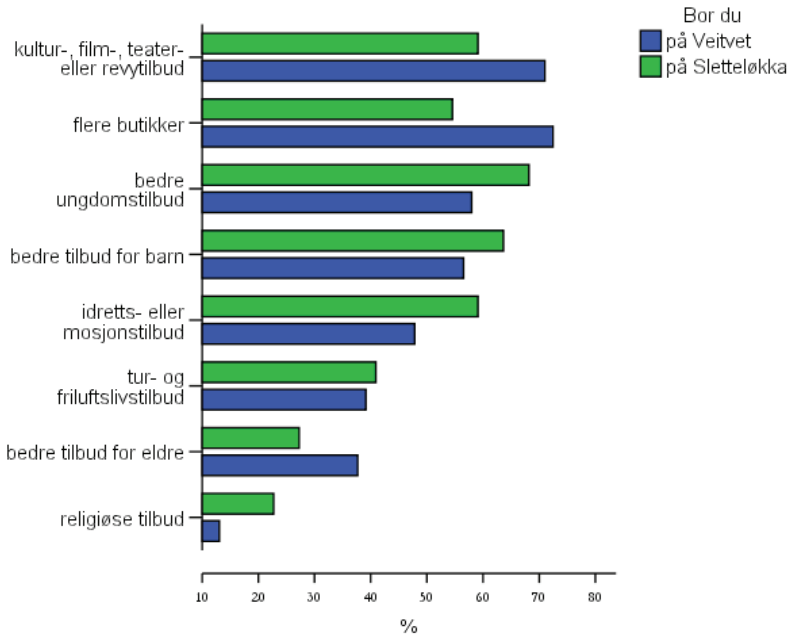

dels) enig at det skyldes at *"Det er mange med utenlands bakgrunn her"*, og like mange mener at det er på grunn av at *"Det trengs mye fysisk opprustning her"*. Det er minst (under halvparten) enighet om at området ble valgt ut fordi: *"Det er her problemene er størst"*. Nesten 60 prosent mener imidlertid at *"Folk bare bor her, det er lite annet å samles om"*, og omtrent halvparten er enig i at *"Det er lite å gjøre på fritiden her"*.

Beboerne ble også gitt anledning til å komme med egne innspill i forhold til grunner til at området ble valgt ut. Disse uttalelsene kan samles i hovedsakelig to knipper: For det første knytter det seg til et behov for bedre flerkulturell integrering, for det andre dreier det seg om behov for fysisk opprustning av området.

Behov for flerkulturell integrering

Mange peker på at områdesatsingen er kommet i stand først og fremst ut fra et behov for en bedre integrering på tvers av etnisk og kulturell bakgrunn, som følgende sitater viser:

> *"Med mange beboere som representerer mange forskjellige kulturer, er det behov for å bli bedre kjent. (Man må) ha en grunn til å komme sammen og bli kjent."*

Fra innvandrerhold kommer et ønske om å engasjere seg mer lokalt til uttrykk:

> *"Det er mange innvandrere og de har ikke tradisjon for å være så engasjerte i samfunnet på samme måte som nordmenn med å organisere seg. Nordmenn er litt flinkere til det. Derfor trenger kanskje vi som har en annen bakgrunn litt starthjelp og få fram engasjementet som allerede er der."*

Men også markeringer av tilpasningsproblemer med å vende seg til nye boformer, kommer til uttrykk:

> *"Det bor i mange tilfeller store familier på Sletteløkka der leilighetene er beregnet på en eller to personer etter dagens bostandard. Det medfører mye uro i huset, noe de norske beboerne reagerer mest på."*

Behov for fysisk opprustning

Det andre store knippet av begrunnelser for at selve Veitvet-Sletteløkka er blitt valgt ut, er behovet for fysisk oppgradering. Mange utsagn går i denne retningen: Her er *"tettbygd, gammelt boområde, en av Oslos eldste drabantbyer, som nå er nedslitt"*. *"Veitvet har vel også vært noe forsømt i mange år"*, og dessuten at også *"Sletteløkka er blitt forslummet"*. Selve Veitvet senter får mye oppmerksomhet: *"Senteret her holder på å falle sammen"*, og blir pekt på som en viktig grunn til hele områdesatsingen: *"På grunn av Veitvet Senter og parkeringsproblematikk i området"*.

Erfaringer med områdesatsingen så langt

Det som trekkes mest fram som erfaring med områdesatsingen så langt er at det nå skjer så mye nytt av samlinger og kulturtiltak: Veitvet-uke, revy (Veitvet story), kulturkafé på søndager, "fest på løkka", o.a. Og ikke minst har høstens åpning av "Stikk innom"-kontoret på Veitvet-senteret blitt lagt merke til.

Syv av ti i nettsurveyen oppgir at de har merket satsingen, noe som viser at beboerne i området er oppmerksomme på satsingen. Det viktigste folk har merket seg er at det nå foregår mye mer, kulturelle *arrangementer* og lignende. Mange peker også på at de har merket seg at uteområdene allerede er blitt bedre. Ellers indikerer resultatene et noe blandet forhold til satsingen, noe som nok skyldes at den ikke har foregått i to år ennå [12]. Det ser ikke ut til at satsingen har ført til en generell følelse av at *"folk er blitt bedre sammensveiset"*, kun én av fire er helt eller ganske enig i dette utsagnet, men nesten halvparten er i alle fall helt eller ganske enig i at satsingen har skapt større *tilhørighet* til området.

Hva skal til for at områdesatsingen skal lykkes?

Beboerne i området ble også spurt om særlige utfordringer i lokalmiljøet for at satsingen i området skal lykkes. Svarene på disse spørsmålene er spesielt interessante fordi de viser hvor beboerne selv føler problemene mest på kroppen og kan indikere enkelte viktige satsingsområder. Figuren under viser fordelingen i nettsurveyen nærmere.

Det ser ut til å være en bred samling om mange av utfordringene som er nevnt i undersøkelsen, og få av respondentene tror at områdesatsingen ikke vil føre til noen merkbare endringer, kun 15 prosent er enige i

dette. Det ser ellers ut til å være en bred tilslutning til at det er nødvendig å ruste opp bomiljøet, 85 prosent av beboerne er helt eller ganske enige i dette. I forhold til det fysiske miljøet viser svarene ganske klart at Trondheimsveien har stor (negativ) betydning for miljøet, både som barriere og som forurensingsskaper. Tre av fire er også helt enig eller ganske enige i utsagnet om at det må bli flere beboere som må engasjere seg i lokalmiljøet. Dette kan indikere at mange opplever at det er for få som engasjerer seg i dag.

3.4 Medvirkningsmuligheter

Beboerne ble også spurt om hvilke muligheter de selv hadde for å påvirke lokalmiljøet. Resultatene fra nettsurveyen viser stort sett at de fleste vurderer å ha relativt gode muligheter for å ta opp ting i lokalmiljøet som figuren under viser. Det er i alle fall ikke mange som er enige i utsagnet om at *"det ikke er så mye de kan gjøre og at de ikke kan påvirke likevel"* - under 10 prosent deler denne oppfatningen helt eller delvis. Over 70 prosent er ganske eller helt enige i at å *"finne andre likesinnede og gå sammen om å gjøre noe"* og *"henvende meg til aktive personer i lokalmiljøet"* er egnede framgangsmå-

Hva ser du som de særlige utfordringene for at satsingen i området her skal lykkes? 94 svar:

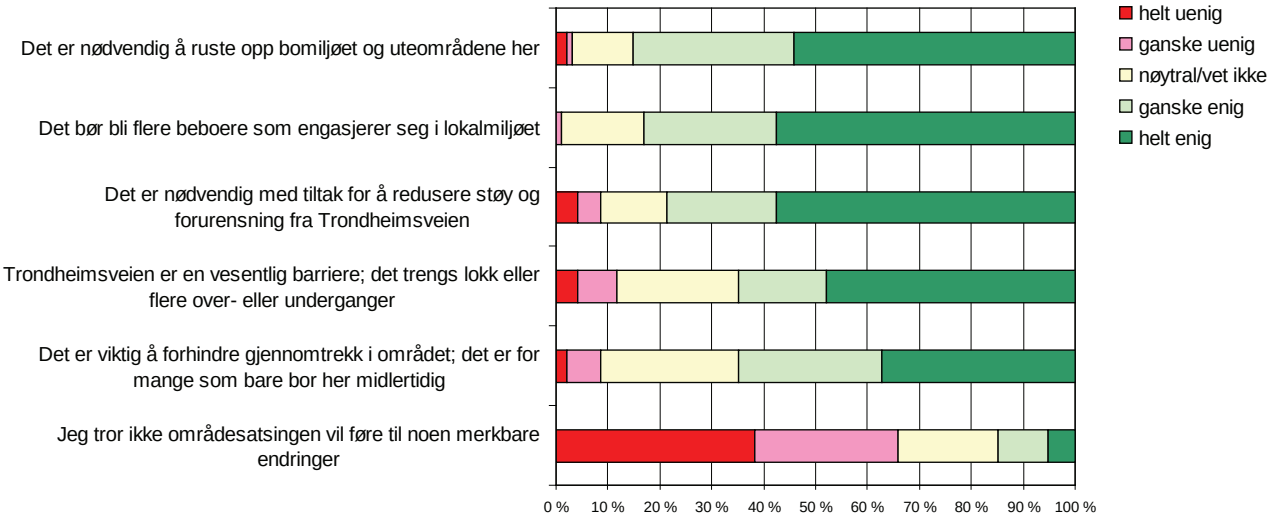

Hvordan kan du påvirke eller ta opp ting som angår lokalmiljøet ditt? 95 svar:

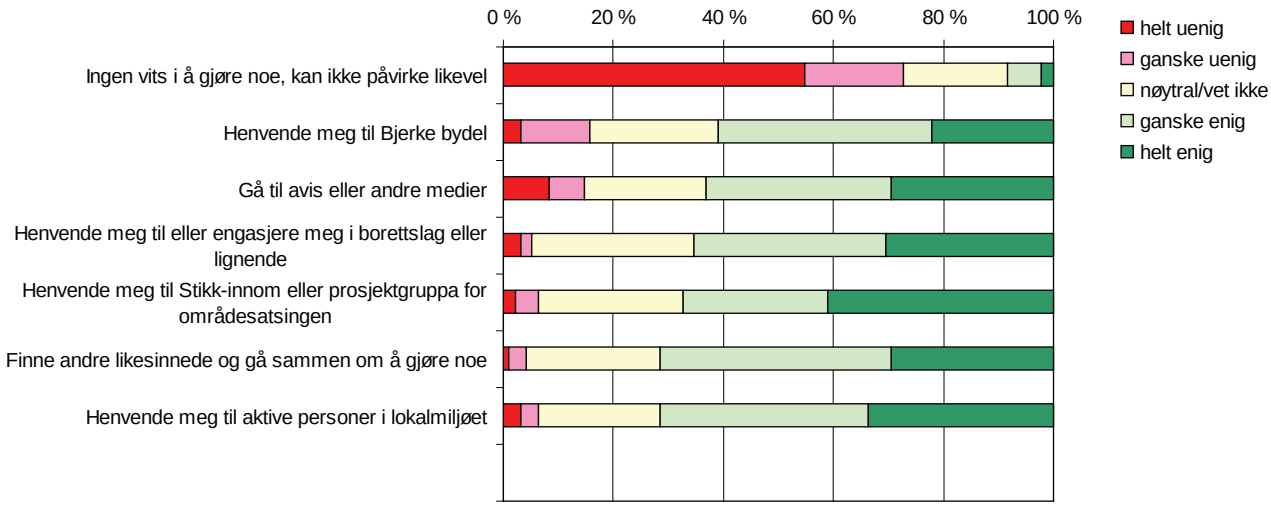

ter. Dette tyder på at beboerne i stor grad vurderer sitt eget beboermiljø å være relativt ressurssterkt og med gjennomslagskraft.

Framtidsoppfatninger

Beboerne i området ble spurt om de trodde de ville bo her i området om ti år. Kjønn øvde stor innflytelse på om man trodde man ville bo i området om ti år. Mens 52 prosent av kvinnene trodde at de ville bo her om ti år, trodde bare 26 prosent av mennene det samme.

Halvparten *ønsker* at de bor i området også om ti år. En firedel verken tror eller ønsker at de bor her om ti år. Det tilsvarende tallet for vet-ikke gruppen er 33-26 prosent. Som vi ser av figuren under, er det mange som er svært usikre på om de fortsatt vil bo i området om 10 år, særlig av de som bor på Veitvet.

3.5 Stedets særlige sosiale utfordringer

Så langt har vi beskrevet en del sentrale enkelttrekk og befolkningens syn på sentrale sider ved det å bo på Veitvet-Sletteløkka. Her skal vi til slutt løfte fram enkelte sammenhenger som det kan være grunn til å være særlig oppmerksom på i forhold til en gunstig utvikling av området framover.

Tilpasning til raske endringer; mot et balanse- eller vippepunkt?

Det er for det første et vesentlig *tids*aspekt ved stedsutviklingen; det vil ganske enkelt si hvor fort endringer skjer. Tilpasning til såpass raske endringer i befolkningssammensetningen i et lokalmiljø som det vi er vitne til her, er klart mer utfordrende enn mer gradvise endringer som en så å si umerkelig tilpasser seg over tid. Vi har sett at befolkningssammensetningen endres svært raskt, og at utflyttingen fra området er høy. Oppfatningen om at norske barnefamilier står for mye av denne utflyttingen, er utbredt: *" Før barna begynner på skolen, flytter de".*

Nå er forholdet omtrent femti-femti mellom norske og innvandrere i området, men det er liten grunn til å anta at fordelingen har balansert seg på dette nivået. Flere trekker fram en slik "balanse" som gunstig:

> *"Her er det 50/50 norsk og utenlandsk – og det er bra. Det hadde kanskje også vært en fordel for innvandrerne om det hadde vært bedre balanse."*
> *"Integreringen blir vanskeligere når noen er i flertall."*

Også innvandrere peker på at det problematiske når noen er i flertall:

> *"Mange norske er skremt av utenlandske mennesker. De har fått dårlig inntrykk fra media. Hvis det er et arrangement med overtall av utlendinger, kommer ikke de norske."*

Tror du at du vil bo her i området om 10 år? 99 svar:

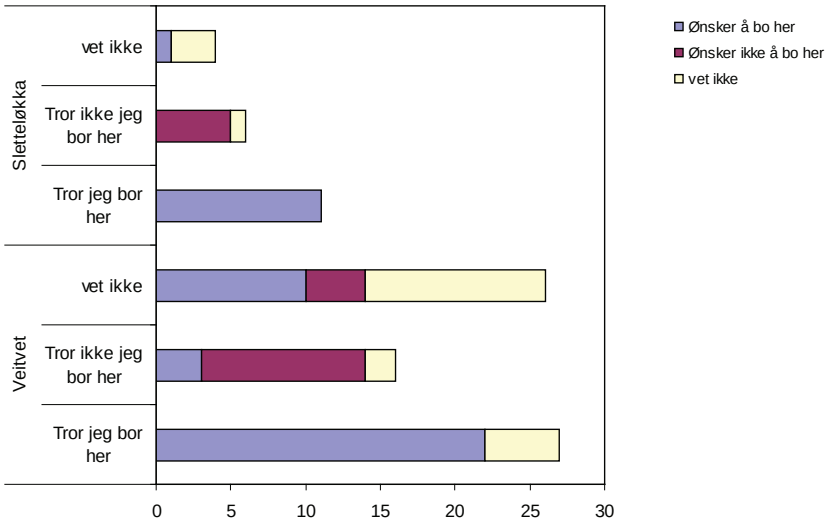

Flere i fokusgruppene vegrer seg for å uttale seg på dette området, og innleder med forbehold som dette:

> *"Dette er ikke rasistisk ment, men det bør bli en bedre balanse mellom norske etniske og flerkulturelle beboere."*

Flere tradisjoner og arrangement i bomiljøet sliter med oppslutningen, muligens fordi de regnes som særnorske: borettslagenes tenning av julegran, med gløgg og pepperkaker, o.l.

Det avgjørende spørsmålet er selvfølgelig om i hvilken grad disse endringene er villet, og hvem de er ønskelige for. For en stor del er disse raske endringene utilsiktede konsekvenser – ingen har bevisst gått inn for dem. Det er snarere snakk om summen av en rekke individuelle (enkeltfamiliers) valg. Men det betyr også at det skal svært lite til for at en slik balanse blir forstyrret og at et mer klart vippepunkt nås – "dråpen som får begeret til å flyte over". Det innebærer at selvforsterkende prosesser settes i gang, som gjør at en i utgangspunktet liten forskjell, etter hvert kan bli svært markant [13]: Som når én gruppe blir i minoritet, fortsetter prosessen med at denne gruppa flytter ut i stadig større grad, til den til slutt er helt ute av miljøet.

Eldre norske – yngre innvandrere

Den nye befolkningssammensetningen har ikke bare gitt en ny fordeling i kulturell bakgrunn. Et viktig trekk er at skiller mellom ulike befolkningsgrupper i så stor grad faller sammen med alders- og generasjonsforskjeller. Kort sagt, de eldre er i overveiende grad norske, mens blant de yngre – barn, unge og barnefamiliene – er innvandrerne stort sett i flertall. Som det gis uttrykk for: *" Det kommer til å bli bare gamle og innvandrere her"*. Også skillet i ulike familie- eller husholdningstyper går sammen med skiller i befolkningens bakgrunn, som antakelig forsterker forskjellene ytterligere: Mange av de norske eldre er også enslige.

Ulike skiller i en befolkning – som går på alder, kjønn, familiebakgrunn, religion – som stort sett følger og faller sammen i de samme banene, er et problem for den sosiale integreringen sett under ett. For en bedre samhandling på tvers er det viktig at flere av disse linjene krysses langt oftere og i ulike sammenhenger [14].

Fra blomsterkasser til paraboler på balkongene

Eldre beboere som har bodd i området lenge, kommenterer forandringen som er skjedd som noe som også synlig kommer synlig til uttrykk: *"Ting er forandret: alle blomsterkasser var fulle før, ingen er opptatt av det lenger."* Den umiddelbare responsen (i fokusgruppa) er da at *"nå blomstrer det med paraboler"*. Mange er også opptatt av at det er skjedd en fysisk nedgradering og forsøpling av bomiljøet, i oppganger og i uteområder – og at folk generelt nå bryr seg lite og tar for lite ansvar for hvordan det ser ut i bomiljøet.

Selv om det nok er tilløp til klare "DE" og "OSS"-oppfatninger blant etnisk norske beboere om hvem som bidrar til forsøplingen, er det også oppfatninger om at det er "ungdommen" som ikke bryr seg, eller det er de som bor i de kommunale leilighetene. I det hele tatt er alle framleieforholdene (særlig på Sletteløkka) et betydelig problem i forhold til ansvar for bomiljøet. Her er gjennomtrekken stor, og det er stor misnøye fra andre beboere med at verken utleiere eller leietakere tar noe ansvar.

Mange beboere med ikke-norsk etnisk bakgrunn er også isolerte i lokalmiljøet, der ikke minst dårlig norskferdigheter er én viktig barriere. Etter (ofte fysisk tunge) jobber, er de hjemme i leilighetene, ser på "sitt" lands tv-kanaler og er lite deltakende og synlige i lokalmiljøet.

Bare et bosted – få samlingssteder

Mange av disse forholdene gjør at området på mange måter bare oppleves som et bosted med få eller mangelfulle sosiale og fysiske møteplasser. Erfaringene med områdesatsingen så langt har vist at det er få tiltak som virker så samlende som åpne kulturtiltak og –arrangementer på tvers av alder, bakgrunn og bosted. Det er utelukkende positive erfaringer med alle de kulturelle arrangementene/ begivenhetene som er etablert og har kommet i stand i og gjennom områdesatsingen. Og en viktig motivasjon for å møte opp er åpenbar: for *"...når ungen din står på scenen, er det klart du stiller"*. Og etter hvert er det blitt en større forståelse og kompetanse på

tvers, og grillfester i nabolaget serveres ikke lenger bare med tilbud om *"pølser og baconcrisp"*. Men også på det sosiale området er det tilløp til "DE" og "OSS"-oppfatninger. Puber og sosiale samlinger med for mange *"fulle nordmenn"* oppfattes som et problem.

Problemsaker trenger avklaring

Et par konfliktsaker har engasjert beboergrupper spesielt. Den ene dreier seg om Østre Akervei 100, som beboerne ser som et illustrerende eksempel på at motmakt, lokal motstand og mobilisering fører fram (mot planer om en gjenbruksstasjon). Den andre konfliktsaken er Sletteløkkaveien 44, der det tidligere lå *"et fint og hyggelig gartneri"*, mens det nå foregår en høyst midlertid og uregulert bilopprettingsvirksomhet på tomten. Mange vet nå etter hvert om og har hørt om at Veitvet-Sletteløkka er gjenstand for en særlig områdesatsing. Samtidig ser de at det tilsynelatende er "fritt fram" for en på flere måter lyssky virksomhet på verdifulle arealer midt i bomiljøet. En rask avklaring av slike saker er derfor viktig for hele Groruddalssatsingens legitimitet.

Felles problemforståelse – grunnlaget for felles innsats

Utfordringene for Veitvet-Sletteløkka er tydelige og langt på vei erkjent og godt etablert som *felles* problemområder, både fra bydelens og beboernes side. "Alle" ønsker seg bedring av trafikkforholdene og bedre integrering på tvers av ulike befolkningsgrupper i lokalmiljøet. Samtidig er problemområdene åpenbart sammensatte, og knippet av løsninger og tiltak er utvilsomt ressurs- og tidkrevende. Trondheimsveiens ca 33000 biler eller Veitvetveiens ca 5000 biler i døgnet forsvinner ikke over natten, og de raske endringene i befolkningssammensetningen og flyttestrømmene i området kan ikke direkte påvirkes av enkle politiske vedtak. Men en rekke tiltak i og med områdesatsingen har opplagt stor betydning og umiddelbar virkning, slik som miljøfartsgrenser og møteplasser, sosiale samlinger og Stikk-innom. Dessuten har kanskje bare oppmerksomheten stedet får gjennom områdesatsingen sin egen effekt. Det har satt lokalmiljøet i fokus, og det at man vet at man blir undersøkt, har i seg selv positiv innvirkning på utviklingen [15].

Noen *dilemmaer* og en viss uenighet blant beboere finnes – når noen ønsker seg flere parkeringsplasser og andre vil bli kvitt biler og trafikk i området. For noen er det viktig med gruppespesifikke samlinger, for eksempel for kvinner med felles bakgrunnsland, mens andre er opptatt av arenaer som kan samle alle. Muligheten for enkeltgrupperinger til å møtes virker klart som et viktig første steg til økt engasjement for lokalmiljøet i det hele tatt. Med en fortsatt utbredelse av en felles problemforståelse og de bedre mulighetene for medvirkning i lokalmiljøet som er skjedd gjennom områdesatsingen så langt, er grunnlaget for felles innsats lagt.

Noter

1 Statistisk rommer et "sted" enhver befolkningskonsentrasjon [http://en.wikipedia.org/wiki/Place]. Statistisk sentralbyrå opererer med følgende definisjon av et "tettsted": "En hussamling skal registreres som et tettsted dersom det bor minst 200 personer og avstanden mellom husene normalt ikke overstiger 50 meter."
2 Røe, Per Gunnar, Frøydis Eidheim og Lene Schmidt. Sandvika i støpeskjeen. En sosiokulturell studie av stedsutvikling. NIBR-rapport 2002:14.
3 Nenseth, Vibeke. Kreativ byutvikling. Stedsans og sentrumssatsing i Porsgrunn. TØI-rapport 945/2008.
4 Guldvik, Ingrid. Troverdighet på prøve. Om gruppeintervju som metode for å produsere valide data om politiske diskurser. Tidsskrift for samfunnsforskning 1/2002.
5 Innenfor prosjektets rammer var det ikke mulig å gjennomføre nettsurveyen på flere språk.
6 Oslo-statistikken. Groruddalen og Søndre Nordstrand. Statistikkgrunnlag for Groruddalssatsingen og Handlingsprogrammet for Oslo Sør. Oslo kommunes statistikkontor, Utviklings- og kompetanseetaten, Oslo kommune, 2008.
7 Eller som Statistisk sentralbyrå (SSB) nå opererer med: Fra "Asia, Afrika, Latin-Amerika, Oseania utenom Australia og New Zealand, og Europa utenom EU/EØS".
8 SSB definerer: "Innvandrerbefolkningen omfatter personer med to utenlandsfødte foreldre, eller mer presist; personer som verken har foreldre eller besteforeldre som er født i Norge. Innvandrerbefolkningen inkluderer førstegenerasjonsinnvandrere, som selv har innvandret, og personer født i Norge av to utenlandsfødte foreldre."
9 Svar på spørsmål der man kan svare med egne ord.
10 www.ssb.no
11 Groruddalssatsingen – programområde 3. Bolig-, by- og stedsutvikling. Årsrapport 2007 og Handlingsprogram 2008. Mars 2008.
12 Områdesatsingen ble vedtatt av Bjerke bydelsutvalg 14.12.2006.
13 For eksempel at trafikkendringer kan sette i gang flytteprosesser og føre til endret befolkningssammensetning (Bjørskau, Torkel. Ny trafikk – nye naboer. TØI-rapport 652/2003
14 Uttrykt sosiologisk med et uttrykk fra Stein Rokkan er det snakk om "kryssende (konflikt)linjers integrerende kraft".
15 Det er den såkalte Hawthorne-effekten i sosiale eksperimenter som viser at det å bli observert påvirker presentasjonen.

4 Medvirkning fra barn og ungdom

Deltakelse og medvirkning fra lokalbefolkningen har vært en viktig premiss for stedsanalysearbeidet. Gjennom de lokales spesielle kompetanse er det innhentet informasjon/erfaringer til arbeidet med stedsanalysen. Medvirkningsprosessen har også lagt grunnlaget for dialog og samarbeid lokalt.

I perioden april – juni 2008 ble det gjennomført en medvirkningsprosess for barn og ungdom i samarbeid med bydelen, Veitvet skole, Tonsenhagen skole og Apalløkka skole. Medvirkningsarbeidet har vært gjennomført i skoletiden. Arbeidet med Veitvet skole har vært størst. Det har det både har vært gjennomført en større ungdomskonferanse med oppfølgende arbeid, samt et opplegg for barneskoleelever. På de to andre skolene har arbeidet vært gjennomført i løpet av 2-3 timer en skoledag.

Det ble valgt å rette medvirkningsprosessen med barn og unge mot fysisk miljø, da dette er et godt utgangspunkt for medvirkning for barn og unge og denne prosessen skulle gi innspill til arbeidet med de fysiske analysene.

4.1 Mål og metode

Det har vært tre hovedmål med medvirkningen med barn og unge på Veitvet-Sletteløkka:

- Å innhente informasjon om barn og unges fritid, hva de liker i nærmiljøet sitt, hva de ikke liker, og hva de vil gjøre for at det skal bli bedre der de bor.
- Å trekke med og engasjere barn og ungdom til å delta aktivt i utviklingen av sitt nærmiljø, og inspirere til videre aktivitet og engasjement etter at arbeidet med analysen er ferdig,
- å forankre stedsutviklingsarbeidet lokalt i bydelen.

Planlegging og gjennomføring av medvirkningen har tatt utgangspunkt i PLA-metoden (participatory learning and action), en tilnærming som tar sikte på en likeverdig dialog og samhandling mellom deltakere og fagfolk, der deltakere gis innflytelse og makt. Erfaringer med PLA har vist at selve medvirkningsprosessen virker mobiliserende. Det at folk inviteres inn i prosessen og får delta underveis er mobiliserende i seg selv, fordi folk ser at det har betydning at de er der, og at de har noe å bidra med. I tillegg gir medvirkningsprosessen rom for dialog og debatt, og åpner for nye sosiale relasjoner.

I arbeidet med barn og unge har vi holdt det åpent for de store visjonene (som nedbygging av Trondheimsveien, ny Veitvet skole, ny bruk av Krigsskolen mv), men samtidig lagt vekt på å gå mer i dybden, og arbeide konkret med temaer som er realiserbare på kort og mellomlang sikt. Dette fordi det gir bedre mulighet for aktiv involvering av deltakerne, og mer brukbare og begrunnede innspil til stedsutviklingsprosessen. Innspillene de involverte har kommet med viser at det er mulig å være visjonære i det konkrete.

4.2 Planlegging og gjennomføring

Det konkrete medvirkningsopplegget og gjennomføringen av prosessene er gjort etter prinsipper fra PLA, hvor det som har kommet til underveis i prosessen har blitt vurdert fortløpende, og har vært med på å styre prosessen.

Ungdomskonferansen på Veitvet var det aller første medvirkningsarrangementet og det største i stedsanalysen. Konferansen ble gjennomført i samarbeid med Veitvet ungdomssenter, som Ungdomssenterets årlige ungdomskonferanse. Ungdomskonferansen ble planlagt i samarbeid med skolen og bydelen, og dannet grunnlag for planlegging og programmering av de andre medvirkningsverkstedene. Planlegging av de etterfølgende arrangementene er gjort i samarbeid med bydelen, men uten at skolene var involvert.

Medvirkningsopplegget for ungdomsskoleelevene på Veitvet skole ble gjennomført i to trinn, hvor ungdomskonferansen utgjorde det første trinnet. Erfaringene fra trinn 1 av ungdomskonferansen dannet basis for trinn to.

Fra gruppearbeidene på ungdomskonferansen på Veitvet trinn 1, pekte det seg ut 4 hovedtema som ungdommen var opptatt av. Trinn to av ungdomskonferansen på Veitvet ble gjennomført med et mindre antall elever fordelt på 4 arbeidsgrupper etter de 4 hovedtemaene. Deltakelsen på trinn 2 var frivillig. Elevene meldte seg på grupper med de temaene de var spesielt interessert

i. Trinn 2 av ungdomskonferansen på Veitvet var det en større andel deltakere fra Sletteløkka med. Dette fordi to av de fire hovedtemaene var knyttet til Sletteløkka.

Elever fra Sletteløkka som går på Apalløkka skole ble invitert til ungdomskonferansen trinn 1 på Veitvet Skole. Ettersom ingen av de inviterte elevene kom, ble det gjennomført et egen arrangement med dem på Apalløkka skole. På Apalløkka skole ble trinn 1 og trinn 2 gjennomført på samme dag, etter samme opplegg som for ungdomskonferansen på Veitvet. Alle elevene var fra Sletteløkka.

På barneskolene (Veitvet skole og Tonsenhagen skole) ble medvirkningen gjennomført i et trinn, og med et program tilpasset aldersgruppen. Skolene valgte ut deltakere.

For å få forankret arbeidet i bydelen, som er en viktig forutsetning for videre mobilisering og samarbeid med barn og ungdom, har minst én representant fra bydel Bjerke deltatt i alle arbeidsverkstedene. Lederen for Ungdomssenteret deltok på ungdomskonferansen på Veitvet og lærere ved skolen deltok på trinn 1 av konferansen.

4.3 Deltakere

Barn og ungdom på Veitvet og Sletteløkka går på flere skoler, men hovedvekten av elevene i området går på Veitvet skole. Medvirkningsarbeidet startet derfor med

Gruppearbeid 5. klasse på Tonsenhagen skole

Veitvet skole, som ligger i stedssatsingsområdet. På Tonsenhagen skole og Apalløkka skole deltok barn og ungdom fra Sletteløkka. Utenom Veitvet skole er det disse to skolene som har flest elever fra Sletteløkka.

I løpet av den første delen av medvirkningsprosessen ble det tydelig at Sletteløkka er det området som har størst utfordringer i forhold til tilgang på brukbare ute-/lekeområder, trafikkstøy, trivsel mv. Det ble derfor viktig at barn og ungdom fra disse områdene skulle være godt representert i medvirkningen. Med barn og ungdom fra Sletteløkka fra tre forskjellige skoler har det også gitt mulighet for å sammenligne gruppene.
Det har vært et flertall av gutter på nesten alle verkstedene. På Ungdomskonferansen på Veitvet trinn 1 var det ca 75 % gutter. På de øvrige har gutteandelen vært rundt 60-65%.

Det har vært en overvekt av barn og ungdom med ikke norsk kulturell bakgrunn i gruppene. Dette er representativt for området, hvor ca 70 % av beboerne har annen kulturbakgrunn.

Gjennomføring av medvirkningsopplegget

Dato	Arrangement/skole	Klassetrinn	Antall	Elevsammensetning etter bosted	Gruppeinndeling	Varighet
24.04.08	Ungdomskonferanse Veitvet skole trinn 1	8, 9 og 10 klasse	43 elever	32% fra Sletteløkka. 67 % fra Veitvet.	3 Sletteløkka-grupper, 5 Veitvetgrupper.	3 t
27.05.08	Veitvet skole	5 klasse	15 elever	Ca 20 % fra Sletteløkka Ca 80 % fra Veitvet	1 Sletteløkkagruppe 2 Veitvetgrupper.	2,5 t
30.05.08	Tonsenhagen skole	5. Klasse	9 elever	100% fra Sletteløkka	2 grupper	2,5 t
06.06.08	Ungdomskonferanse Veitvet skole trinn 2	8, 9 og 10 klasse	20 elever fordelt på 4 grupper	Ca 50% fra Sletteløkka, Ca 50 % fra Veitvet	2 Sletteløkkagrupper (Sletteløkka og Trondheimsveien) 1 Veitvetgruppe (Skoleområdet) 1 blandet gruppe (Veitvet Senter).	4 x 1,5 t
13.06.08	Ungdomskonferanse Apalløkka trinn 1 & 2	8 og 9 klasse	10 elever	100 % fra Sletteløkka	2 grupper	3 t

Skolene og bydelen har valgt ut deltakere til workshoppene. I trinn 2 av ungdomskonferansen har de av elevene som var med på første trinn og som var interessert, deltatt.

4.4 Medvirkningsopplegg

Inndeling i grupper

På alle arrangementene har deltakerne blitt delt inn i mindre grupper. For å undersøke om det er forskjeller mellom Veitvet og Sletteløkka, ble elevene plassert i grupper etter hvor de bodde.

Barnegruppene - arbeidsverksted

Oppgaver med kart, hvor barna tegnet inn hvor de er på fritiden, og hvilke steder de unngår/ ikke liker. Barna skrev ned hva de gjør på de stedene de oppholder seg, og hvorfor de unngår steder. Siste kartoppgave var å komme med forslag til hva de kunne gjøre for at barn skulle få det bedre i sitt nærområde, og å prioritere et av disse. I tillegg fikk barna en individuell oppgave hvor de skulle skrive ned sin beste og sin verste opplevelse i den tiden de hadde bodd på Veitvet eller Sletteløkka / Linderudsletta. Opplegget med barna startet med en lek, og det var lek i pausen.

Ungdomskonferansen - arbeidsverksted trinn 1

Innledende oppgave: Gruppe lager gruppenavn og logo til sin gruppe.

Oppgave 1: Kartlegging av fritid - hva gjør du, hvor og når? Oppgave med søylediagram hvor alle i gruppen laget søyler for hva de gjorde i fritiden den siste uken, og hvor og når.

Oppgave 2: Kart- og skriveoppgave. Ungdommen fikk i oppgave å beskrive hva de liker i nærmiljøet sitt, hva de ikke liker, og komme med forslag til hva de mener bør gjøres for at det skal bli bedre der de bor. Gruppene skulle prioritere sine forslag. De prioriterte forslagene skulle være et grunnlag for fordypningsarbeid i trinn 2 av konferansen.

Ungdomsgruppene - arbeidsverksted trinn 2

Fordypning i temaer som elevene hadde prioritert å arbeide videre med i trinn 1. I trinn to arbeidet ungdommene fra Veitvet skole med kart og handlingsplaner innenfor sine tema. Ungdomsgruppen fra Apalløkka arbeidet kun med handlingsplaner.

Eksempel på søylediagram, gruppe "Nameless" fra Veitvet. Hver person i gruppa har tegnet sin egen kolonne for hver dag i uka. Her har de skrevet hva de gjorde, hvor de var og hvor lenge. Vertikal linje tid på dagen: horisontal linje: ukedager. Guttene tegnet sine kolonner med blått og jentene med rosa. De ulike aktivitetene ble fargelagt med ulike fargekoder, slik figuren under viser.

4.5 Erfaringer med de ulike gruppene

Det har vært stor forskjell på hvordan selve arbeidet i gruppene fungerte og hvordan stemningen var på de forskjellige arrangementene. Ungdomskonferansen trinn 1 på Veitvet skole, med mange elever ble ganske urolig. Gruppene fra Sletteløkka var gjennomgående mer engasjerte og aktive enn elevene fra Veitvet, men også blant dem var der flere aktive engasjerte elever. Trinn 2 av ungdomskonferansen på Veitvet, hvor vi arbeidet med én og én liten gruppe av gangen, med elever som selv hadde valgt å være med – og med oppgaver som de selv hadde definert – fungerte svært godt. Det var stort engasjement i gruppene, og det kom mange gode forslag. Alle elevene som deltok i trinn to av Ungdomskonferansen på Veitvet ønsket å delta videre i stedssatsingsarbeidet.

På Apalløkka skole var det urolig og konsentrasjonen var lav hos mange av elevene. Men de som var interessert arbeidet konkret og aktivt. Flere av elevene meldte seg til å delta videre i stedsutviklingsarbeidet sammen med de nyetablerte arbeidsgruppene/ elevgruppene fra Veitvet skole.

Femteklassene både på Tonsenhagen skole og Veitvet skole var svært konsentrerte og interesserte, og det var god stemning i begge gruppene.

4.6 Innsamlet materiale

Arbeidsverkstedene med barn og ungdom har resultert i et rikt materiale om barn og unges fritid og hvordan de opplever sin hverdag, om problemer og utfordringer, om hva de liker og vil ha mer av, om hva de synes er viktigst, og hvordan de selv vil bidra i det videre arbeidet med stedsutviklingen. Materialet er fremstilt gjennom tekst, på kart, i diagram og i matriser.

4.7 Barn

Hvor de er

Det er stor forskjell på hvor de ulike barnegruppene er på fritiden. Barna som bor på Veitvet leker mest på Veitvet, nesten utelukkende i sitt nærmeste bomiljø, i gårdsrommene og i gatene like ved der de bor, når de ikke er på besøk hos venner, eller spiller ball på Veitvet. Det er ingen av dem som er oppe på Sletteløkka eller i skogen ved Bredtvet, som er deres nærmeste naturområde.

Barna som går på Veitvet skole og bor på Sletteløkka leker mest på oversiden av Trondheimsveien. De bruker arealene på krigsskolen noe til ballspill og svømming, men er aller mest ute på lekeplassene og i gatene der de bor, spiller ball og sykler.

Barna fra Tonsenhagen skole som bor på Sletteløkka er mest i nærmiljøet sitt, og beveger seg ellers vestover til Linderud og Tonsenhagen når de skal leke, trene eller besøke venner. Enkelte av disse er også nede på Veitvet skole og leker og spiller ball på banen der.

Steder de unngår – hva de ikke liker

Barna fra Sletteløkka som deltok i medvirkningen er helt entydige på hva det er de ikke liker. Enten de går på Tonsenhagen skole eller på Veitvet skole sier de omtrent det samme: Sinte voksne kjefter og jager dem bort når de leker ute. Det er få steder å være, og det er få gode ball- og lekeplasser.

Mange av barna nevnte også at det ofte er fulle/rusede voksne i gatene der de bor. Ellers nevnte et par av barna fra Tonsenhagen skole at det er skummelt i Kolåsskogen pga blottere og uteliggere, mens noen av Sletteløkka-barna på Veitvet skole synes det var skummelt i undergangen under Trondheimsveien hvor det er narkomane og fulle folk.

Det barna som bor på Veitvet synes er skumlest er området rundt Veitvetsenteret, hvor det er mange fulle voksne og voksne som kjefter og truer når de er fulle, skummel ungdom ved Klubben, og ungdom som henger ved SFO-bygningen på kveldstid. En av gruppene fra Veitvet har også nevnt at Bredtvetskogen er skummel og mørk.

Ut fra gruppeoppgavene fra Tonsenhagen og Veitvet skole, ser vi tydelige forskjeller mellom Veitvet og Sletteløkka på hvor barna er og hvilke områder de unngår/ ikke liker; Nesten alt det barna på Sletteløkka ikke liker, er konsentrert i de nære områdene der de bor - der de er og leker på dagtid. På Veitvet derimot er det barna

opplever som ubehagelig på steder som de til vanlig ikke oppholder seg. Og det de ikke liker er gjerne knyttet til tidspunkt på dagen; mørkt og skummelt i Bretvetskogen, ungdom som røyker ved klubben og bak SFO på kveldstid, fulle folk på "Rådhuset" (Senteret) om kvelden.

Gjøre noe med

Av de foreslåtte tiltakene til forbedringer på Sletteløkka var forslagene fra barna ganske like enten de gikk på Veitvet eller Tonsenhagen skole. Alle ønsket bedre miljø i sitt boområde, med flere lekeplasser og tilbud som bibliotek, en hyggelig nærbutikk og hyggeligere voksne, flere ballbaner nær der de bor til basket og fotball, og tryggere lekeplasser. To av de 4 barnegruppene fra Sletteløkka foreslo et aktivitetssenter på Sletteløkka.

Barna fra Veitvet skole som bor på Veitvet var mer opptatt av å bedre miljøet på Veitvet. Flere av gruppene hadde som prioritert ønske "svømmebasseng på Veitvetsenteret (for alle)". De ønsket også flere nye butikker på Senteret med variert vareutvalg, og hyggeligere utearealer rundt, med flere søppelkasser og ny asfalt.

Gruppearbeid fra Veitvet skole 5. trinn - gule lapper viser hvor barna er.

Gruppearbeid fra Veitvet skole 5. trinn - blå lapper viser steder barna unngår/misliker

Gruppearbeid fra Tonsenhagen skole 5. trinn - gule lapper viser hvor barna er.

Gruppearbeid fra Tonsenhagen skole 5. trinn - blå lapper viser steder barna unngår/misliker

På Veitvet er det sammenfall mellom steder barna ikke liker og steder der barna sjelden er.
På Sletteløkka er det sammenfall mellom steder der barna er og de stedene de opplever som ubehagelige.

4.8 Ungdomskonferansen på Veitvet skole, trinn 1

Materialet fra ungdomskonferansen trinn 1 viser at det meste av det ungdommen er mest fornøyd med ligger på Veitvet. De er fornøyde med klubben sin og veldig glade i Veitvetbanen, som brukes mye av mange. Det de ønsker å gjøre noe med er stort sett på de stedene som de er mye: Utearealene ved skolen og Senteret. De fleste er fornøyde med tilbudene de har, men Sletteløkkaungdommen gir uttrykk for at det er mye de ikke er fornøyde med i sitt nærmiljø/ bomiljø.

Hvor de er

Ungdommen som går på Veitvet skole bruker området rundt Veitvet skole og klubben mye. Det er stor variasjon i aktiviteter. Mange av guttene spiller fotball og er på Klubben. Overraskende få tilbringer tid i Oslo Sentrum eller på Linderud. Sletteløkkaungdommen går mye ned til Veitvet, og benytter seg av tilbudene der. Få av de som bor på Veitvet er oppe på Sletteløkka. De aller fleste er mye i nærområdet på Veitvet/ Sletteløkka, og de tilbringer mye tid hjemme. (Det var tentamenstid da materialet ble produsert, og mange av elevene var hjemme for å lese til tentamen.)

Bra

- Klubben
- Veitvetbanen,
- Skolen (miljøet)
- Senteret (Klubben og Bowlingen)
- T-banen (fordi det er enkelt å komme seg rundt)

Guttene trekker særlig frem klubben og fotball. 7 av de 8 gruppene på ungdomskonferansen nevner Banen ved Veitvet skole som noe som er bra for ungdommen i nærmiljøet. Videre har nesten alle gruppene trukket frem senteret som en positiv ting, pga tilbudene som er her – klubben, bowlingen og en bestemt matvareforretning med godt utvalg og friske varer.

To av de tre Sletteløkkagruppene har nevnt skolen og miljøet der som positiv for ungdommen på Veitvet-Sletteløkka.

Dårlig

- Senteret (tilbud og utearealer)
- Skolen (bygningene forfalne)
- Utearealene på Sletteløkka
- Undergang Trondheimsveien
- T-banen (forfallen)
- Søppel ved Veitvetbanen

Mange av gruppene, både fra Veitvet og Sletteløkka synes Senteret er dårlig, fordi det er få tilbud der, og at butikkene ikke er bra nok. De ønsker mer aktivitet, flere butikker, og større utvalg av varer. Flere av gruppene, spesielt de fra Veitvet, har bemerket at skolen er gammel og nedslitt. T-banen er også trukket frem, fordi den er dårlig vedlikeholdt, ser stygg ut, og fordi det er mye søppel der. Søppel på Veitvetbanen er også nevnt som et problem, og en av gruppene nevnte kraftlinjen ved skolen som et problem/ dårlig.

Av gruppearbeidene ser vi at det Veitvetelevene er mest kritiske til, er lokalisert på Veitvet (skolen, Veitvetparken, tennisbanene, hallen, Senteret mv), mens gruppene fra Sletteløkka er mer opptatt av sitt eget nærmiljø. Ungdommen fra Sletteløkka er misfornøyd med alle lekeplassene og ballplassene der de bor. De synes de er for dårlige, og at de er for få. Flere synes også at tunnelen under Trondheimsveien er skummel og dårlig, og de vil gjerne ha bedre kontakt ned til Veitvet over Trondheimsveien. De er også misfornøyde med miljøet rundt nærbutikken sin.

Gjøre noe med

- Uteområdene på Sletteløkka,
- Utbedring av senteret
- Uteområdet rundt skolen (idrettstilbud)
- Ny svømmehall
- Ny skole

Mange av gruppene ønsket seg ny svømmehall i nærområdet sitt, både de fra Veitvet og de fra Sletteløkka. Utbedring av Senteret gikk igjen i mange av gruppene, både innholdsmessig og utseendemessig. Elevene ønsker flere forretninger og mer aktivitet i senteret, og finere utearealer rundt senteret. Ellers gikk mange av forslag til tiltak ut på å utbedre og videreutvikle Klub-

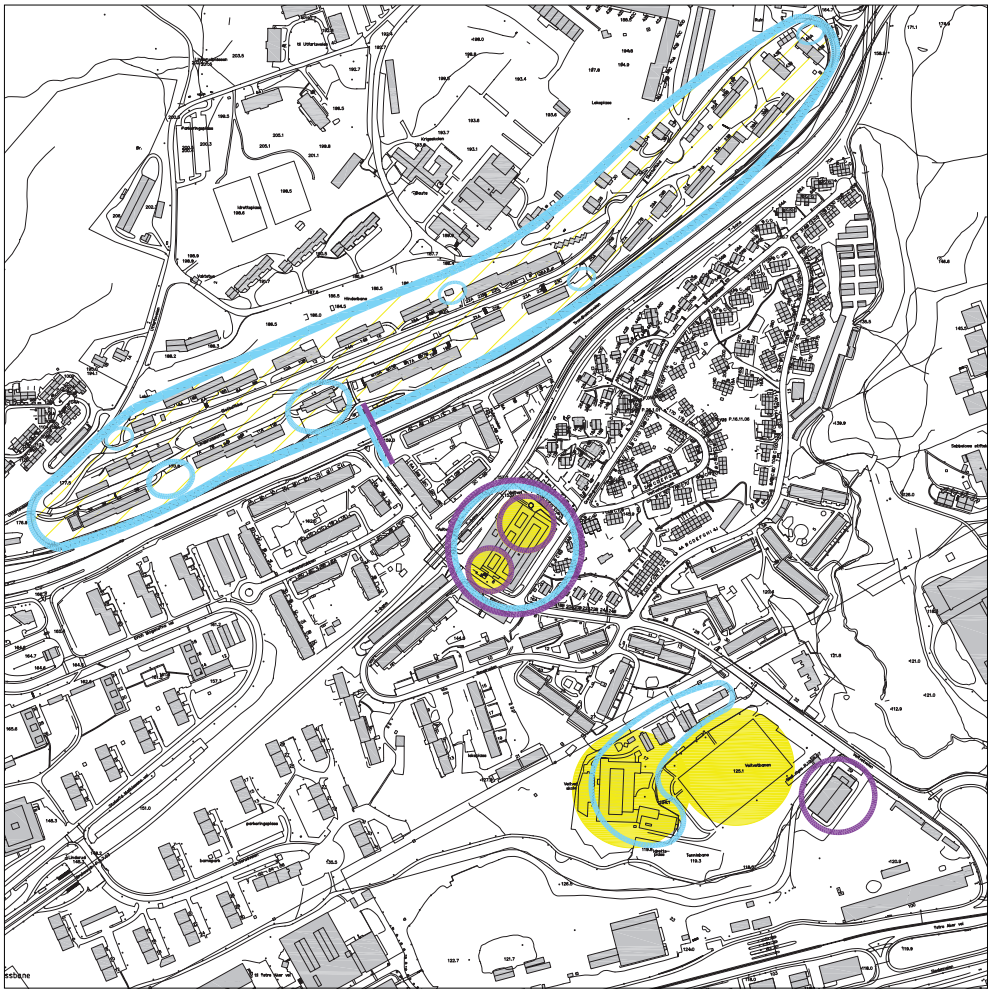

Oppsummeringskart fra Ungdomskonferansen på Veitvet

Sletteløkkagruppene (gruppe 6-8)

Gult: bra
Blått: ikke bra
Lilla: gjøre noe med

Oppsummeringskart fra Ungdomskonferansen på Veitvet

Veitvetgruppene (gruppe 1-6)

Gult: bra
Blått: ikke bra
Lilla: gjøre noe med

ben, utbedre idrettstilbudene ved Veitvet skole, som tennisbanene, bedre idrettshall, ballbinge, basketbaner, og generelle oppryddingstiltak i området rundt skolen.

Sletteløkka-gruppene foreslo i tillegg bro over Trondheimsveien, balløkke/ ballbinge på Sletteløkka, ny kunstgressbane på Linderudsletta, og forbedring av den lokale butikken på Sletteløkka.

4.9 Ungdom - Apalløkka skole

Hvor de er

Det ser ut til at ungdommen fra Sletteløkka som går på Apalløkka skole bruker nærmiljøet mindre enn ungdommene fra Sletteløkka som går på Veitvet skole. Når de er i sitt nærmiljø, tilbringer de mye av tiden sin inne. Ellers er de andre steder, blant annet på Ammerud og på Rødtvet, hvor de trener, synger i kor, spiller, treffer venner osv. De kjenner få eller ingen elever på Veitvet skole. Bare en av de 10 elevene som deltok på arbeidsverkstedet bruker Klubben på Veitvet. Et par av guttene spiller fotball og volleyball nede på Veitvet og Linderud, og bruker fotballøkkene på Sletteløkka. Noen av jentene henger ute på barnehagen ved Krigsskolen og spiller badminton utenfor huset sitt.

Bra

- T-banen, fordi de kunne komme seg enkelt rundt
- De små fotballøkkene på Sletteløkka,
- Banen på Veitvet og Linderud
- Bowlingen på Veitvetsenteret.
- Linderudsenteret

Ikke bra

- ingen fritidsaktiviteter på Sletteløkka
- Trafikken på Trondheimsveien
- Dårlig fotballmuligheter på Sletteløkka, banene som er der er for små og dårlige, med dårlig beliggenhet
- For få butikker på Veitvetsenteret.
- sinte naboer, som kjefter og jager dem vekk når de er ute og leker.
- Dårlige lekeplasser med få lekeapparater. Det som eksisterer er stygt og falleferdig.
- Butikken på Sletteløkka.

Gjøre noe med

Av forslag til tiltak gikk de fleste i retning av bedre muligheter for lek og uteaktivitet i nærmiljøet for barn og unge. Mange ønsket svømmehall i nærmiljøet, og et lokalt møtested på Sletteløkka, for å skape et bedre lokalmiljø. Begge gruppene var opptatt av å få fjernet bompengeringen ved Rødtvet, som de opplever som begrensende for tilgang til Sletteløkka. I tillegg ønsker de en bussholdeplass i Nord-øst ved Bredtvet, og broer over Trondheimsveien, for å bedre tilgjengeligheten til sitt boområde.

Forslag til tiltak:

- Utbedring av Veitvet senter med flere tilbud, som bibliotek med datamaskiner, og butikker med klær og varer for ungdom. Stenge "Rådhuset".
- Eget aktivitetshus på Sletteløkka der nærbutikken er i dag, med ulike tilbud.
- Basketbaner, ballbinger og kunstgressbane på Sletteløkka
- Flere benker på Sletteløkka
- Broer over Trondheimsveien og ny bussholdeplass ved Bredtvet.
- Fjerning av bompengering ved Bredtvet
- Svømmehall
- Idrettssenter på krigsskolen
- Nærbutikk på Sletteløkka på gartneritomta

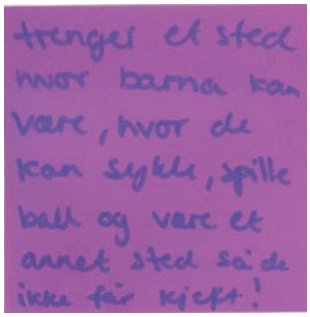

Forslag til tiltak

Handlingsplaner

Ungdommene utarbeidet handlingsplaner for hvordan de kunne få gjennomført tiltakene de foreslo. Her fant ungdommene ut hvilken rolle de selv kunne ha i det videre arbeidet med stedsutviklingen. Flere av ungdommene fra Apalløkka meldte seg på til å delta i det oppfølgende arbeidet i gruppene som er etablert med ungdom fra Veitvet skole.

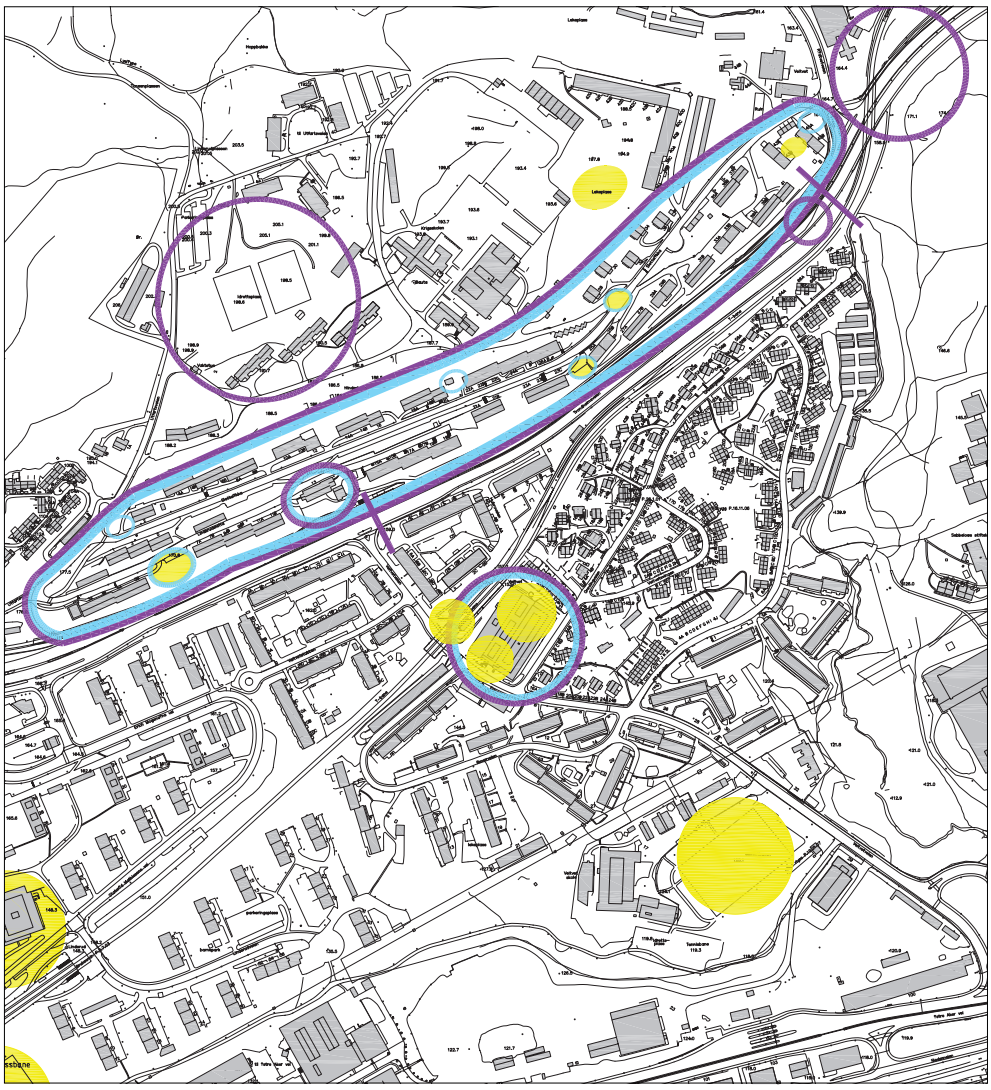

Oppsummeringskart fra Ungdomskonferansen på Apalløkka, gruppe 1 og 2

Gult: bra
Blått: ikke bra
Lilla: gjøre noe med

4.10 Ungdomskonferansen på Veitvet skole, trinn 2

Fra Ungdomskonferansen på Veitvet trinn 1, kom det mange forslag til forbedringer. De prioriterte forslagene fra hver av gruppene kunne grupperes i 4 hovedtema:

1. Skoleområdet
2. Senteret/ klubben
3. Sletteløkka uteområder
4. Krysning Trondheimsveien

Disse fire temaene var utgangspunkt for trinn 2 av ungdomskonferansen, hvor elevene arbeidet konkret med sine valgte tema. Deltakerne på trinn 2 av ungdomskonferansen var barn og ungdom fra Veitvet skole. I gruppe 1 var det kun elever som bodde på Veitvet. I gruppe 2 var det en blanding fra Veitvet og Sletteløkka, I gruppe 3 og 4 var det kun elever som bodde på Sletteløkka.

Ungdommene arbeidet med kart, og lagde handlingsplaner for hvordan de kunne få gjennomført tiltakene de foreslo. Det var også et poeng med denne seansen at ungdommene skulle finne ut hvilken rolle de selv kunne ha i det videre arbeidet med stedsutviklingen. Alle ungdommene som deltok i de fire gruppene ønsket å delta videre i arbeidet med sitt tema. De foreslo samarbeidspartnere, blant annet folk i bydelen, som kan hjelpe dem i å komme videre. En av gruppene har allerede hatt sitt første møte (juni 2008).

Veitvet senter og Klubben

I arbeidet med de 4 hovedtemaene i trinn 2 kom det tydelig frem at ungdommen er opptatt av sin identitet og sitt image. De som arbeidet med senteret ønsket at Veitvet senter skulle utvikles slik at de hadde noe å vise frem, noe som gjorde at folk ville komme dit, og på en måte som gav et godt førsteinntrykk. I dag er det første du ser "drikk, maling og bingo" (sitat fra en av ungdommene). Dette ønsket Senter-gruppa å gjøre noe med. De ønsker at fasadene skal utbedres, og at virksomheter i senteret flyttes, slik at de som kommer fra T-banen kan se at det er trivelig på Veitvet. De ønsker at bilene rundt senteret skal fjernes, og at det etableres hyggelige uteadrettede virksomheter på bakkeplan, som levendegjør uteområdene (klesforretninger for ungdom, hyggelige kafeer osv).

Resultat fra gruppearbeid om Veitvet skole

Skoleområdet

De som arbeidet med skoleområdet var også opptatt av å gjøre området så attraktivt at andre skal komme dit og se hvor fint de har det på Veitvet. De vil at området skal romme mange ulike funksjoner, med vekt på sportsaktiviteter. Tilbudet bør være unikt, så man må komme til Veitvet for å kunne utøve sporten. De ønsker sittemuligheter for alle (også de gamle), og en kiosk eller butikk, så man kan være der lenge om gangen.

Skolegruppa diskuterte også hvor skolen burde ligge. De ønsker at skolen skal ligge slik den gjør i dag, men at det er tydeligere skille mellom barne og ungdomsskolen. I tilknytning til skolen ønsket de å utvikle idrettshallen til en stor flerbrukshall med mange ulike aktiviteter.

Resultat fra gruppearbeid om Veitvet senter

Uteområder på Sletteløkka

Ungdommene som jobbet med uteområdene på Sletteløkka var opptatt av å få mer aktivitet opp til sitt nærområde både for barn unge og voksne. Det var veldig opptatt av å få arealer de kan leke og spille ball på der de ikke blir jaget vekk eller kjeftet på. Konfliktnivået er størst i den østre delen av Sletteløkka, hvor det er få leke- og ballplasser. Ungdommen vil gjerne at dagens lekeplasser og ballbaner skal utbedres, og ønsker flere benker som folk kan sitte på og snakke sammen, gjerne i sammenheng med lekeplasser slik at de blir brukt. Gruppa foreslo å ta i bruk arealet opp mot Krigsskolen bak de øverste blokkene på Sletteløkka, der de ønsker å etablere ballbaner, blant annet til tennis, og annen utelek. Gruppen gav klart uttrykk for at de vil være med å bestemme i nærområdet sitt. Hvordan de blir oppfattet av andre virket ikke så sentralt for denne gruppen. Gruppen ønsker et lokale hvor de på Sletteløkka kan møtes for å diskutere utviklingen av nærområdet, og diskutere hvordan de på Sletteløkka kan fungere og ha det bra sammen.

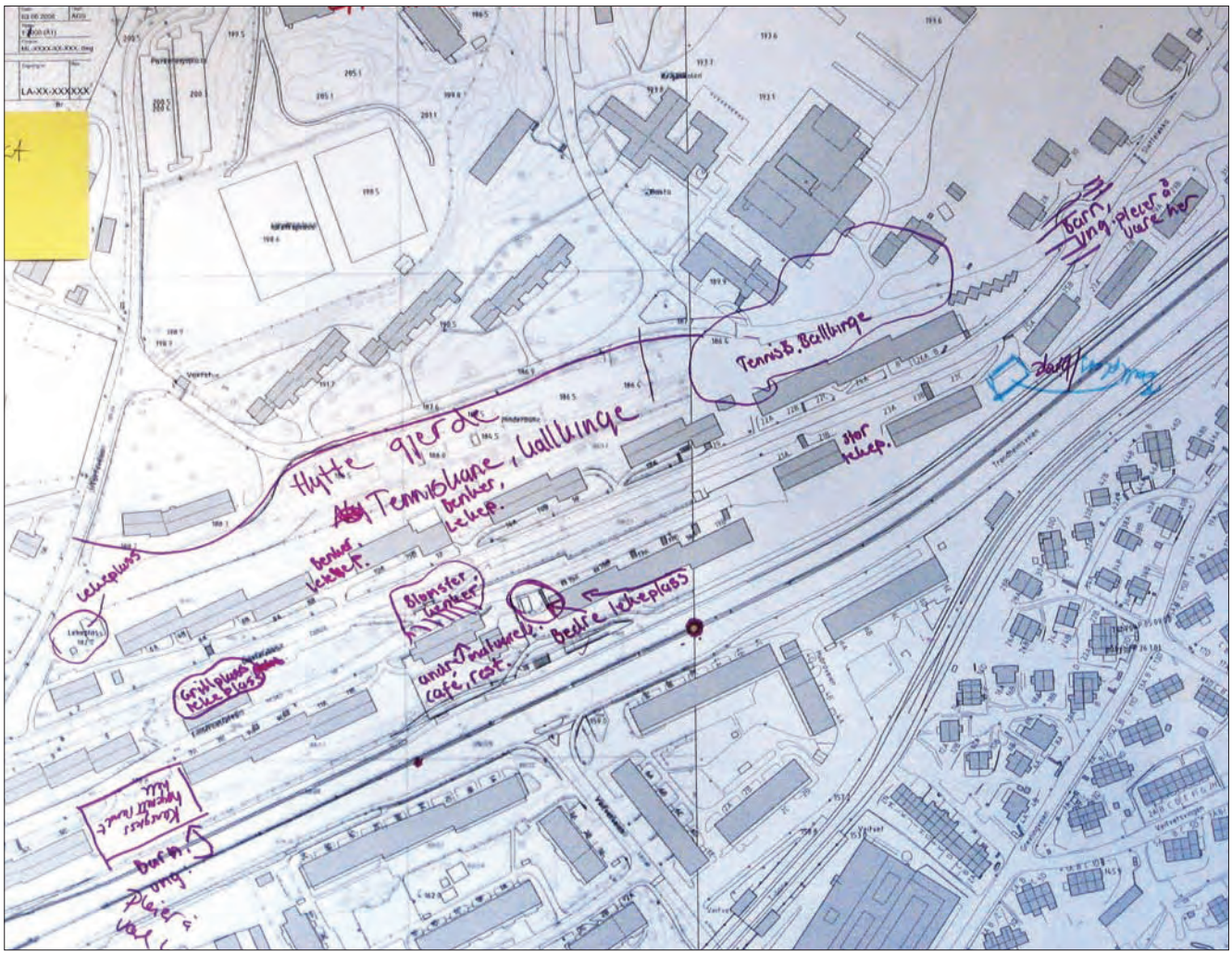

Kryssing av Trondheimsveien

Gruppa som arbeidet med krysning av Trondheimsveien hadde flere alternative forslag til hvordan de kan gjøre det enklere og tryggere å krysse veien. Motivet deres for å få til bedre krysning var først og fremst at de fra Veitvet skal komme opp til dem og gjøre ting sammen med dem i deres nærmiljø. Forslag fra gruppa var blant annet å utvide arealet bak de øverste blokkene på Sletteløkka inn på Krigsskolens område, og etablere aktiviteter som ikke finnes nede på Veitvet, blant annet badmingtonbaner.

Forslag til løsning for bedre kommunikasjon på tvers av Trondheimsveien:

1. Senking av veien,
2. To broer over veien ved Senteret og ved Rødtvet,
3. Fartsreduksjon og smalere vei.

Alternativet med to gangbroer ble prioritert (til tross for at det ikke løste støv- og støyproblemene, noe de selv oppga som et problem). Ingen ønsket undergang under Trondheimsveien.

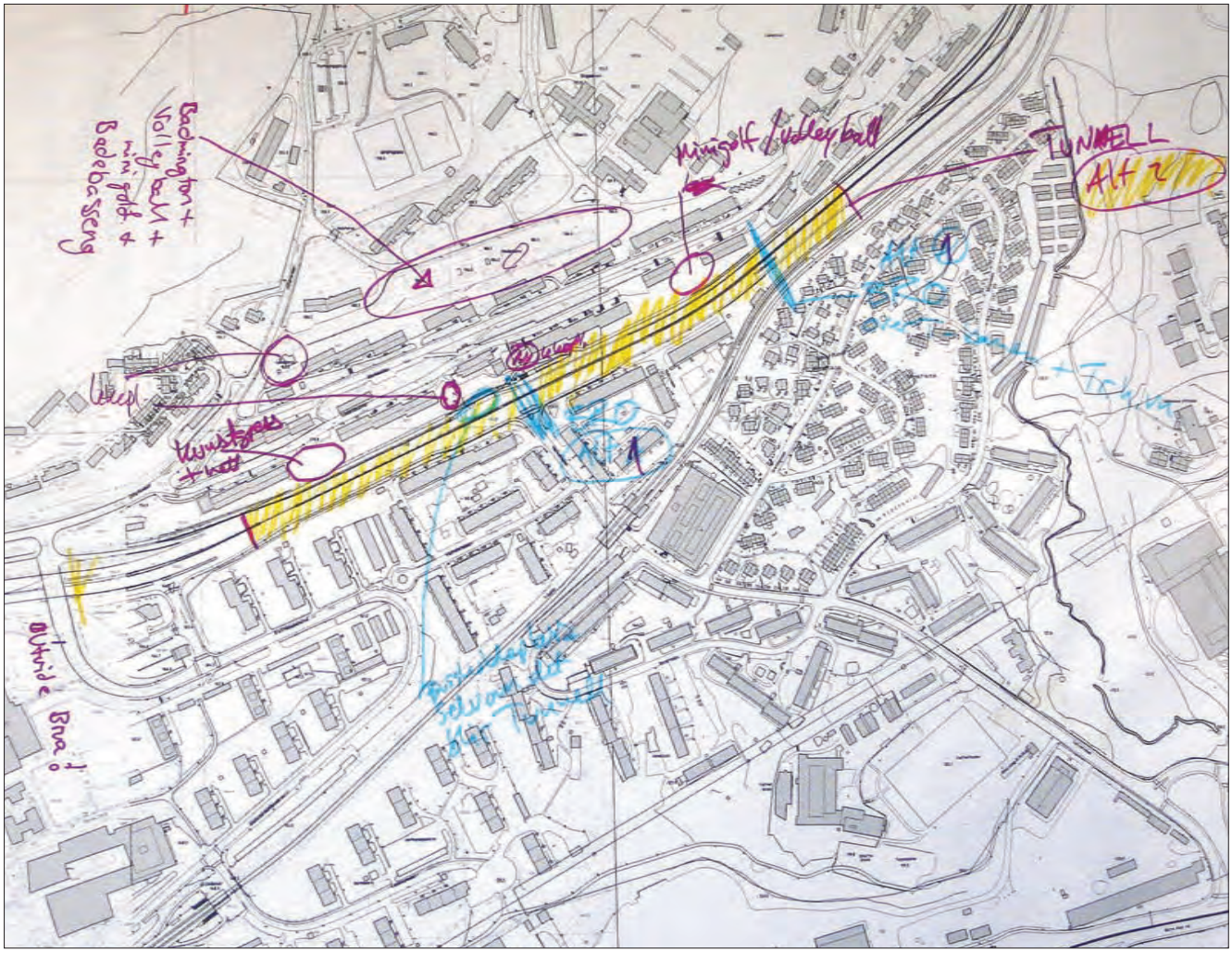

4.11 Tendenser

Hvilke tendenser kan vi se ut fra medvirkningsprosessene med barn og ungdom på Veitvet/ Sletteløkka? Det innsamlede materialet og det barna og ungdommen har sagt i møtene, indikerer at det er det er mye som oppleves som problematisk på Sletteløkka/ Linderudsletta, for både barn og ungdom, uavhengig av om de går på Tonsenhagen skole, Apalløkka skole eller Veitvet skole. Materialet viser at alder og skoletilhørighet har betydning for bruken av nærområdene til barna og ungdommen. Vi ser også noe forskjell i kjønn i forhold til hvilke fritidsaktiviteter de har. Gutter spiller mye ball, jenter leker og henger mer når de er ute. I det innsamlede materialet ligger informasjon om kjønn og kulturbakgrunn. Uten å ha gått i dybden på parameteret kulturell bakgrunn, synes det ikke å være åpenbare tegn på at kulturbakgrunn er av stor betydning for barnas fritidsbruk, ønsker eller behov.

Bosted

Det innsamlede materialet viser at bosted er avgjørende for hvordan barn og ungdom opplever sin hverdag og hva de ønsker seg. På Veitvet har barn og ungdom har god tilgang på steder hvor de kan treffes og gjøre ting, og virker stort sett fornøyde med det de har. De ønsker seg svømmebasseng i nærområdet, utbedringer rundt skolen og av skolens bygninger, og at Veitvet senter skal bli bedre, med mer tilbud, og hyggeligere omgivelser. For mange av ungdommen som går på Veitvet skole er Klubben et viktig og trygt møtested. Veitvet skole og områdene rundt skolen, især fotballbanen, er trukket frem som noe som er bra for barn og ungdom.

Barn og ungdom som bor på Sletteløkka er ikke fornøyde med sitt nærmiljø. Flere sier at det er bra miljø og at det er bra folk der de bor, men samtidig kommer det tydelig til uttrykk stor konflikt mellom barn/ungdom og voksne. Her er mange voksne som kjefter, er sinte, og jager barna/ungdommen bort når de leker og spiller ball. Det er få steder å være, og flere av lekeplassene/ballspillmulighetene de har hatt, er blitt fjernet. Det er lite å gjøre ute, og det er liten plass å gjøre ting på. Det er støy og støv fra Trondheimsveien, som gjør at man ikke kan ha vinduer åpne eller være på verandaene, og det blir varmt og tett i leilighetene. Barna og ungdommen ønsker seg flere oppholdssteder, lekeplasser og ballbaner på Sletteløkka, og et lokalt aktivitetshus. De ønsker at det sosiale miljøet blir bedre, og at det legges til rette for at barn og voksne kan møtes, for eksempel ved at det settes ut benker utenfor husene og ved lekeplassene, og at det foreslåtte aktivitetshuset kan brukes til møter og sosiale arrangementer der alle er med. Gjennom forslag til tiltak kommer det også frem at barn og ungdom fra Sletteløkka føler at Sletteløkka-området er isolert. Mange av gruppene har foreslått å styrke forbindelsen over Trondheimsveien med broer, og de har foreslått ny bussholdeplass og fjerning av bompengeringen ved Rødtvet. Ungdommen har også påpekt at det er et problem at de ikke har noe å tilby i sitt nærmiljø, som gjør at andre barn og ungdommer vil komme til dem.

Skoletilhørighet

Skoletilhørighet har betydning for hvor barn og ungdom oppholder seg i fritiden. Ungdommene som går på Apalløkka skole tilbringer mye av fritiden sin på Ammerud og Rødtvet. Barna som går på Tonsenhagen skole tilbringer mer fritid på Tonsenhagen og Linderud. Barn og ungdom fra Veitvet skole tilbringer mye tid på Veitvet. Det at barn og ungdom på Sletteløkka og Veitvet er spredt på tilsammen seks ulike skoler (barne- og ungdomsskoler), bidrar til oppdeling av det sosiale miljøet.

Alder

Barn tilbringer sin fritid i nærområdene der de bor, mens ungdom oppholder seg mer på steder hvor det er etablerte fritidsaktiviteter, for eksempel Klubben, Banen, Bowlingen mv. Av forslagene til forbedringer var det liten forskjell på barn og ungdom.

4.12 Oppsummering

Materialet fra medvirkningsprosessen viser at behovene for forandring og forbedring er størst på Sletteløkka. Her vil det bli viktig å legge mye innsats i det videre arbeidet med stedssatsingen. I tillegg bør det settes inn tiltak for å gjøre Veitvetsenteret mer vitalt. Området rundt skolen og løsning av trafikken på Trondheimsveien vil i stor grad bli ivaretatt av andre etater, men det vil bli viktig å holde på engasjementet til de unge

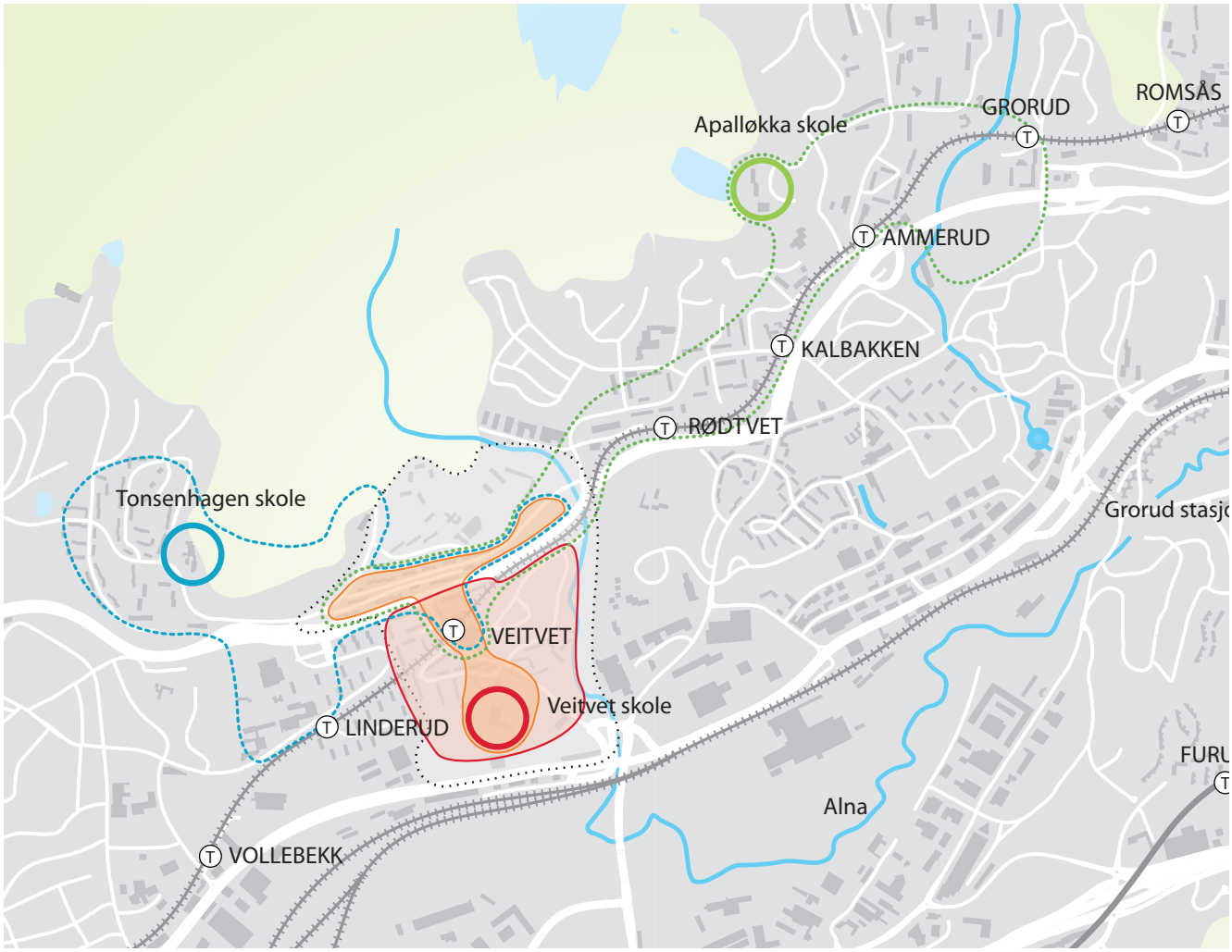

Barn og unges oppholdsområder

- Studieområdet for stedsanalysen
- Veitvet Skole
- Område som brukes av barn og ungdom fra Veitvet som går på Veitvet skole
- Område som brukes av barn og ungdom fra Sletteløkka som går på Veitvet skole
- Tonsenhagen skole
- Område som brukes av barn fra Sletteløkka som går på Tonsenhagen skole
- Apalløkka skole
- Område som brukes av ungdommer fra Sletteløkka som går på Apalløkka skole

på alle disse områdene, og trekke dem med videre i stedsutviklingsarbeidet. Det er viktig at bydelen følger opp de fire ungdomsgruppene som er stiftet, og hjelper dem med å holde engasjementet oppe til de har kommet ordentlig i gang og fått etablert seg.

Det at bydelen og leder av ungdomsklubben på Veitvet har deltatt og vært aktive både i planleggingen og gjennomføringen av arrangementene, oppleves som svært positivt. Dette er i tråd med helhetstankegangen i PLA. Samarbeidet med ekstern tilrettelegger og med elevene har gitt bydelen innsikt i og kjennskap til prosessen, og har gjort at prosjektet nå er godt forankret i bydelen (som eier og skal videreføre prosjektet). Bydelens tilstedeværelse har også gitt barn og unge ansikter de gjenkjenner, som de kan oppsøke på "Stikk innom" eller på Klubben. De har blitt kjent med voksne ressurspersoner, som de vet vil være der og støtte dem i deres videre arbeid.

Vi ser at det gode ungdomsmiljøet i Klubben kan være et viktig utgangspunkt for den videre utviklingen av et godt nærmiljø. Likeså Veitvet skole, med sitt sterke kulturengasjement og -satsing. Vi ser også at det kan være sammenknyttende for Veitvet-Sletteløkka å samle barna/ungdommen fra Veitvet og Sletteløkka på samme skole.

5 Analyse av fysiske omgivelser

5.1 Metode

Den fysiske analysen kartlegger ulike forhold ved eksisterende situasjon. På bakgrunn av dette påpekes spesielle kvaliteter og utfordringer i området.

Det er lagt vekt på forhold som er mest relevant for arbeidet med områdesatsingen og Groruddalssatsingen, dvs tema relatert til bomiljø som helhet. Det er blant annet:

- Miljømessige, funksjonelle og estetiske forhold.
- Formelle og uformelle møteplasser.
- Barrierer og fremkommelighet.
- Universell utforming, trygge omgivelser for alle grupper og miljøhensyn.

Analysen av de fysiske omgivelsene er gjort ved en kvalitativ arkitektfaglig, landskapsarkitektfaglig og planfaglig vurdering basert på erfaring fra tilsvarende arbeid. I tillegg er erfaringer og innspill fra medvirkningsprosessene trukket inn. Det er også innhentet kvantitative data knyttet til trafikk og miljøforhold fra offentlige datakilder.

Hensikten er at den fysiske analysen sammen med analysen av sosiale og kulturelle forhold og medvirkningsprosessen, skal gi et kunnskapsgrunnlag for en samlet vurdering og anbefaling om hvordan området kan videreutvikles.

Analysen er bygget opp med tre hoveddeler

Beskrivelse av eksisterende situasjon

Dagens situasjon er beskrevet både for området delt opp i delområder og tematisk i forhold til en rekke tema:

- Områdets karakter; Bebyggelsen og uteområdene beskrives for delområder. Delområde defineres her som en mindre enhet innenfor en større sammenheng som kan avgrenses og karakteriseres som en helhet.
- Lekeplasser, grønne arealer og forhold for myke trafikanter.
- Kollektivtilbud.
- Veinett og biltrafikk.
- Parkering.
- Støyforhold.
- Luftforurensning og høyspentlinje.

Beskrivelse av områdekvaliteter

De spesielle kvalitetene ved området som helhet beskrives på bakgrunn av eksisterende situasjon. Dette er en faglig kvalitativ og skjønnsmessig vurdering av de fysiske omgivelsene. Det legges vekt på forhold som er viktig for hele nærmiljøet og bomiljøet innenfor delområder.

Beskrivelse av utfordringer

Områdets viktigste utfordringer beskrives. Dette rettes mot områdets svakheter med hensyn til støy, forurensing, trafikksikkerhet, barrierer, visuelt miljø og møteplasser.

5.2 Områdets karakter

Inndeling i delområder

Veitvet og Sletteløkka er bygget ut under ett, med lik bebyggelse i ulike områder. Veitvet og Sletteløkka beskrives derfor i delområder med utgangspunkt i dette.

Trondheimsveien og Grorudbanen danner barrierer i området og skiller mellom ulike delområder. På samme måte danner Veitvetveien skille mellom ulike delområder som i utgangspunktet har lik bebyggelse og uteromsstruktur. Samtidig er Veitvetveien en viktig forbindelseslinje i området, som forbindelse mellom Veitvetsenteret og skoleområdet, og som hovedforbindelse mellom de ulike delene av området. Trondheimsveien, Veitvetveien og Grorudbanen bidrar derfor til oppdeling i delområder der disse i utgangspunktet har lik bebyggelse og uteromsstruktur.

Delområde A: Veitvet senter og T-banestasjonen

Veitvet senter og T-banestasjonen ligger nært opp mot hverandre, noe som er en stor fordel for senteret og T-banen. Senteret har imidlertid en inneklemt situasjon med boligbebyggelsen nært innpå og lite parkeringsarealer. Dette har trolig vært medvirkende årsak til at Veitvet senter ikke har hatt tilsvarende utvikling som for eksempel Linderud senter. Senteret fungerer i dag som et lokalt tilbud og fremstår noe nedslitt og uten mye folkeliv. Samtidig har det viktige lokale funksjoner som dagligvarebutikk, grønnsakhandel, kafé, ungdomsklubb og møtelokale, og er et viktig sted på Veitvet. Det er også etablert prosjektkontor for områdesatsingen, ”Stikk

innom", på Veitvet senter. Enkelte funksjoner vender ut mot et indre gårdsrom i bygningen, andre vender ut mot fortau og parkering. Senteret har en fortid som et av de første store kjøpesenter i landet.

Arealene omkring senteret og T-banen er slitte og grå. Mye av arealet er tatt i bruk til parkering og det er lite oppholdsarealer. Det er ikke tydelige skiller mellom gangareal og kjøreareal. T-banen og T-baneundergangen er tilsvarende nedslitt, men har ramper som gir tilgjengelighet for alle selv om de trolig er noe bratte i forhold til dagens standarder. Utfordringene for Veitvet senter og T-baneholdeplassen er ytterligere beskrevet i kap 5.10.

Delområde B: Veitvetparken

Veitvetparken er et overordnet og offentlig grøntdrag som er mye brukt, med ulike aktivitetstilbud. I tilknytning til parken ligger Veitvet skole, barnehage, Veitvetbanen og Veitvethallen. Området kalles idrettspark i Grønn plan for Oslo. Turvei D6 som er del av gang- og sykkelforbindelse fra sentrum til Grorud, går gjennom parken.

Grøntdraget danner et daldrag som er tydeligst i vest. Terreng og vegetasjon gir en fin og effektiv skjerm mot Østre Aker vei og lager- og industriområdet. Parken har velvokst trevegetasjon og store plenflater. Kraftledningen som går gjennom området i øst-vestretning oppleves som en miljøulempe. Trafostasjonen som ligger inntil skolen oppleves også som et negativt element i miljøet.

Mellom Veitvetbanen og Veitvethallen gir kjøreatkomst inn til eiendommen Østre Aker vei 100 en uheldig situasjon ved at trafikk føres inn i parkområdet og skaper et uheldig skille mellom park- og idrettsfunksjoner som naturlig hører sammen og hvor det ikke burde være biltrafikk.

Kommunen er nå i gang med å vurdere nytt skolebygg for Veitvet skole og garderobebygg til Veitvetbanen innenfor dette delområdet. Dette sees på sammen med eiendomsutvikling av Østre Aker vei 100.

Delområde A: Veitvet senter

Delområde A: Veitvet T-banestasjon ligger på bro over Veitvetveien

Delområde B: Veitvet skole

Delområde B: Veitvetparken

Delområde C: Østre Aker vei 100
Området er kommunalt eid, er i hovedsak ubebygget og brukes til lagring av materiell for blant annet Vann- og avløpsetaten. Ut over atkomsten til området, oppleves trolig ikke området som en spesielt negativ belastning for beboerne på Veitvet. Området har et eiendomsutviklingspotensial som kommunen nå vil realisere.

Delområde C: Østre Aker vei 100 m.fl

Delområde D: Bredtvetdalen
Bredtvetdalen med Veitvetbekken er et overordnet grøntdrag. Området har tett skogvegetasjon i markert daldrag med forholdsvis bratte dalsider. Det er registrert naturtyper med regional og lokal verdi i dalen. Veitvetbekken ligger åpen i store deler av daldraget.

En ny barnehage ligger i starten på dalen vis a vis Veitvetbanen. I nord er det manglende/dårlig kryssing av Trondheimsveien. Det er også dårlige forbindelser mellom grøntdraget og tilgrensende områder, dvs Veitvet og Bredtvet.

Delområde D: Bredtvetdalen

Turvei D6 med gang- og sykkelforbindelse til Grorud stasjon går gjennom sydlig del av området, parallelt med kraftledningen. Bredtvet fengsel ruver på kollen over dalen.

Delområde D: Barnehage i Bredtvetdalen

Delområde E: Beverveien
Området har blokkbebyggelse i fem etasjer, hvor blokkene er plassert enten langs terrenget eller på tvers av terrenget, med god tilpasning til det opprinnelige ravinelandskapet. Terrenget er skrånende. Det er god avstand mellom blokkene. Dette gir åpne og lyse utearealer og mye lys inn i boligene. I nordre og østre del fremstår utearealene som mer lukkede tun, mens de mot sørvest har en mer åpen karakter og danner små grønne daler ut mot Veitvetparken. Utearealene er velholdte og har lekeplasser, sittegrupper og vegetasjonsklynger. Blokkene har svalgangsløsning og leiligheter over to etasjer i henholdsvis 1-2 etasje og 4-5 etasje. Det er et større parkeringsanlegg i nord ved T-banen.

Delområde E Beverveien

Delområder

- Avgrensning delområder
- a Veitvet senter
- b Veitvetparken
- c Østre Aker vei 100
- d Bredtvetdalen
- e Beverveien
- f Rådyrveien
- g Hagebyen
- h Hubroveien
- i Veitvetstubben
- j Sletteløkka
- k Askelia borettslag
- l Kolåsen boligsameie
- m Linderud leir - Krigsskolen

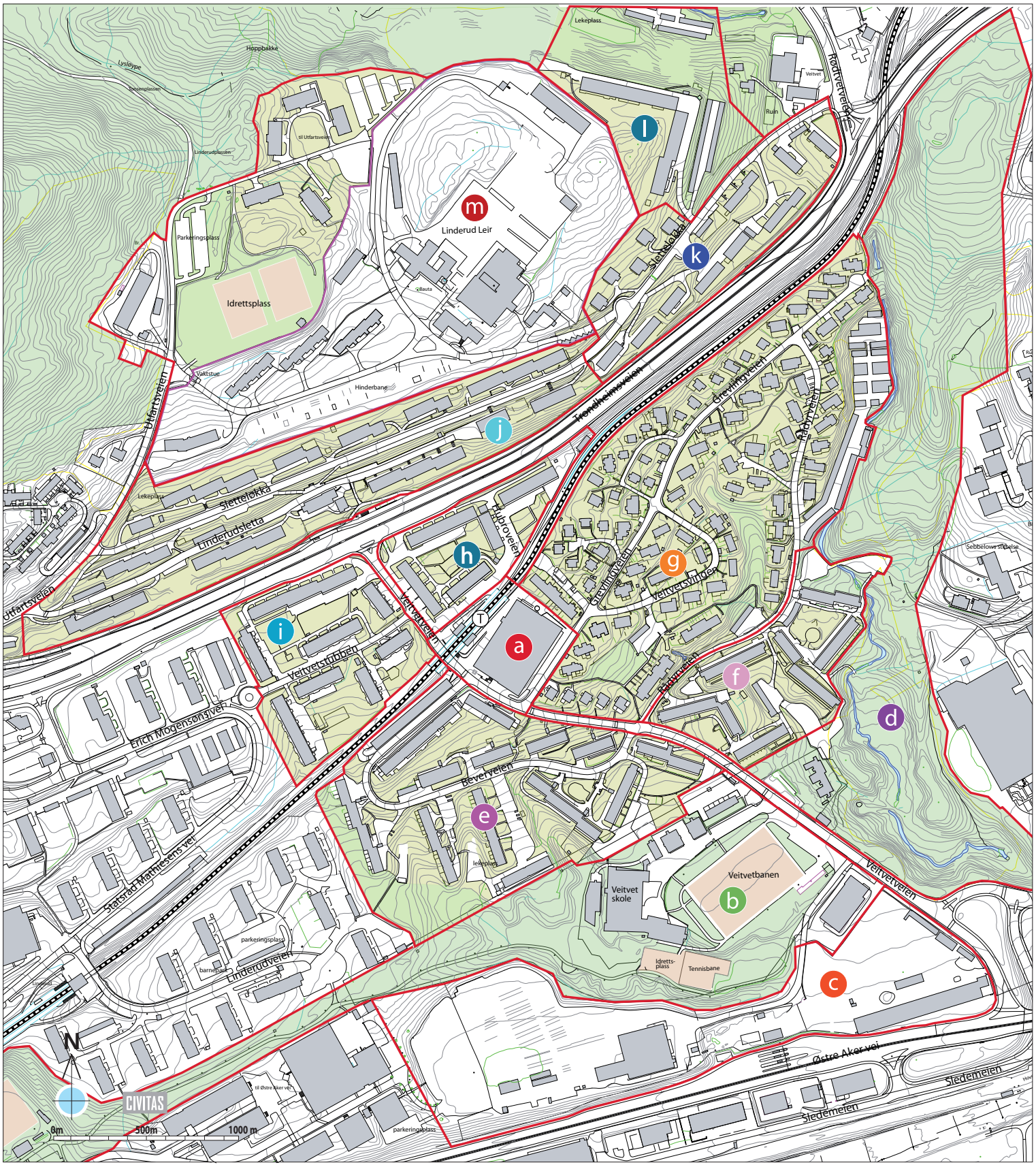

Delområde F: Blokkområde i Rådyrveien
Dette er samme type blokkbebyggelse som i delområde E, med 5-etasjes blokker omkring grønne tun. Tunene er velholdte, forholdsvis store og skjermet, og har en privat karakter. Mellom det største tunet og den nye barnehagen ligger en større parkeringsplass. Denne ligger på solsiden av boligene, er delvis ineffektivt organisert, har dårlig opparbeiding og kjøreatkomst gjennom boligområdet.

Delområde G: Hagebyen
Hagebyen har småhus og rekkehus med frodige hager. Det er høy tetthet. Terrenget og bebyggelsen spiller på lag og danner gode uterom. Gjennom sentrale deler går det et grøntdrag med gangstier og halvoffentlig karakter. En liten bekk beriker en del av grøntområdet. De felles grøntarealene ligger i små daldrag mens husene ligger høyere i terrenget. Området preges av omsorg og privat initiativ. Flere av boligene har ulike former for tilbygg. Boligene er i varierende grad vedlikeholdte.

Delområde H og I: Hubroveien og Veitvetstubben
Områdene har blokkbebyggelse i 4-5 etasjer organisert rundt store gårdsrom parallelt med Trondheimsveien. Gårdsrommene er velstelte og har lekearealer, men har et åpent og noe "upersonlig" preg. Områdene er støyutsatt både fra Trondheimsveien og Grorudbanen. Blokkene mot Trondheimsveien har en støyskjermende effekt for gårdsrommene. Boliginngangene vender inn mot gården.

Delområde J: Sletteløkka boligsameie
Området har ca 550 boliger. Det er bebygget med lange femetasjes blokker parallelt med Trondheimsveien. Blokkbebyggelsen er velholdt og har god arkitektonisk kvalitet. Området er langt og smalt, og ligger mellom Trondheimsveien og Krigsskolens gjerde. Det har et bratt terreng, med gjennomsnittlig stigning på omtrent 1/6. De to atkomstveiene Linderudsletta og Sletteløkka ligger også parallelt med Trondheimsveien. Grøntområder, som for det meste består av plenareal, tar opp terrengspranget mellom blokkene og er såpass bratte at de er lite egnet for aktiviteter og opphold. Det er fin utsikt fra området. Det er også svært støyutsatt fra Trondheimsveien, hvor støyen slår opp i det skrånende terrenget.

Gaten Sletteløkka går som er nerve gjennom området. Da den er det eneste flate arealet, benyttes den til lek, opphold og gangtrafikk. Her parkeres også biler. Det er noen mindre lekeplasser og en ballplass inntil Trondheimsveien. Blokkene har sin inngangssone mot gaten.

Delområde K: Askelia borettslag
Borettslaget har 178 boliger. Området har like bratt terreng som Sletteløkka vest, men vender mer mot Rødtvet. Blokkene ligger i hovedsak parallelt med Trondheimsveien. Grøntområdene mellom husene er velstelte. Utearealene er også her bratte og lite egnet for opphold og aktiviteter.

Delområde L: Kolås boligsameie
Kolås boligsameie har ca 100 boliger og er et boligkompleks som består av to fløyer som ligger 90 grader på hverandre og rammer inn et stort og pent opparbeidet grøntareal. Det er tilrettelagt med grillplass, benker og bord. Ned til parkeringsanlegget som ligger lavere enn blokkene, snor det seg en gangsti i en bratt og vegetasjonskledd skråning.

Delområde M: Krigsskolen/Linderud leir
Krigsskolen har et større område på Sletteløkka som er inngjerdet, og med ulike skolebygninger og -anlegg, samt boliger. Inngjerdingen av området har størst innvirkning på det tilgrensende boligområdet Sletteløkka, som er et smalt og støyutsatt område med få oppholdsarealer. I Krigsskolens areal er det både idrettsanlegg og hinderbane.

Delområde F: Rådyrveien

Delområde G: Hagebyen med garasjeanlegg i forkant

Delområde G: Hagebyen

Delområde H Hubroveien

Delområde I: Boligbebyggelse i Veitvetstubben

Delområde J: Sletteløkka

Delområde K: Askelia

Delområde L: Kolås boligsameie

5.3 Lekeplasser, gang- og sykkelforbindelser

Dekning grøntarealer og lekeplasser

Grøntarealer og lekeplasser er vurdert ut fra "Planlegging av grønnstruktur", DN-håndbok 6, 1994. Det er generelt sett store plenareal, buskfelt og trær mellom blokkene på Veitvet og Sletteløkka. Arealene er forholdsvis like og har et potensial for utvikling av større variasjon i uttrykket og i bruks-muligheter.

Avstand til store grøntareal bør ikke være mer enn 500 meter. Veitvet syd for T-banen har Bredtvetdalen og Veitvetparken innenfor rekkevidde. Potensialet i Bredtvetdalen er stort. Det er i dag kun tilrettelagt med en sti gjennom nedre del av dalen. Fra øvre deler i det store grøntområde er det utsikt over Groruddalen, og den naturpregede vegetasjonen, bekken og terrenget gjør den til et "stykke natur" inn i bebyggelsen. For Sletteløkka er Marka innen rekkevidde.

Avstand til mindre grøntareal bør ikke være mer enn 200 meter uten å krysse veger med maks. 30 km/t. Dersom grønne områder med halvoffentlig karakter kategorien medregnes her, har delområdene Hubroveien og Veitvetstubben underdekning. Øvrige områder på Veitvet har tilstrekkelig adgang til grøntareal. Det meste av Sletteløkka har for lang avstand til mindre grøntareal. Beboere i østre del kan benytte skogennord for Kolås boligsameie, men arealet er bratt.

Lekeplasser og oppholdplasser med trafikksikker beliggenhet bør være min 50 kvm pr bolig, min 25 kvm i konsentrert bebyggelse. På Sletteløkka har det tidligere vært flere leke- og oppholdsplasser mellom blokkene. Noen av disse er fjernet på grunn av støynivået. Det er derfor få tilrettelagte plasser for lek og opphold. Det er derfor behov for flere bolignære leke- og oppholdsplasser. Lekeplassene må støyskjermes lokalt. Opp mot Krigsskolen bør det kunne etableres nye mindre lekeplasser og de nedslitte rustes opp. Det bratte terrenget begrenser mulighetene for større lekeplasser.

På Veitvet er det god dekning på lekeplasser og områder for opphold. Standarden og utrustningen er bra. I delområde G, hagebyen, er det imidlertid kun en lekeplass og underdekning. Tettheten i bebyggelsen gjør det vanskelig å finne egnet areal for flere lekeplasser.

Gang- og sykkelforbindelser

Trondheimsveien og Grorudbanen er barrierer for gangtrafikk i området. Fotgjengere og syklister kan kun krysse disse ved Veivetveien, der T-banen går i bro over veien og det er en undergang under Trondheimsveien.

Veitvetveien er viktigste gangforbindelse i området fordi Trondheimsveien og Grorudbanen er barrierer for gangtrafikk. Veitvetveien knytter sammen området på tvers av barrierene og gir også gangforbindelse mellom de viktigste offentlige møteplassene som er Veitvetsenteret og Veitvet skole. Veitvetveien har imidlertid behov for opprusting og prioritering av gående og syklende. Stigningsforholdene på Veitvetveien gjør at den vanskelig kan utformes slik at den tilfredsstiller kravene for tilgjengelighet for alle, inkludert funksjonshemmede.

Turvei D6 i Veitvetparken og på tvers av Bredtvetdalen er del av en sammenhengende turvei fra Kampen til Haugenstua og derfor del av et større turveinett i Groruddalen.

Sykkelveien langs Trondheimsveien er del av en overordnet forbindelse fra sentrum og gjennom Groruddalen til Vestli.

Gang- og sykkelforbindelser i boligområdene gir et tilstrekkelig finmasket gangveinett og jevnt over tilfredsstillende gangforbindelser, bortsett fra på tvers av Trondheimsveien og T-banen . Gangveiforbindelsene består i hovedsak av fortau langs boligveiene og noen interne gangstier. Fortauet langs Sletteløkka gir gangforbindelse mot Rødtvet i nord-øst og Linderud i vest. Fortauet langs Veitvetstubben og videre langs Erich Mogensøns vei en viktig gangforbindelse mellom Veitvet og Linderud.

Enkelte boliggater mangler fortau. Av disse bør Linderudsletta og Rådyrveien få fortau, på grunn av omfanget av trafikk og boliger som ligger til gatene.

Grønnstruktur,

- Grønnstruktur, offentlig
- Grønne halvoffentlige omr
- Private grøntområder
- Idrettsbaner

Uteoppholdsarealer

- Torg, opphold, skolegård
- Lekeplasser
- Mindre omr. lek/opphold

Gangforbindelser

- Overordn. gangforbindelse (turvei, fortau, g/s-vei)
- Interne gangforbindelser

Barrierer for gang/sykkeltrafikk

- T-banen
- Trondheimsveien
- gjerde Krigsskolen

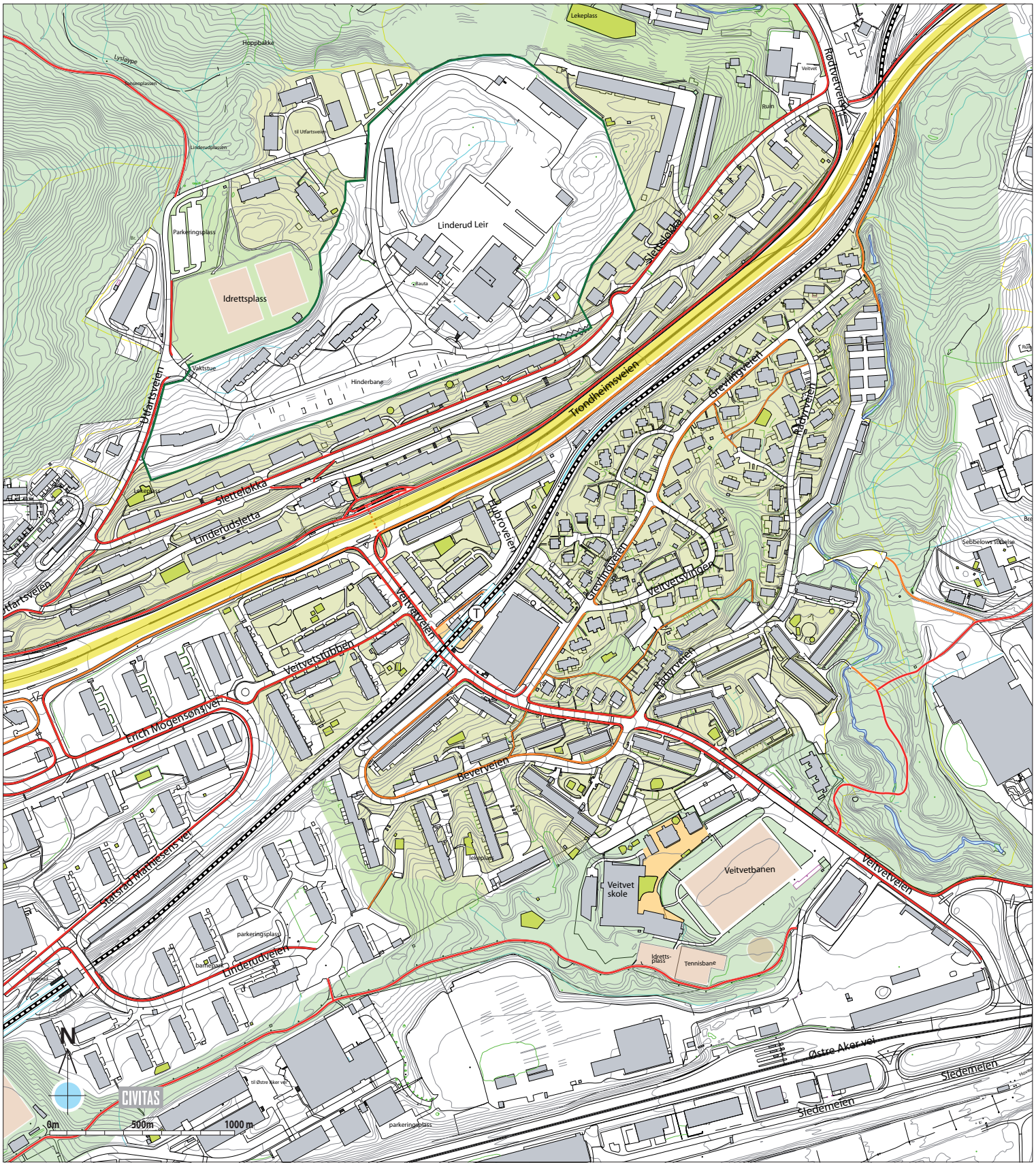

5.4 Kollektivtransport

Kollektivtilbud

Kollektivtilbudet består av T-banelinjen med Veitvet stasjon og busser på Trondheimsvegen med stopp på Linderud, Veitvet og Rødtvet:

Bane	Rute	Frekvens
5	Storo-Vestli	4 pr time

Buss	Rute	Frekvens
31	Snarøya-Tonsenhagen-Grorud	5 pr time
25	Majorstuen-Karihaugen	4 pr time
33	Filipstad-Ellingsrudåsen T o/Lofthus	Rushtid: 4 pr t øvrig: 2 pr time
321	Oslo Bussterminal –Olavsgård-Skjetten – Lillestrøm	2 pr time
301	Oslo Bussterminal- Kongskog	2 pr time
Flybuss F1	Til/fra Gardermoen (Flybusekspress)	2 pr time

Gangavstand

Kartet viser reelle gangavstander fra T-banens plattform. I denne sammenheng er gangavstand mål ut fra universell utforming, dvs at ramper er innregnet. Normalt ansees 300 meter gangavstand til kollektivholdeplass som et godt tilbud i bymessige omgivelser. 500 meter må også ansees som akseptabel gangavstand i tettstedsområder med småhusbebyggelse. T-banen på Veitvet dekker derfor store deler av Veitvet med et godt kollektivtilbud innen gangavstand. Østre del av Hagebyen og boligområde F i Rådyrveien ligger imidlertid utenfor 500 m gangavstand til T-banen.

Kartet viser samtidig at store deler av Sletteløkka har lang gangavstand til Veitvet T-bane og senter. Ingen av boligene har gangavstand på mindre enn 300 m og kun de boligblokkene som ligger nærmest undergangen har gangavstand på 400-500 m. Dette synliggjør barriereeffekten av Trondheimsveien og konsekvensene av at det kun er en undergang under Trondheimsveien.

For beboere på Sletteløkka gir busstilbudet på Trondheimsveien det viktigste kollektivtilbudet innen gangavstand. For reiser inn mot sentrum er det holdeplass både ved undergangen under Trondheimsveien og ved krysset Trondheimsveien/Rødtvetveien. For østlige deler av Sletteløkka, dvs Askelia og Kolås, gir dette et godt kollektivtilbud innen gangavstand *mot* sentrum.

For reiser *fra* sentrum ligger det imidlertid bare en bussholdeplass ved Veitvetveien. Det ligger ikke en holdeplass ved krysset Trondheimsveien/Rødtvetveien, fordi en her mangler fotgjengerkryssing av Trondheimsveien. Når kryssing av veien er etablert, for eksempel som del av tverrforbindelsen (jfr kap 8.2) bør det samtidig etableres bussholdeplass her. Det vil både bidra til et bedre kollektivtilbud og øke nytten av bro over Trondheimsveien (kryssing i plan når Trondheimsveien er nedbygget). Samtidig vil denne bussholdeplassen være innen gangavsatand for østlige deler av Hagebyen og dermed bidra til å gi dette området et bedre kollektivtilbud.

Veitvet T-banestasjon

Bussholdeplass på Trondheimsveien ved Sletteløkka

Gangforbindelser og gangavstand

- Gangforbindelser
- Busslinjer
- Busholdeplass
- Grorudbanen T-bane
- T-banestasjon

Gangavstand fra T-banestasjon

- 100 m
- 200 m
- 300 m
- 400 m
- 500 m

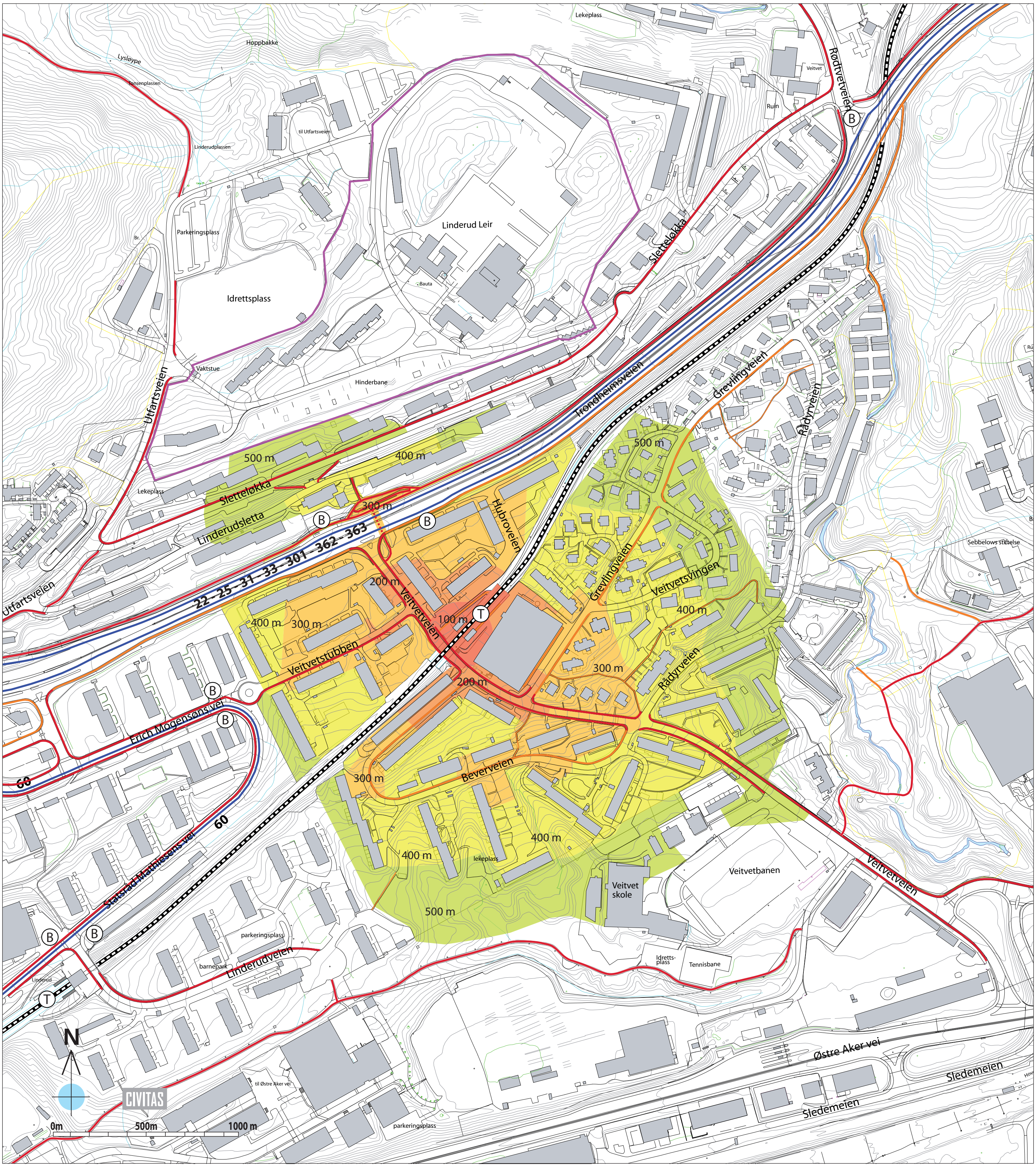

5.5 Veinett og biltrafikk

Trondheimsveien

Trondheimsveien har ca 32900 ÅDT og er en del av stamvegstrekningen fra Ring 3 i Oslo forbi Gjøvik og fram til E6 ved Biri (Mjøsbrua). I tillegg er den innfartsvei fra bydelene langs nordsiden av Groruddalen. Trafikken på Trondheimsveien mellom Sinsen og Grorud medfører store miljømessige problemer for beboere langs vegen. Trondheimveien har nå miljøfartsgrense på 60 km/t i vinterhalvåret.

Østre Aker vei

Østre Aker vei er en viktig hovedvei i Groruddalen. Den er først og fremst samleveg for næringsområder, men har også en betydelig gjennomgående funksjon. Østre Aker vei har ca 33.100 ÅDT ved Østre Aker vei 100. Østre Aker vei har fartsgrense på 80 km/t og 60 km/t ved bomstasjonen.

Veitvetveien

Veitvetveien er samlevei gjennom Veitvet og har fra ca 5.200 til 5.450 ÅDT. Beboere på Veitvet har opplyst at det er endel gjennomgangstrafikk i Veitvetveien. Veitvetveien har skiltet hastighet på 40 km/t.

Boliggater/atkomstgater

Boliggatene og atkomstgatene har skitet hastighet på 30 km/t og 40 km/t. Det foreligger ikke registrering av trafikkmengde (ÅDT) i disse gatene.

Veisystem og bomstasjoner

Krysset mellom Veitvetveien og Trondheimsveien er utformet slik at det kun er av- og påkjøring fra nordgående kjørefelt fra Trondheimsveien til Veitvetveien. Dette har følgende konsekvenser for kjøremønster:

- Kjørende som kommer nordfra på Trondheimsveien og skal til Veitvet, må enten ta av ved Kalbakken og kjøre via Nedre Kalbakkvei eller snu ved hjelp av avkjøringsramper ved Linderud senter.
- Kjørende som skal fra Veitvet og vestover på Trondheimsveien, må først kjøre nordover og snu på Kalbakken.

Dette medfører at beboerene opplever det som tungvint å komme til og fra Veitvet. Veitvet ligger rett utenfor bomringen.

Sletteløkka er delt slik at delområde K Askelia borettslag ligger utenfor bomringen, mens delområde J Sletteløkka boligsameie ligger innenfor bomringen. Askelia har kjøreatkomst fra krysset ved Rødvetveien og Sletteløkka boligsameie har kjøreatkomst fra krysset ved Linderudsenteret. For beboere på Sletteløkka er derfor ikke naturlig å kjøre til Veitvet, for eksempel for å handle.

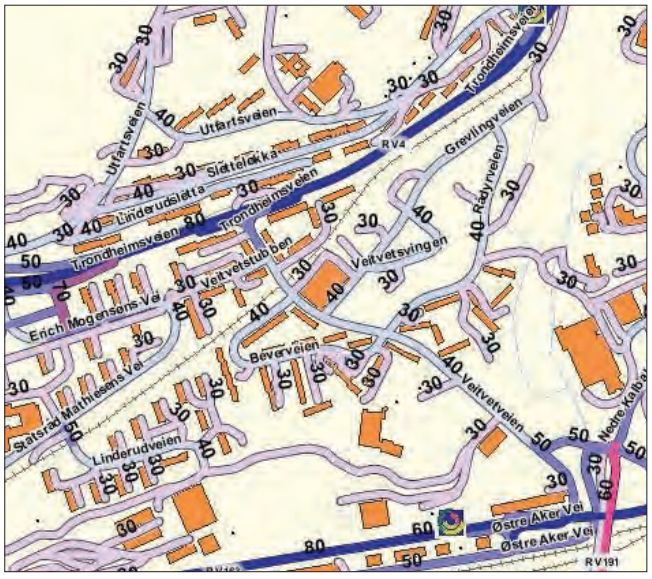

Fartsgrenser i dagens situasjon (Kilde: Nasjonal vegdatabank).

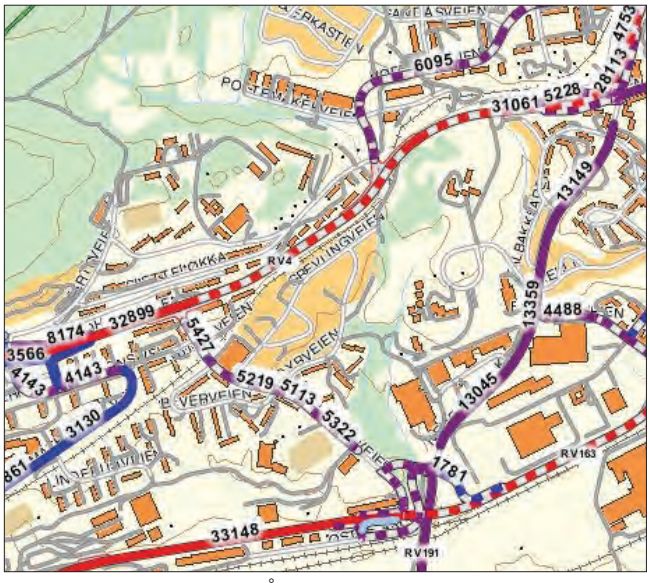

Gjennomsnittlig døgntrafikk (ÅDT) i dagens situasjon (Kilde: Nasjonal vegdatabank).

Veinett

Hovedveier

Samleveier

Boliggater/adkomstgater

Bomstasjon

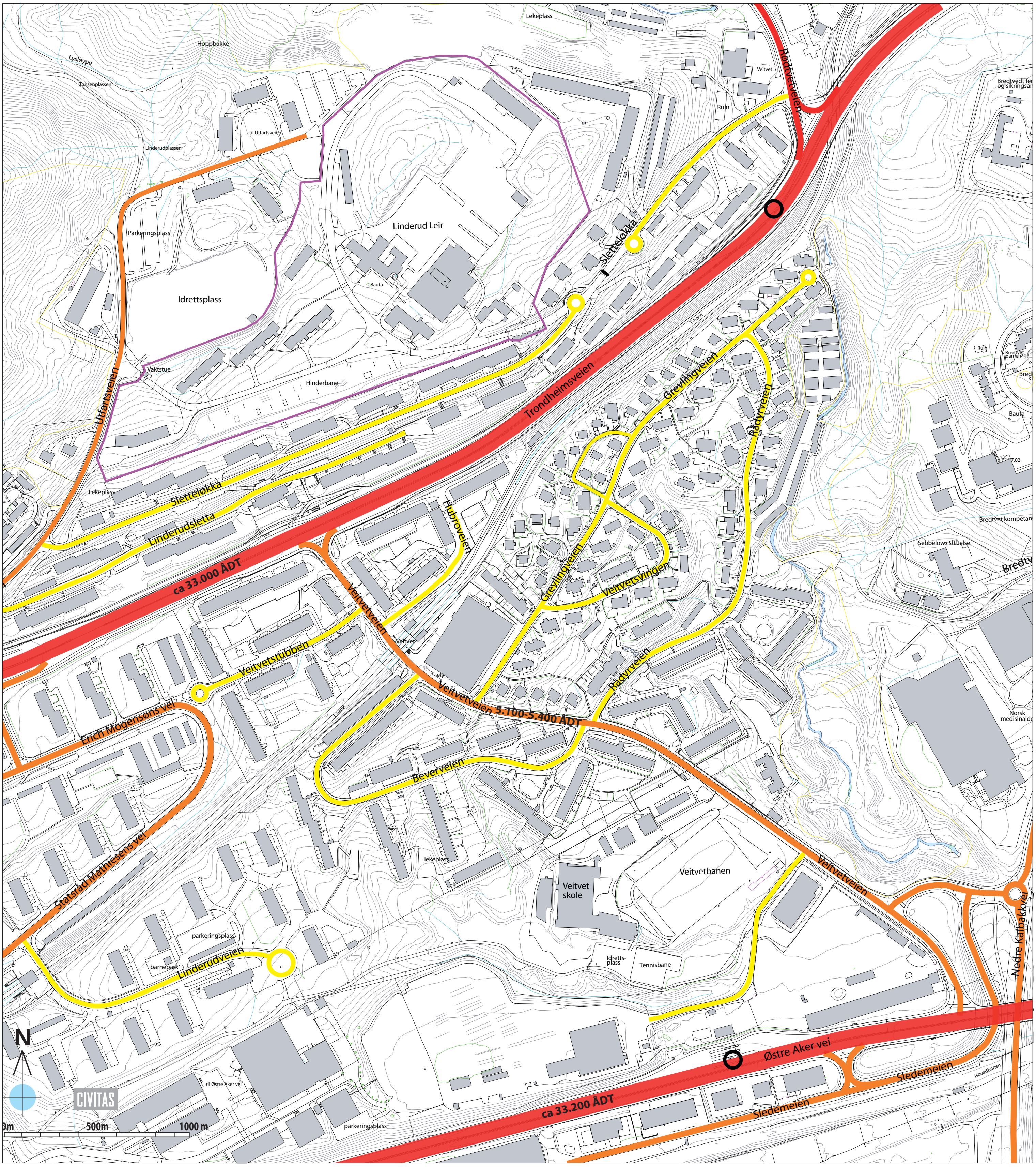

5.6 Parkering

Veitvet-Sletteløkka var i utgangspunktet planlagt med 1 p-plass pr 4. bolig. Parkerte biler opptar derfor mye plass i de offentlige uterommene og internt i boligområdene. Det å finne parkeringsplass er også et uttalt problem blant mange beboere. Parkeringssituasjonen er imidlertid ganske ulik for de forskjellige områdene.

Parkeringsløsning innenfor hvert delområde

Delområde A: Veitvet senter

Veitvet senter har få parkeringsplasser. Disse ligger rundt senteret og på parkeringsgarasjen vest for senteret. Mangel på parkeringsplasser er trolig en av faktorene som har hindret utvikling av senteret. Samtidig opptar p-plassene potensielle møteplasser i utearealene.

Delområde B: Veitvetparken og skolen

Veitvetbanen og skolen har definerte parkeringsområder nært opp til Veitvetveien. Dette er tilfredsstillende løst.

Delområde E: Beverveien

Området har kantsteinsparkering i Beverveien og definerte parkeringsarealer internt i boligområdet. Det ser ut til at boligområdet har lav parkeringsdekning i forhold til antall boenheter. En positiv side ved parkeringsløsningen internt i en del av "tunene", er at mange av parkeringsplassene er plassert opp mot Beverveien og atskilt fra lekeområder.

Delområde F: Blokkområde ved Rådyrveien

Området har to større parkeringsplasser, hvorav den ene ligger inni et av tunene med kjøreatkomst gjennom tunet. Lokalisering av p-plassen gir dårlig skille mot uteoppholdsarealene og preger utsikten fra mange av boligene. Denne p-plassen er også dårlig organisert og lite effektivt utnyttet. I tillegg til disse p-plassene benyttes kantsteinparkering langs Rådyrveien. Det kan synes som om området har noe bedre parkeringsdekning enn område E.

Delområde G: Hagebyen

Parkeringsløsningen består av kantsteinsparkering i atkomstgatene Grevlingveien, Rådyrveien og Veitvetsvingen, en rekke mindre parkeringsplasser i tilknytning til gatene, to garasjer i området og et større parkeringsanlegg i Bredtvetdalen. Fordi området har mange løpemeter gateareal sammenlignet med antall boliger, kan det synes som området har god parkeringsdekning sammenlignet med blokkområdene. Konsekvensen er at gatene domineres av bilparkering, men boligeiendommene opprettholder sitt grønne preg med leke- og uteoppholdsarealer. Det er et spørsmål om garasjeanlegget fungerer tilfredsstillende og om det evt kan effektiviseres.

Delområde H og I: Hubroveien og Veitvetstubben

Områdene har definerte p-plasser inne i kvartalene, men disse er adskilt fra leke- og oppholdsarealene i midten. I tillegg benyttes atkomstveiene Veitvetstubben og Hubroveien. Område H har noe bedre parkeringsdekning enn område I, som har lav parkeringsdekning.

Delområde J og K: Sletteløkka boligsameie og Askelia borettslag

Områdene har kantsteinsparkering i Sletteløkka og Linderudsletta og parkeringsplasser i tilknytning til disse veiene. Parkeringen dominerer uteområdene, som samtidig skal fungere som uteoppholdsarealer. Det er trolig lav parkeringsdekning i forhold til antall boliger.

Delområde L: Kolås boligsameie

Boligkomplekset har eget parkeringsanlegg nedenfor bygget mot nord-øst. I tillegg er det noe kantsteinparkering og gjesteparkering innerst i atkomstveien. Boligkomplekset har tydelig skille mellom parkering og uteoppholdsarealer, og trolig god parkeringsdekning.

Parkering til Veitvet senter, vest for senteret

Parkering

- Mulighet/tilrettelagt for kantparkering
- Områder tilrettelagt for parkering 90 grader på vei
- Garasjer
- Områdeavgrensning delområder

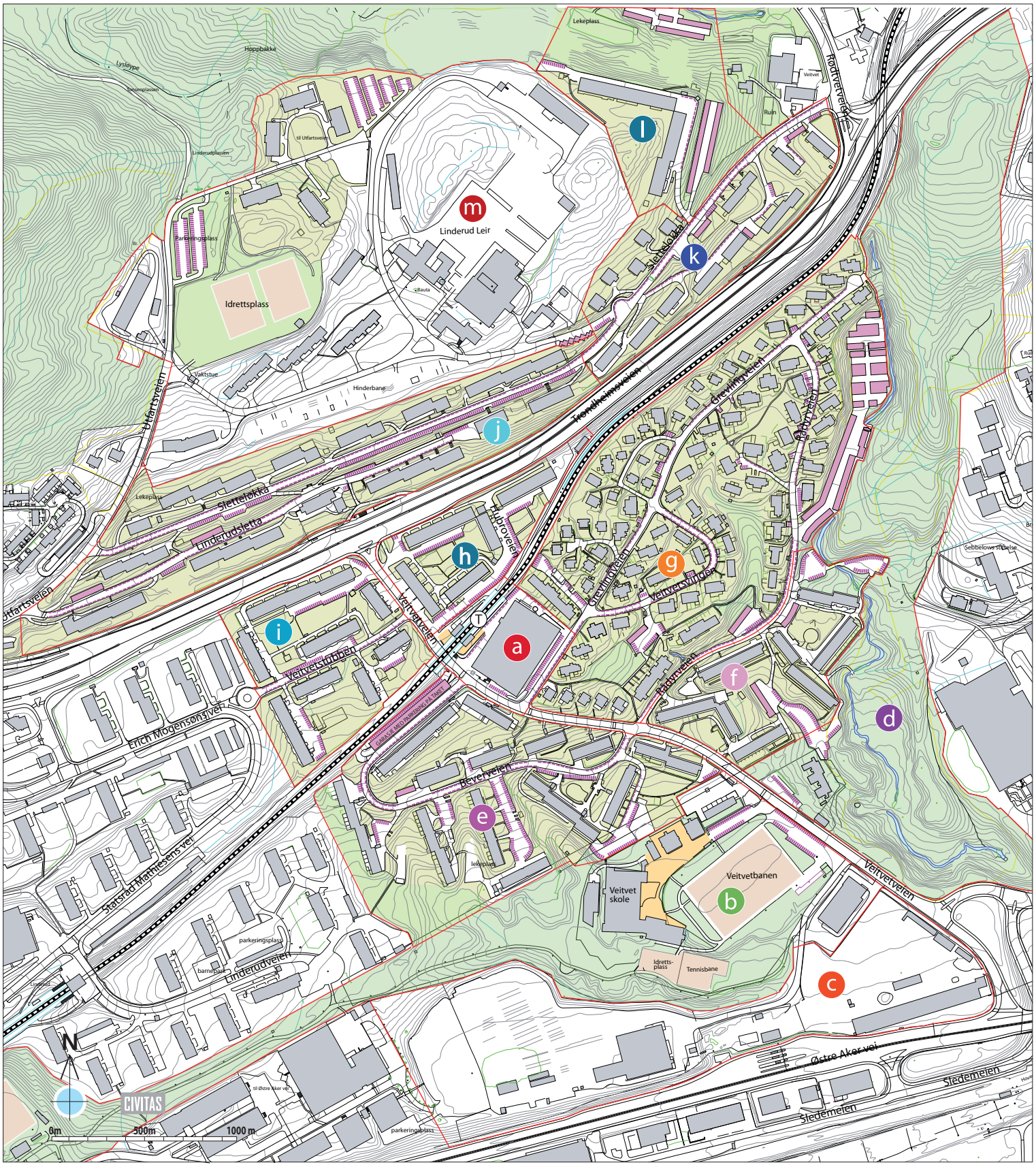

5.7 Støy

Oslo kommune utarbeider strategiske støykart for hele byen. Illustrasjonene viser støykart for kommunale veier og riksveier (Lden sumstøy) utarbeidet i 2007. Det er flere feilkilder i kartene slik at beregningsresultatet må brukes med forsiktighet. Allikevel indikerer de graden av støyproblemer i området. Kartene viser ikke støy fra T-banen.

Grunnlag for vurdering av støysituasjonen

Som grunnlag for vurdering av støynivået benyttes retningslinje for støy i arealplanlegging (Miljøverndepartementet T-1442, 26.01.05) i tråd med nye EU-direktiver. Retningslinjen angir grenseverdier for gjennomsnittlig støybelastning som Lden.

Retningslinjene kommer til anvendelse ved etablering av nye boliger eller annen støyfølsom arealbruk ved eksisterende eller planlagt støykilde, etablering av ny støyende virksomhet (for eksempel ny vei) eller utvidelse eller oppgradering av eksisterende virksomhet. Støyfølsomme bruksformål er primært boliger, sykehus, pleieinstitusjoner, fritidsboliger, skoler og barnehager. Retningslinjene angir to støysoner:

- **Rød sone**, nærmest støykilden, angir et område som ikke er egnet til støyfølsomme bruksformål, og etablering av ny støyfølsom bebyggelse skal unngås. Grensen for støy fra vei ligger her på >65 Lden og grensen for støy fra bane ligger på >68 Lden.
- **Gul sone** er en vurderingssone, hvor støyfølsom bebyggelse kan oppføres dersom avbøtende tiltak gir tilfredsstillende støyforhold. Grensen for støy fra vei ligger her på >55 Lden og grensen for støy fra bane ligger på >58 Lden.

I henhold til Forurensingsforskriften (§5) til Forurensingsloven er terskelverdi for innendørs støy satt til 42 Lden. For å tilfredsstille kravet i forskriften heter det at utendørs støynivå ikke må overskride 71 Lden (42+29). Her må det iverksettes for allerede etablerte boliger eller institusjoner (skoler, barnehager, aldershjem mv.)

Selv om det i hovedsak ikke er aktuelt å etablere ny bebyggelse på Veitvet og Sletteløkka, synliggjør retningslinjene dagens krav for å forebygge støyplager.

Støysituasjonen på Veitvet-Sletteløkka

Den øverste illustrasjonen viser at størstedelen av Sletteløkka og boligområdet mellom Trondheimsveien og Grorudbanen er støybelastet. Det er bare de grønne arealene som ligger under terskelverdiene for støybelastning. Gule og oransje arealer ligger innenfor "gul sone" mens rød, lilla og blå arealer ligger innenfor "rød sone".

Dette betyr at uteoppholdsarealene på Sletteløkka ikke har tilfredsstillende kvalitet i forhold til støy. Det er kun arealet på nordsiden av boligblokkene til veien Sletteløkka som har tilfredsstillende lavt støynivå, men dette er lite attraktivt som oppholdsareal fordi det ligger i skyggen. Uteoppholdsarealet langs boliggatene Sletteløkka og Linderudsletta ligger innenfor gul og rød sone. Boligbebyggelsen til Linderudsletta og oppholdsarealene mellom disse blokkene ligger innenfor rød sone og er svært støyutsatt med Lden på >75. Det er gjennomført støyisolerende tiltak på boligene. Uteoppholdsarealene har allikevel svært stor støybelastning.

Boligområdene i Hubroveien og Veitvetstubben er tilsvarende støyutsatt, spesielt områdene nærmest Trondheimsveien, som ligger i "rød sone" (rødt, lilla og blått på kartet) . Her kommer i tillegg støy fra T-banen, som kartene ikke viser.

I store deler av Veitvet syd for T-banen har utearealene støynivå innenfor grenseverdiene. De nordlige delene av Hagebyen er imidlertid støyutsatt, både fra Trondheimsveien og T-banen. Nordlig del av delområdet Beverveien er trolig også støyutsatt fra T-banen.

Veitvetveien har støynivå i rød sone. Dette påvirker tilliggende boligbebyggelse og uteoppholdsarealer. Det bør derfor vurderes tiltak for å redusere fart og gjennomgangstrafikk i Veitvetveien.

Veitvet skole og Veitvetparken har tilfredsstillende lavt støynivå. Dersom trafikk overføres fra Trondheimsveien til Østre Aker vei slik planlagt, vil støynivået kunne øke. Her vil imidlertid utbygging av Østre Aker vei 100 med næringsbebyggelse kunne fungere som en effektiv støyskjerm.

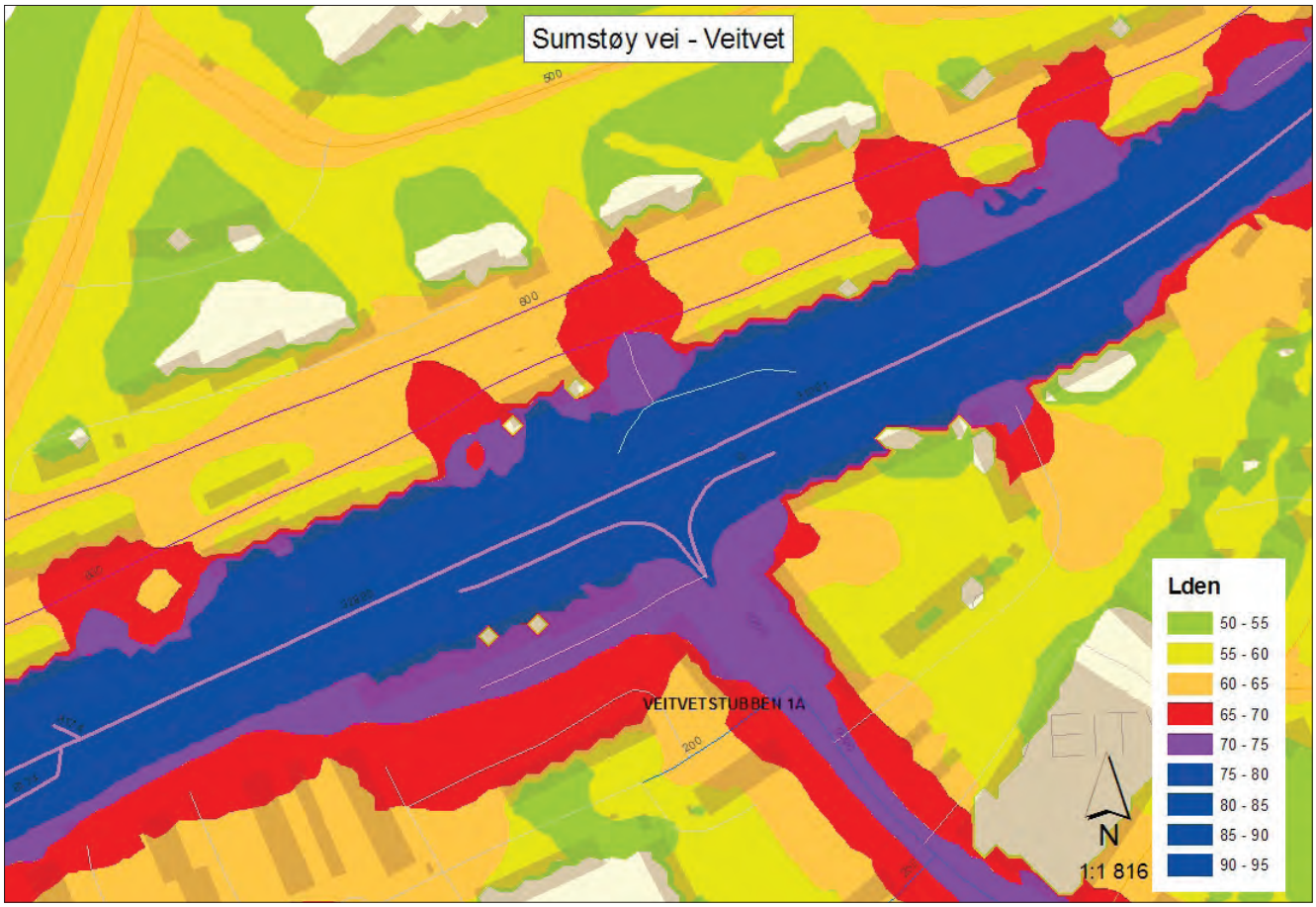

Støysituasjon Lden. Støy fra veitrafikk for området ved krysset Trondheimsveien - Veitvetveien

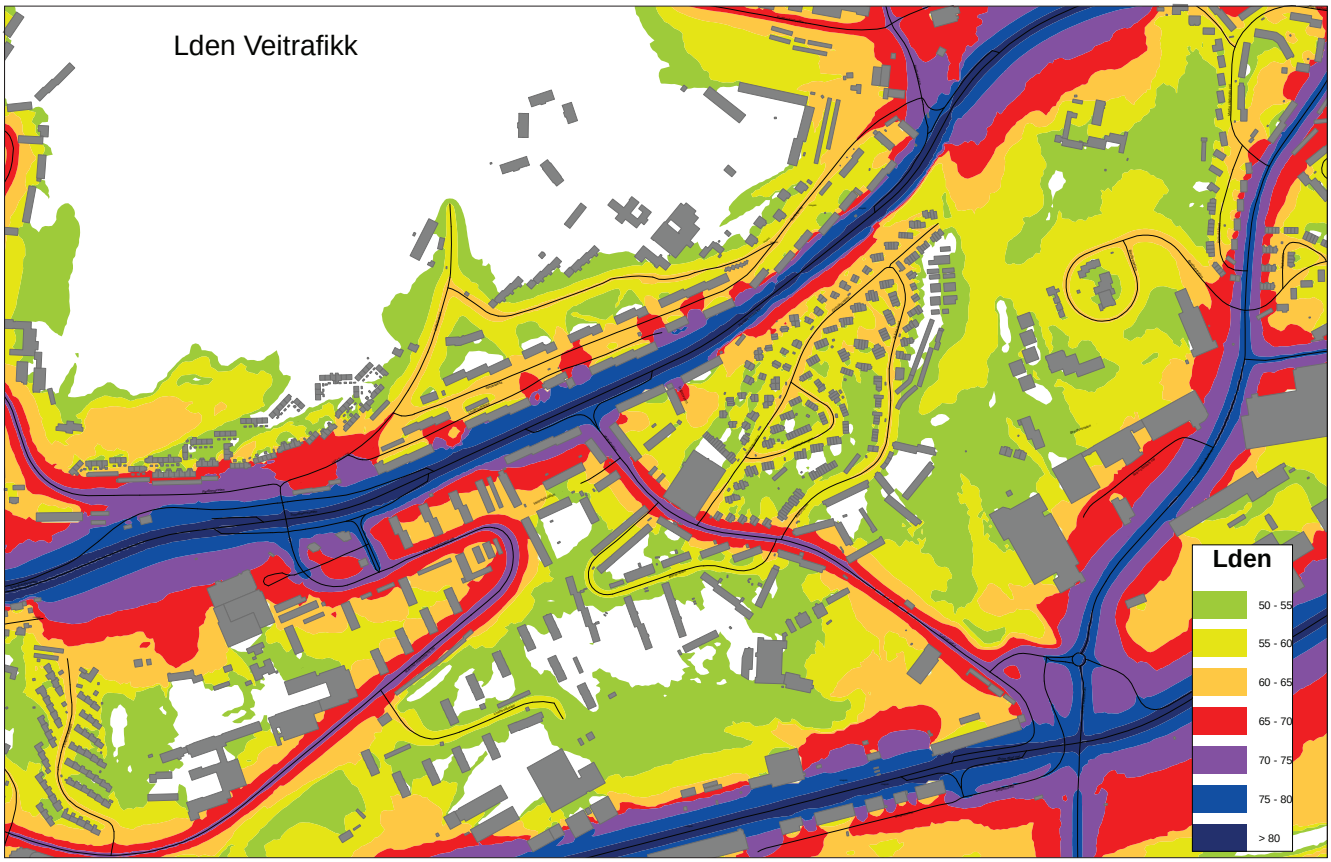

Støysituasjon Lden. Støy fra veitrafikk for planområdet

5.8 Luftkvalitet og høyspentlinje

Luftkvalitet

De nyeste kartleggingene er tiltaksutredningen med forslag til handlingspakker (Luftkvalitet i Oslo, tiltaksutredning med forslag til handlingspakker" Civitas, oktober 2004) og årsrapporter for luftkvalitet utarbeidet av Helse- og velferdsetaten

Kart fra tiltaksutredningen fra Civitas viser at grenseverdiene for svevestøv (PM10) i området langs Trondheimsveien overskrides. Sammenlignet med byen som helhet er derfor boligområdene nær Trondheimsveien belastet med luftforurensning.

Det er ingen lokale målinger fra området rundt Veitvet-Sletteløkka. Det kan imidlertid være aktuelt å sammenligne området med målinger som ble gjort ved Aker Sykehus 2004-2006. Dette var en stasjon som lå 100-150 meter fra Trondheimsveien, men her hadde man også et betydelig bidrag fra Ring 3. På denne stasjonen var nasjonale mål for 2005 oppfylt.

Høyspentlinje

Høyspentlinjen ligger svært nær skolen og de sydligste boligblokkene i Beverveien og Rådyrveien. Spenningsnivået i høyspentlinjen er trolig ikke helsefarlig, men den beslaglegger relativt mye areal og styrer fremtidig utnyttelse av skoletomten. Den er også et visuelt sett skjemmende element i Veitvet-området.

Høyspentlinjen er vist på kartet som "RNlinje" og har trolig 66 kV. Kartet viser at det ligger flere kabler i området med samme signatur ("RNKabel") og trolig derfor samme spenningsnivå. Høyspentlinjen kan trolig legges som jordkabel. Dette er sannsynligvis et kostnadsspørsmål, som kan vurderes opp mot økonomiske gevinster. Omlegging til jordkabel bør derfor vurderes opp mot arealgevinst, som kan vurderes kostnadsmessig. Dette berører i hovedsak kommunale eiendommer, dvs skolen og de grønne arealene i Veitvetparken og Bredtvetdalen. Boligene som i dag er berørt av høyspentlinjen vil også få verdiøkning som følge av omlegging til jordkabel. Øvrige positive konsekvenser av omlegging til jordkabel vil ikke være mulig å prissette, da de er knyttet til visuelle og opplevelsesmessige aspekter.

Trondheimsveien og T-banen sett fra Bredtvet

Trondheimsveien

Lekeplass på Sletteløkka inntil Trondheimsveien

Høyspentlinjen over Bredtvetdalen

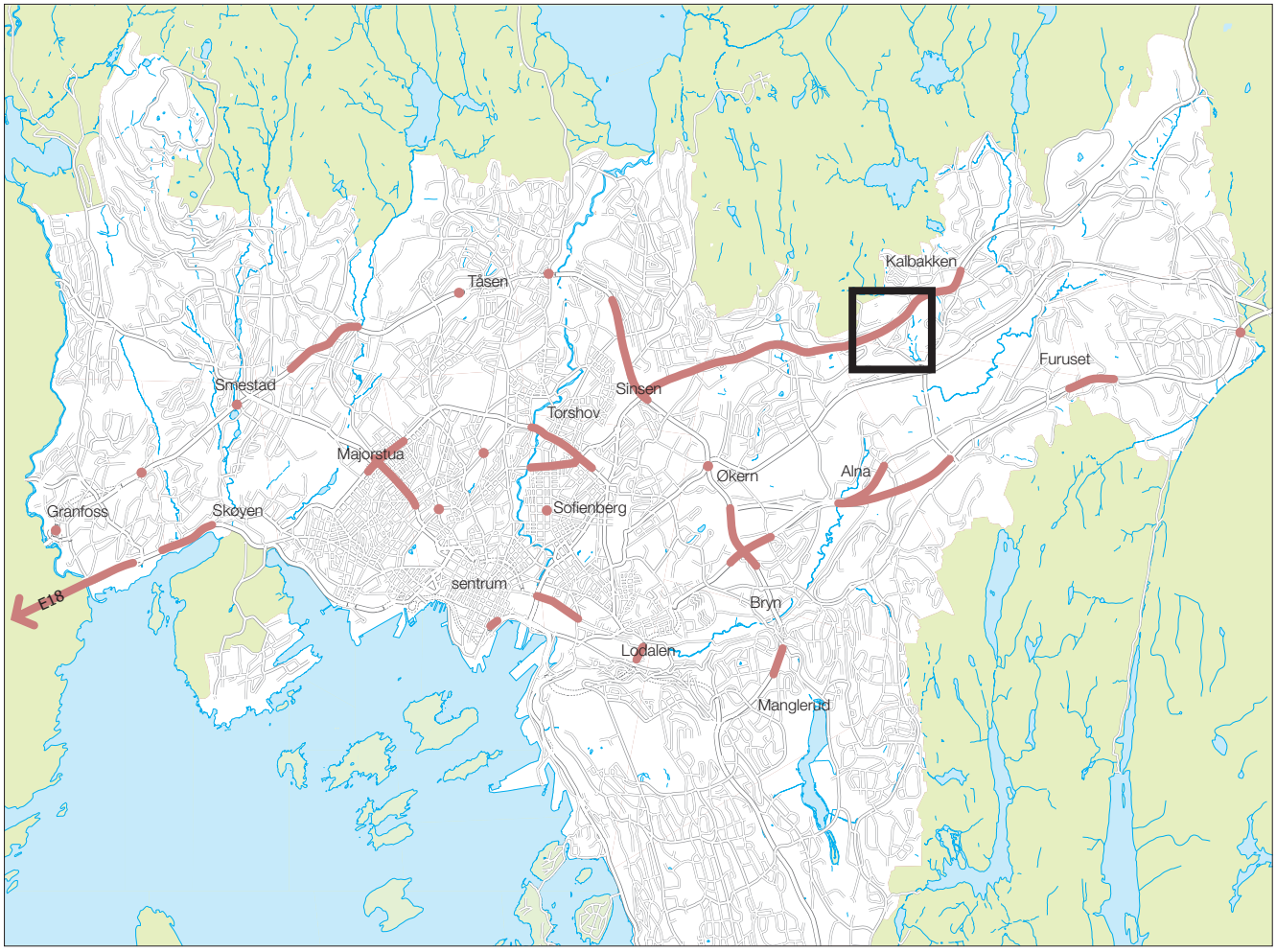

PM10 døgnmiddelverdi i dagens situasjon 2004. Rosa linjer angir områder med overskridelser av forskriftens grenseverdi. Veitvet-Sletteløkka er avmerket med firkant. Kilde: Luftkvalitet i Oslo, tiltaksutredning med forslag til handlingspakker" Civitas, oktober 2004

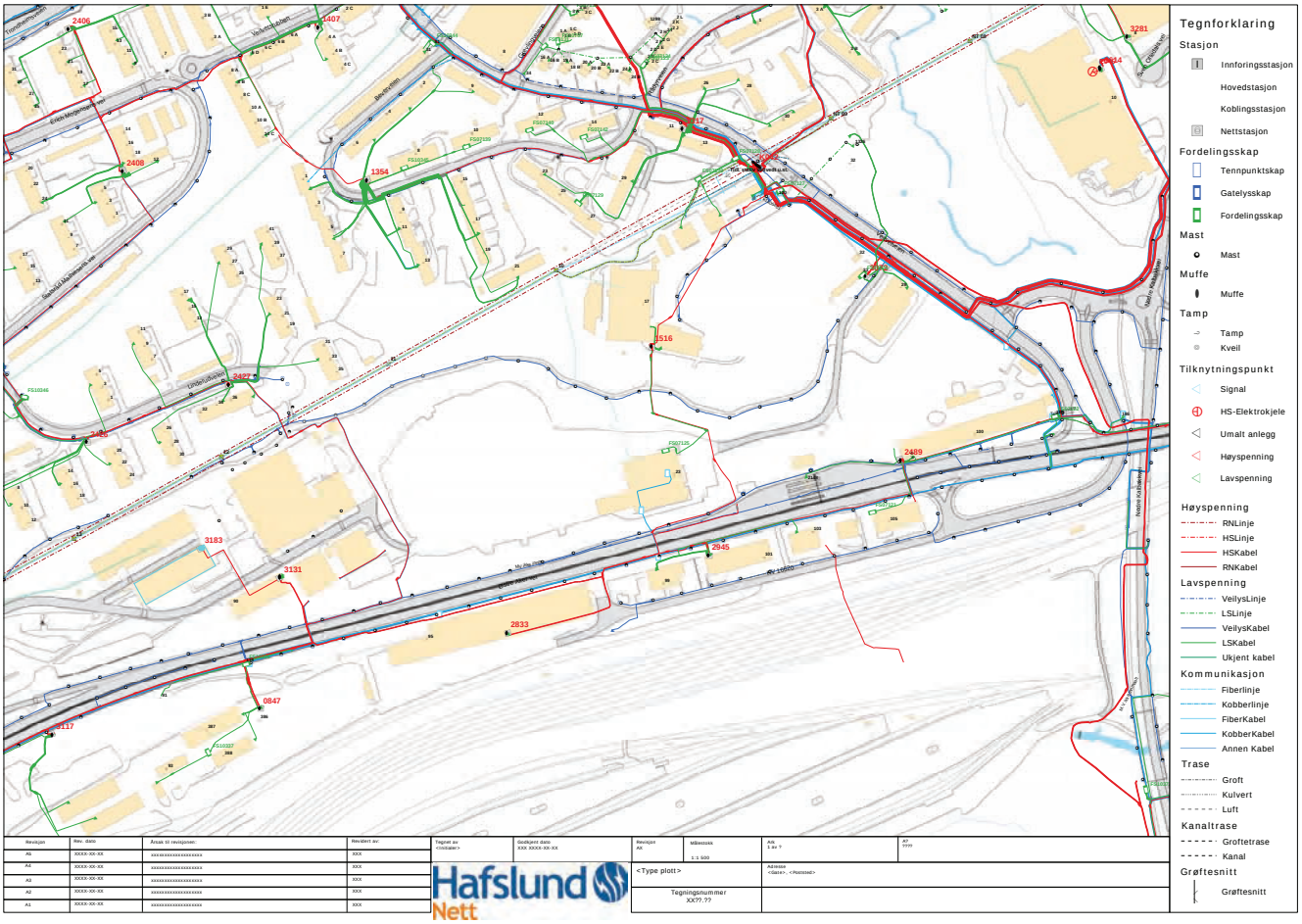

Kart over strømnettet i området

5.9 Spesielle områdekvaliteter

Veitvet senter og T-banen sentralt i området
Både senteret og T-banen ligger sentralt på Veitvet. Senter og stasjon ligger inntil Veitvetveien som er hovedåren gjennom Veitvet og er derfor lett å finne og komme til. Når senter og stasjon ligger så tett ved hverandre, kan man for eksempel handle til eller fra turen med banen. Veitvetsenteret har flere butikker som brukes i dagliglivet.

Veitvet parken og Veitvet skole
Skolen og parken ligger sør i området mot Østre Aker vei, lager- og industriområder. Begge er godt skjermet av terreng og vegetasjon slik at støy og andre sjenerende aktiviteter stenges ute. Skole og park ligger lett tilgjengelig fra Veitvetvegen og det er kort avstand til T-banen og Veitvet senteret.

Området danner en helhet, og parken med tilrettelagte muligheter for idrettsaktiviteter er en del av skolens uteareal sammen med Veitvetbanen. Veitvetparken er også en del av et overordnet offentlig grøntdrag med forbindelse til Linderud. Grøntdraget fortsetter på andre siden av Veitvetveien nordover mot Grorud. Slik sett ligger skole og park godt til i forhold til å utnytte turveier for myk transport gjennom grønne områder.

Det er positivt at flere funksjoner som skole, idrettshall og barnehage er samlet i et område. Det kan bidra til aktivitet på dag- og kveldstid, og ha en sosial funksjon ved at folk samles for å delta på ulike aktiviteter, hente og bringe barn osv.

Veitvetveien – sentral kommunikasjonsåre
Veitvetveien går som en hovedåre gjennom Veitvetområdet fra Trondheimsveien til Østre Aker vei. Viktige funksjoner som T-bane, senter, skole, idrettsanlegg, boliger og grøntdrag ligger inntil veien som bidrar til å binde funksjonene sammen. Veitvetvegen har fortau på begge sider.

Bredtvetdalen – større grøntområde med bekk
Bredtvetdalen er en del av den overordnete og tverrgående forbindelse fra Østmarka til Lillomarka i Groruddalen.

Det er tilrettelagt med tursti mot Grorud og det er bygget ny bro over bekken. Dalen har et stort potensial for å utvide turstinettet med forbindelse nordover mot Trondheimsveien og videre til Lillomarka samt tilrettelegging for ulike aktiviteter.

Den kraftige vegetasjonen i dalen har en viktig lokalklimatisk funksjon som vinddempende og luftrensende. Vegetasjonen og bekken er også viktig for biologisk mangfold, en viktig opplevelseskvalitet i området. Dalen bør kunne utnyttes i undervisningssammenheng for skolen og som utfluktssted for barnehagene.

Dalen danner også en markert ramme/avslutning for Veitvetområde mot øst, og har på den måten også en strukturell og visuell funksjon.

Boligområder med god kvalitet sør for T-banen
Boligområdene ligger fritt i grønne omgivelser med god utsikt over Groruddalen. Det er lys og luft mellom husene, på terrasser og altaner og i boligene/leilighetene. Både blokk- og rekkehusområdene har velholdte grønne gårdsrom og hager skjermet fra de offentlige arealene. Parkering er organisert til felles parkeringsanlegg, men det skjer dog en del gateparkering.

Det er flere lekeplasser sentralt i områdene og det er tilrettelagt for opphold med benker og bord. Sentralt gjennom boligområdene går det også halvoffentlige grøntdrag.

Boligområde med god kvalitet – Kolåsen
Boligområdet ligger sentralt til i forhold til Marka med atkomst gjennom et offentlig grøntdrag. Den store vinkel-blokken skjermer for et stort privat grøntareal inn mot Krigsskolens tomt.

Nærhet til Marka - utfartssted
Sletteløkka har Marka som nærmeste nabo i nord selv om Krigsskolen i dag utgjør en barriere. Det er ikke langt til stiene som fører inn i Lillomarka med videre forbindelser til hele Nordmarka. For mange er dette en ettertraktet kvalitet i en storby.

Spesielle områdekvaliteter

Møtesteder:

- a Veitvet senter og T-banen sentralt i området
- b Veitvetparken og Veitvet skole
- Veitvetveien - sentral kommunikasjonsåre

Naturområder:

- d Bredtvetdalen
- Marka med nære områder

Boligomr. m/god kvalitet:

- f Syd for T-banen
- l Kolåsen

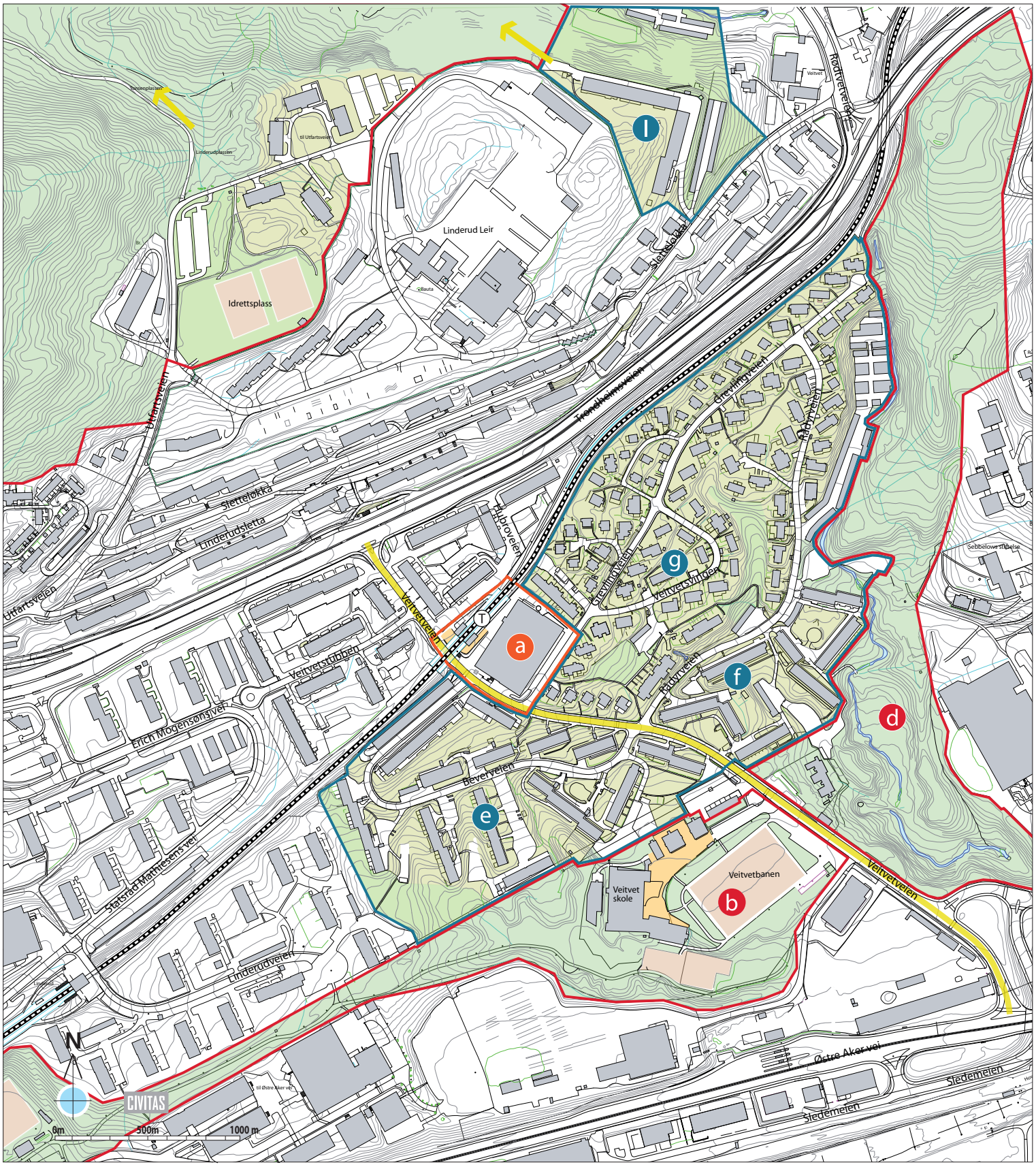

5.10 Utfordringer i området

Veitvet senter og T-banen

Både senteret og T-banen er nedslitt. Senteret har med sin sentrale beliggenhet på Veitvet et mye større potensial enn slik det fremstår i dag. Det er nå lite attraktivt både som handelssted og møtested. T-banestasjonen fremstår som lite attraktiv på grunn av manglende vedlikehold og modernisering. Nærheten mellom T-banen og senteret gjør at utvikling av disse bør sees i sammenheng og/eller gjennomføres samlet.

Utfordringene er knyttet til følgende:

- Visuelt sett nedslitte og lite attraktive fasader. Dette gjelder både senteret og T-banen (inkl bro over Veitvetveien).
- Nedslitte utearealer som domineres av parkeringsplasser og mangler gangareal, benker og andre oppholdsarealer.
- Innendørs fremstår senteret som nedslitt og mørkt, med dårlig kontakt mellom fellesarealer og butikker, og få velfungerende møtesteder i fellesarealet.
- Det mangler butikker og kaféer som oppleves som attraktive for større deler av lokalbefolkningen.
- Det ligger til rette for en bedre gangforbindelse mellom senter og T-banen, f.eks. ved mer direkte ramper. Dette potensialet er ikke utnyttet.
- Det er få parkeringsplasser til senteret og vanskelig å fremskaffe flere på grunn av beliggenheten.

Senteret mangler en aktiv profil både visuelt og innholdsmessig. Det har imidlertid en stolt fortid som pioner og kombinasjon av kommers og kultur. Med senterets beliggenhet, størrelse og få p-plasser, samt konkurrerende sentre i nærheten, bør profilen rettes mot det lokale markedet og den lokale kulturen.

Veitvet skole, Veitvetparken og Østre Aker vei 100

Veitvet skole og Veitvetparken har mange fine kvaliteter som bør ivaretas ved lokalsering og utbygging av ny skole. Utfordringen knyttes derfor til å ivareta og styrke disse kvalitetene ved en ny plan for området som helhet. Videre bør en sikre at transformasjon av Østre Aker vei 100 m fl ikke gir økt trafikk i Veitvetveien og at atkomsten til området ikke berører Veitvetparken slik dagens atkomst gjør. En annen utfordring kan knyttes til å bidra til aktiv medvirkning for beboerne i forbindelse med regulering av området, slik at denne utviklingen oppleves som et positivt bidrag til områdesatsingen.

Høyspentlinje

Høyspentlinjen ligger svært nær skolen og de sydligste boligblokkene, beslaglegger relativt mye areal og styrer fremtidig utnyttelse av skoletomten. Den er også et visuelt sett skjemmende element i Veitvet-området. Omlegging til jordkabel bør derfor vurderes opp mot summen av arealgevinst og visuelle og opplevelsesmessige aspekter.

Veitvet senter - Selvaags originale "logotrapp" på østsiden av senteret

Veitvet senter mot Veitvetveien

Narvesenkiosk mot Veitvetveien, under T-banestasjonen

En av de to utendørs benkene på Veitvet senter

Veitvet senter mot syd med kundeparkering i Grevlingveien

Veitvet senter - det indre torget

Veitvetveien
Veitvetveien har fortau på begge sider av veien og ivaretar grunnleggende behov for gangforbindelser. Allikevel er det funksjonelle og visuelle utfordringer for gaten. Den er viktigste gang- og sykkelforbindelse og hovednerve på Veitvet. Gaten bør rustes opp som miljøgate for å få en standard som er mer tilpasset nærmiljøet.

De funksjonelle utfordringene knyttes til at gaten belastes med gjennomgangstrafikk, hvorav endel tungtrafikk. Det bør gjennomføres detaljerte trafikktellinger som grunnlag for utforming av tiltak som begrenser/avviser gjennomgangstrafikken. Videre rapporteres det om høy hastighet i gaten. Gaten bør derfor gis ny utforming som tvinger bilistene til å holde fartsgrensen på 40 km/t og kjøre på fotgjengernes premisser. Gaten bør samtidig utformes slik at fotgjengere og syklister prioriteres og at disse trafikantene gis bedre trafikksikkerhet. Gaten har bratt stigning og vil ikke kunne tilrettelegges med universell utforming slik at den kan brukes av alle inklusive funksjonshemmede. Det bør vurderes kompenserende tiltak i form av hvilesteder langs gaten.

Visuelt sett er utfordringene størst i nordre del av gaten, hvor gaterommet er bredt, men hvor store deler av fasadene har garasjeporter mot gaten. Det bør gjennomføres tiltak for å stramme opp gaterommet, for eksempel med beplantning. Foran senteret bør oppholdsareal for fotgjengere og kontakten mellom senteret og gaten opprioriteres på bekostning av parkeringsplasser. I den sørligste delen av gaten, ved Veitvet skole, bør gaterommet gis en mer presis avgrensning. Strekningen mellom senteret og skolen er visuelt sett bedre enn øvrige deler, men for hele gaten trengs det en opprusting og modernisering, blant annet med ny belysning.

Trondheimsveien
Utfordringene knyttet til Trondheimsveien er knyttet til miljøbelastninger i form av støy og forurensning, samt barriereeffekt. Den planlagte etableringen av Fossumdiagonalen med nedbygging av Trondheimsveien vil redusere trafikkbelastningen fra ca 34.000 ådt til ca 6.000 ådt på Trondheimsveien. Dette vil gi stor miljøgevinst for boligområdene, og redusere støy og forurensning betraktelig. Det vil også gjøre det mulig å etablere fotgjengerkryssing med lysregulerte gangfelt over Trondheimsveien.

Det er også en utfordring at det finnes få kryssingsmuligheter for gående mellom Veitvet og Sletteløkka. I dag er det kun en undergang ved Veitvetveien. Høydeforskjellene i terreng og det faktum at det ligger to barrierer ved siden av hverandre begrenser kryssingsmulighetene. Det vil kunne etableres fotgjengerkryssing ved Bredtvetdalen, som del av tverrforbindelsen mellom Østmarka og Lillomarka. Mangelen på kryssingsmuligheter bidrar også til et dårligere kollektivtilbud for beboere i Askelia og Kolås, da det mangler bussholdeplass her for nordgående bussruter.

En utfordring er å etablere fullt kryss mellom Veitvetveien og Trondheimsveien, slik at Veitvet gis bedre tilgjengelighet med bil.

Tilgjengelighet og universell utforming
Universell utforming kan forklares slik:
"Utforming av bygninger, omgivelser og produkter på en slik måte at de i så stor utstrekning som mulig kan brukes av alle mennesker, uten spesiell tilpasning." (Rundskriv T-5/99 B Tilgjengelighet for alle). Prinsippet innebærer at de fysiske omgivelsene utformes slik at de kan brukes av alle på en likestilt måte, inkludert personer med nedsatt bevegelse, syn, hørsel, forståelse, samt nedsatt toleranse for forurensning og allergifremkallende stoffer.

Alle de viktigste funksjonene på Veitvet bindes sammen ved at Veitvetveien går som en samlende åre gjennom området. Områdets hverdagsfunksjoner er derfor lett tilgjengelige fra Veitvetveien. Som beskrevet i kapitlet over, er veien for bratt til å kunne gi tilgjengelighet for alle.

Også terrenget på Sletteløkka er relativt bratt og vil by på utfordringer med hensyn til å etablere en tverrforbindelse gjennom området som tilfredstiller kravene til for eksempel stigning på gangveier/ramper. Det vil være viktig å vektlegge universell utforming i det videre arbeidet med de ulike delprosjektene og sammenhengen mellom dem slik at løsningene i størst mulig grad kan er tilpasset alle brukergrupper.

Veitvetveien ved Veitvet Senter

Veitvetveien fra nord. Boligbebyggelsen i delområde H til venstre.

Veitvetveien mellom senteret og skolen har frodig sidevegetasjon

Dagens undergang under Trondheimsveien

Ved Bredtvetdalen krysser Grorudbanen under Trondheimsveien. Det kan etableres gangbro over begge barrierene.

Boligområder mellom T-banen og Trondheimsveien
Boligområdene har høyt støynivå fra både Trondheimsveien og T-banen, samt forurensning fra Trondheimsveien. Nedbygging av Trondheimsveien vil kunne bedre situasjonen betraktelig og dermed øke bokvaliteten. Det bør vurderes lokale tiltak på T-banen for å redusere støybelastningen for boligene.

Området har noe sparsom tilrettelegging for lek og opphold, men har egnede arealer mellom boligblokkene. Det bør derfor vurderes om kvaliteten på uteoppholdsarealene kan heves, evt med lokal støyskjerming, slik at dette i noen grad kan kompensere for miljøbelastningene. Det bør også vurderes om gangforbindelsen langs Veitvetstubben mot Linderud senter kan bedres.

Boligområdene Sletteløkka og Askelia
Boligområdene har store utfordringer knyttet til støy og forurensning fra Trondheimsveien. Det er behov for utendørs leke- og oppholdsområder med tilstrekkelig kvalitet og støyskjerming. Områdets langstrakte karakter gjør at en i tillegg bør søke å finne løsninger i tilliggende områder, dvs Krigsskolen. En annen utfordring er knyttet til mangel på offentlige funksjoner og servicefunksjoner som kan fungere som møtesteder. Det er også en utfordring at området i skolesammenheng sokner til flere skoler og at atkomstsituasjonen for biltrafikk splitter opp området ytterligere.

Midlertidig bruk av arealene i Sletteløkka 44 er et funksjonelt og visuelt problem.

Leke- og oppholdsarealer i gårdsrom i Hubroveien

Uteområdene i Sletteløkka domineres av parkerte biler

Sletteløkka sett fra Veitvetveien. Trondheimsveien i forkant.

Det tidligere gartneriet i Sletteløkka 44 ligger til venstre i bildet.

Gjerdet til Linderud leir ligger rett bak blokkene på Sletteløkka.

Spesielle utfordringer i de fysiske omgivelsene

Opprustning og bedre møteplasser:

- a Veitvet senter og T-banen
- b c Veitvet skole, Veitvetparken, Østre Aker vei 100 m fl: Ny plan
- Veitvetveien: Gjennomkjøring og lav kvalitet for myke trafikanter
- Høyspentlinje: Arealbeslag og visuelt skjemmende

Miljø:

- Trondheimsveien: Barriere, luftforurensning og støy
- Kryssing for gående og syklende over/under Trondheimsveien
- Boligområder med redusert miljøkvalitet
- Avklare midlertidig og permanent bruk

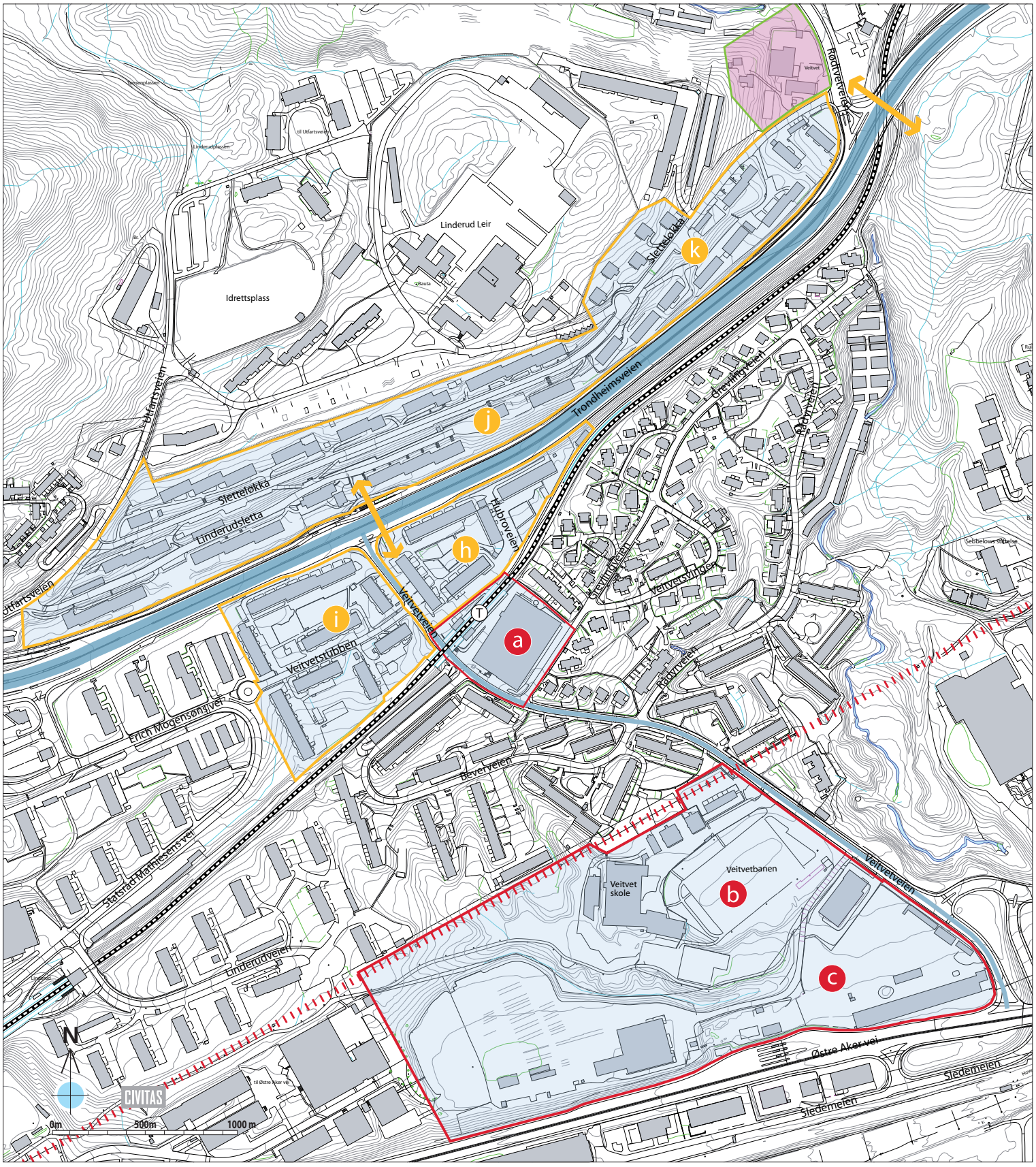

6 Gjeldende overordnete planer

6.1 Gjeldende kommuneplan (11.06.2008)

Kommuneplanen fastlegger at prosjektporteføljen i finansieringspakken i Oslopakke 3 er lagt til grunn for de vei- og banetiltakene som er markert på arealstrategikartet. Fossumdiagonalen ligger derfor inne som nytt veiprosjekt. Bredtvetdiagonalen er ett av flere veitiltak i kommuneplanen 2004 som ikke inngår i Oslopakke 3 og derfor ikke er inkludert i gjeldende arealplanstrategi.
.
De sydligste delene av Veitvetområdet er angitt som *"transformasjonsområder i Groruddalen: Miljømessig og estetisk oppgradering av næringsområder"*.

6.2 Kommunedelplanen for Groruddalens sentrale deler (1997)

Planen er vedtatt av Oslo bystyre 11. juni 1997. Det er denne planen som fastlegger arealbruken på overordnet nivå.

6.3 Helhetlig utviklingsplan for Groruddalen - Strategier for et bedre miljø mot 2030

Planen oppsummerer bakgrunnen for planarbeidet, de planer og utredninger som er gjennomført og presenterer visjon og mål samt utviklingsstrategiene for det videre arbeidet med Groruddalssatsingen.

Som del av planarbeidet og grunnlag for utarbeidelse av utviklingsstrategiene og den helhetlige planen er det gjennomført syv fordypningsprosjekter i kommunens regi. Samferdselsplan, Strategisk grønnstrukturplan og Områdeprogram for Bredtvet.

"Helhetlig utviklingsplan for Groruddalen" legger vekt på tiltak innenfor følgende områder:

- Styrking av blå-grønne strukturer
- Ombygging av veisystemet og styrking av kollektivtilbudet
- Effektivisering av arealbruk gjennom foredling, fortetting og transformasjon
- Styrking av kulturminnevernet og kulturaktivitetstilbudet

Samferdselsplan

Samferdselsplanen er en overordnet strategiplan for tiltak i hoved- og samleveinettet, gang- og sykkelveinettet og kollektivsystemet i et 15-års-perspektiv. Planen innebærer en omstrukturering av veinettet, blant annet med Fossumdiagonalen, oppgradering av Østre Aker vei og nedgradering av Trondheimsveien. Planen anbefaler også styrking av kollektivtrafikken for å oppnå nødvendig reduksjon av luftforurensning og trafikkstøy i dalen.

Områdeprogram for Bredtvet

Områdeprogrammene er en revurdering av vedtatt arealbruk i kommunedelplan for sentrale deler av Groruddalen:
Områdeprogrammet for Bredtvet innebærer at områdets grønne profil styrkes og utvikles til en naturpark. Nærings- og institusjonsvirksomheten bør opprettholdes og et delområde bør disponeres til boligformål. På lengre sikt bør fengselsvirksomheten flyttes ut og anlegget vurdert tatt i bruk til allmennyttig formål til beste for barn, ungdom og kultur.

Strategisk grønnstrukturplan for Groruddalen (2004)

Visjonen i planen er at grønnstruktur skal være med på å styre og forme byutviklingen i dalen, og være strukturerende og formdannende. Det er et mål å utvikle en multifunksjonell og velfungerende struktur som skal være synlig i dalen, har høy kvalitet, være tilgjengelig og ha et aktivitets- og rekreasjonstilbud til alle brukergrupper.

Hovedelementene i grønnstrukturplanen er:

- Marka som den grønne rammen omkring dalen
- Alnavassdraget som det bærende grønnstrukturelementet i dalbunnen
- Turveiene som et grønt nettverk som binder sammen dalen

Ulike tema danner et faktagrunnlag for vurdering av viktige aspekter ved grønnstrukturen:

- Park- og turveistruktur
- Kulturminner og kulturmiljø
- Biologisk mangfold
- Lokalklima
- Alnavassdraget og sidebekker

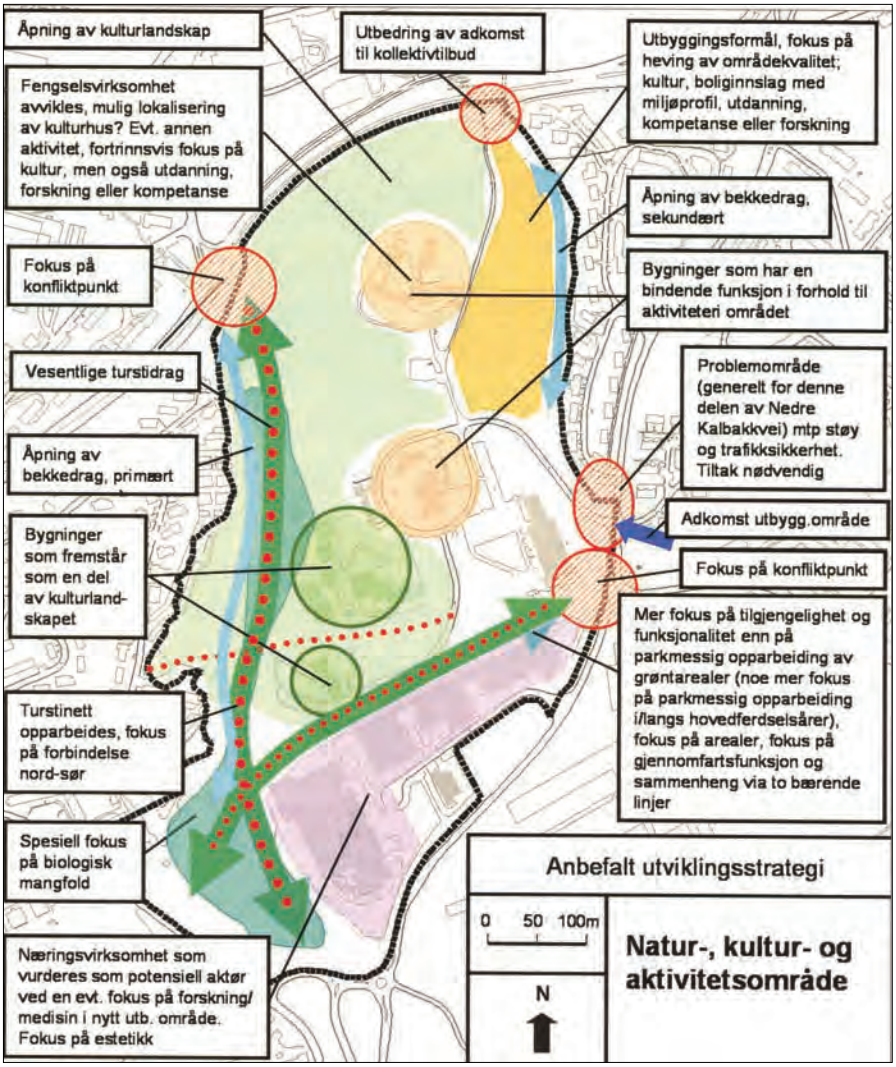

Områdeprogram for Bredtvedt. Anbefalt utviklingsretning; natur, kultur- og aktivitetsområde.

Plankart kommunedelplan for Groruddalens sentrale deler.

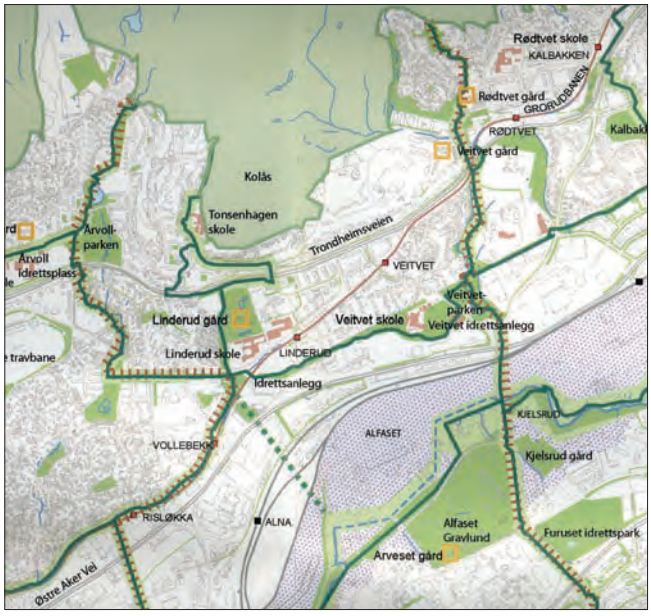

Utsnitt av strategisk grønnstrukturplan

Planen angir en rekke områder hvor gjeldende reguleringsplaner beholder sin rettskraft: Veitvet skole (byggeområde for offentlig og allmennyttig formål), Veitvetparken, Veitvetbanen og Bredtvetdalen (friområde).

Områder hvor planen angir bindende arealbruk er blant annet: Østre Aker vei 100 m. fl (Byggeområde næring-industri, lager, kontor, offentlige og allmennyttige formål. Område i Bredtvetdalen, der det i dag er barnehage, er angitt som friområde.

Veitvetparken er vist som idrettspark. Kryssing av Trondheimsvegen er angitt som konfliktpunkt. Bredtvetdalen er vist som naturpark og del av en viktig tverrforbindelse i Groruddalen. Det er vist viktige naturtyper i Bredtvetdalen som også er et viktig lokalt kaldlufts- og utluftingsdrag.
Det er vist turveinett i både Bredtvetdalen og i Veitvetparken.

Når det gjelder kulturminner og kulturmiljø finnes det naturbeitemark og hagemark i Bredtvetdalen. Veitvet gård ved Sletteløkka er vist som svært viktig i kulturlandskapet.

7 Groruddalssatsingen

7.1 Bedre miljø i Groruddalen, samarbeid mellom stat og kommune

Oslo kommune og Staten har inngått et samarbeid om å fremme bedre miljø i Groruddalen. Samarbeidet er nedfelt i St. meld. nr 23 (2001-2002) Bedre miljø i byer og tettsteder. Kommunens utgangspunkt for en felles satsing på Groruddalen er "Utviklingsprogram for Groruddalen" (vedtatt av bystyret 18. desember 2002) og "Byøkologisk program for Oslo" (vedtatt av bystyret 11. juni 2003).

Gjennom samarbeidet er det definert 8 hovedstrategier og 4 geografiske innsatsområder innenfor Miljøsone Groruddalen. Rapporten er godkjent i møte mellom byrådsleder og miljøvernminister 26. mai 2003 og skal ligge til grunn for å nå målet om bedre miljø i Groruddalen. De 8 hovedstrategiene skisserer en helhet for arbeidet med Groruddalen.

7.2 Handlingsprogram

Perioden 2007-2009 med tiltakslister for 2008

Det er utarbeidet handlingsprogram for hvert av de fire programområde. Handlingsprogrammene skal rulleres årlig. Gjeldende handlingsprogram er utarbeidet for fasen 2007-2009 og har også tiltakslister for 2008. De fire programområdene er utviklet av hver sin programgruppe bestående av representanter fra Oslo kommune og Staten. Programområdene har en felles målstruktur, med et langsiktig hovedmål og hovedmål for de fire programmene. I tillegg har de fire programområdene egne delmål.

Miljøvennlig transport i Groruddalen

Programområde 1 "Miljøvennlig transport i Groruddalen" er rettet mot tilrettelegging for kollektivtransport og sykkelbruk, reduksjon av miljøbelastning langs veinettet (inkl støy og luftforurensning), og mer miljøvennlig og effektiv godsterminal på Alnabru.

Handlingsprogrammet har følgende tiltak for perioden 2007-09 som berører Veitvet-Sletteløkka:

- Trondheimsveien - miljøfartsgrense
- Veitvetveien - miljøprioritert gjennomkjøring
- Oppgradering av T-banestasjoner (veitvet, Rødtvet, Linderud)
- g/s-veg fra Østre Aker vei til Veitvetparken

Følgende tiltak som berører Veitvet-Sletteløkka er vedtatt gjennomført i 2008 :

- Tilgjengelighet og oppgradering av oppgradering av Grorudbanen og Furusetbanen.
- 7,5 min avganger på Grorudbanen (frekvensøkning).

Alna, grønnstruktur, idrett og kulturmiljø

Programområde 2 "Alna, grønnstruktur, idrett og kulturmiljø" har en kombinasjon av flere fagfelt og er rettet mot åpning av Alna, utvikling av grønnstrukturen, vern og bruk av kulturminner og –miljøer, og tilrettelegging for idrett og fysisk aktivitet.

Handlingsprogrammet har følgende tiltak for perioden 2007-09 som berører Veitvet-Sletteløkka:

- Turvei D15: Krysse Trondheimsveien ved Bredtvet, Veitvet idrettsanlegg, lysmaster
- Østre Aker vei 100: Prosjektering og bygging av flerbrukshall/idrettshall.

Handlingsprogrammet har ingen vedtatte tiltak for 2008 som berører Veitvet-Sletteløkka direkte.

Bolig-, by- og stedsutvikling

Programområde 3 "Bolig, by og stedsutvikling" er rettet mot å styrke lokal stedsidentitet og bedre bomiljøet, konkretisert i tre strategier: Helhetlig områdesatsing, bomiljøtilskudd og tematisk satsing - attraktive møteplasser.

Handlingsprogrammet omfatter kun tiltak for 2008. Områdesatsingen for Veitvet-Sletteløkka inngår i strategi 1 "helhetlig områdesatsing". Det nevnes her at områdesatsingen skal utvides til Linderud i programperioden 2007-2010. Intensjonen er at områdesatsingen skal holde på i 10 år til 2016.

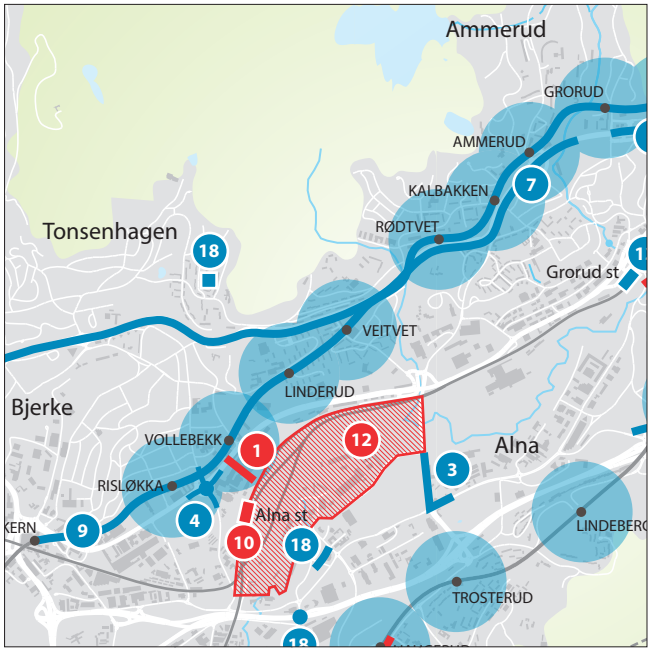

Utsnitt av kart i handlingsplanen for miljøvennlig transport i Groruddalen. Kartet viser tiltak i 2008,

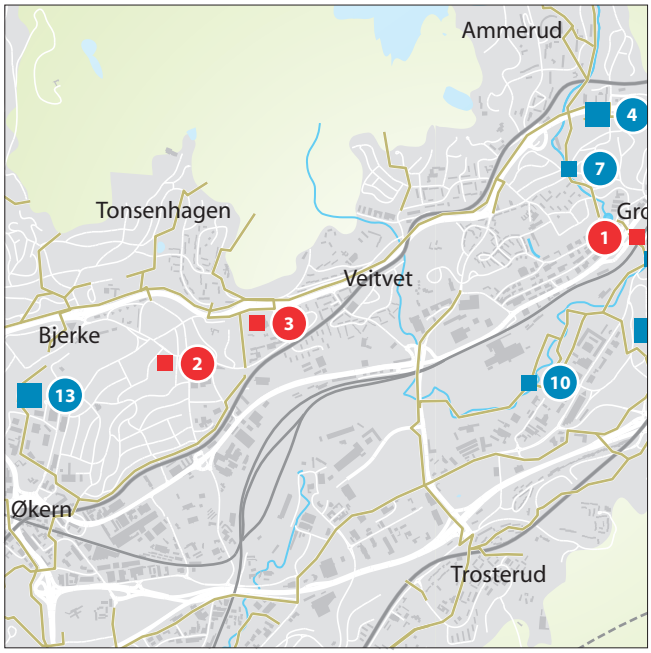

Utsnitt av kart i handlingsplanen for Alna, grønnstruktur, idrett og kulturmiljø. Kartet viser tiltak i 2008.

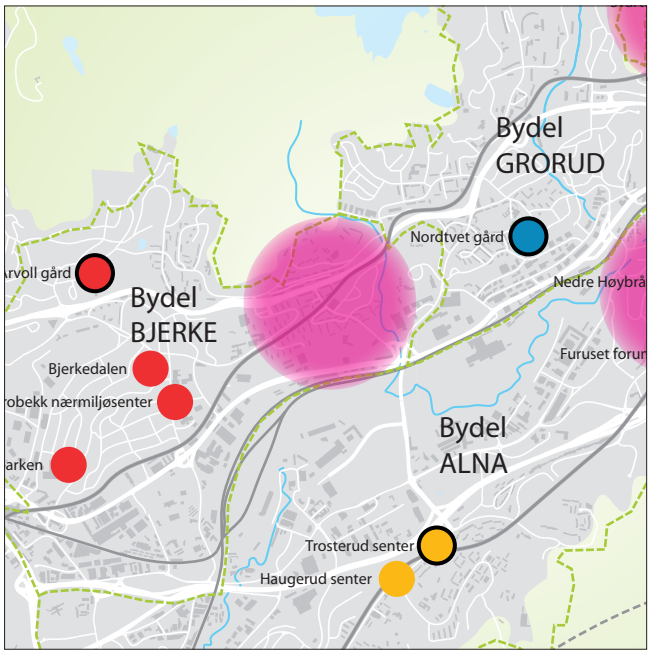

Utsnitt av kart i handlingsplanen for Bolig-, by- og stedsutvikling. Kartet viser tiltak i 2008.

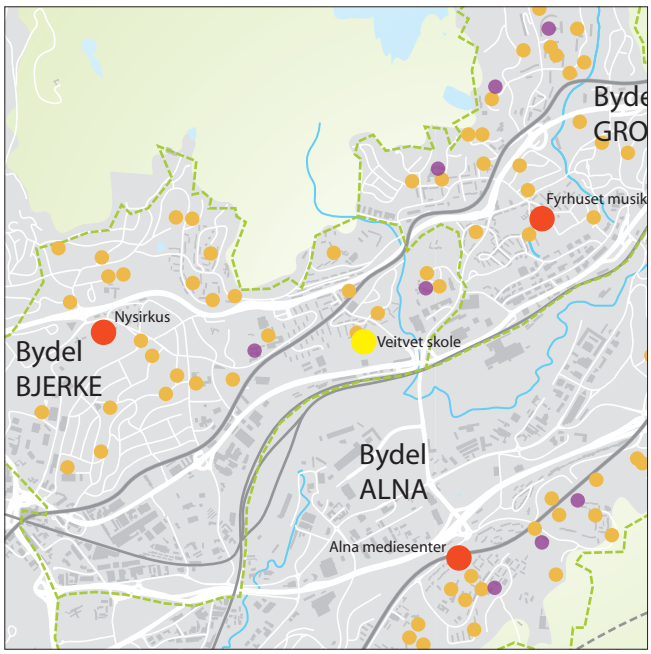

Utsnitt av kart i handlingsplanen for Oppvekst, utdanning, levekår, kulturaktiviteter, og inkludering. Kartet viser tiltak i 2008.

Oppvekst, utdanning, levekår, kulturaktiviteter, og inkludering

Tiltakene i dette handlingsprogrammet er ordnet i fire hovedtema; oppvekst og utdanning, arbeid, dialog og deltagelse, og kulturaktiviteter. Arbeidet skal ta utgangspunkt i eksisterende kvaliteter og skal ha fokus på egenaktiviteter og befolkningens egne ressurser. Programmet skal bidra til at disse kvalitetene og ressursene styrkes og utnyttes slik at bydelene blir godt rustet til å møte nye behov og utfordringer knyttet til et mangfold av ulike befolkningsgrupper. Medvirkning, kompetanseutvikling og identitets-/omdømmestyrking står altså sentralt.

Handlingsprogrammet har følgende tiltak for perioden 2007-09 som berører Veitvet-Sletteløkka:

- Veitvet skole som kunnskapssenter og inkluderende møteplass
- Gratis kjernetid i barnehage for alle 4- og 5-åringer
- Norsk-offensiv i Groruddalen 2008 – 2010
- Ekstra tiltaksplasser for innvandrerkvinner med mangelfulle norskkunnskaper
- Folkehelseprosjekt
- Ungdomsfyrtårn
- Kulturtiltak i bydelene
- Idrettstiltak i bydelene

8 Pågående plan- og prosjektarbeid

8.1 Forslag til kommunedelplan for Torg og møteplasser

Planforslaget er utarbeidet av Plan- og bygningsetaten i samarbeid med andre etater på bestilling fra Byrådsavdeling for byutvikling. Planen er en del av kommunens satsing på byens uterom og skal legge tilrette for etablering av nye og videreutvikling av eksisterende møteplasser.

Kommunedelplanen skal legge til rette for et bredt spekter av møteplasser som gir rom for ulike aktiviteter og brukergrupper. Målet er at hver bydel over en femårsperiode kan utvikle en lokal møteplass lett tilgjengelig for beboerne. Planen skal fremme møteplassenes sosiale rolle og legge til rette for gode prosesser for utvikling av byens uterom.

Planen ble oversendt til politisk behandling 31. 12.2007, vedtatt i Byrådet 02.09.08 og videresendt til Bystyrets organer for videre behandling. Planen er under behandling i Byutviklingskomiteen ved en arbeidsgruppe. Planen skal følges opp av et handlingsprogram.

For Veitvet-Sletteløkka gis følgende føringer:

- Veitvet skole og Veitvet senter er angitt som lokale torg og møteplasser
- Veitvetparken og Bredtvetdalen er angitt som eksisterende møteplasser som er sikret planmessig. Turveinett i disse er lagt inn som sikret i plan.
- Sletteløkka er angitt som et område med behov for torg/møteplasser.

8.2 Opprusting av Veitvetparken

Friluftsetaten og Bydel Bjerke gjennomfører i 2008-2009 oppgradering av Veitvetparken med en rekke aktivitetstilbud.

8.3 Tverrforbindelse fra Østmarka til Lillomarka i Groruddalen

Friluftsetaten gjennomfører en mulighetsstudie for tverrforbindelse fra Østmarka til Lillomarka . Tverrforbindelsen skal blant annet gå gjennom Bredtvetdalen. Strategisk grønnstrukturplan ligger til grunn for arbeidet. Mulighetsstudien skal gi innspill til ny og forbedret grønnstruktur på tvers av Groruddalen og vurdere muligheter for fremtidig byutvikling.

Studien vil ligge til grunn for fysisk opparbeiding av tverrforbindelsen. Som del av dette vil det trolig etableres turvei i Bredtvetdalen og gangbro over Trondheimsveien. Gangbroen vil gi gående og syklende mulighet til å krysse Trondheimsveien med dagens situasjon.

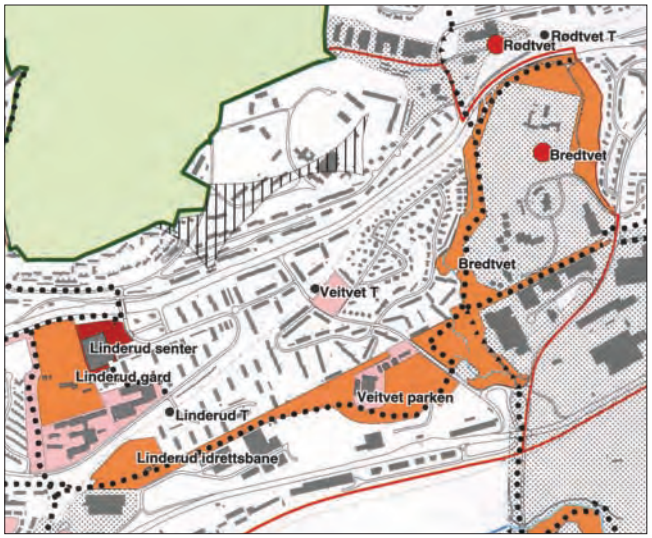

Forslag til kommunedelplan for Torg og møteplasser, utsnitt

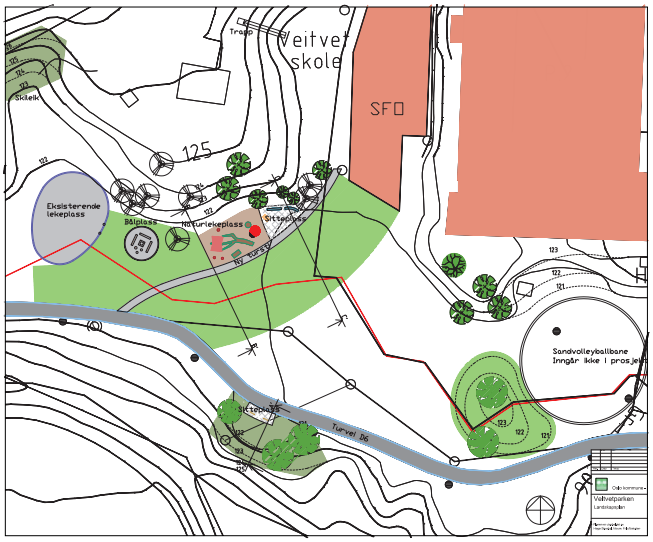

Plan for opprustning av Veitvetparken. Utarbeidet av Friluftsetaten

	PROGRAM	BYA	BRA
	Ny Veitvet skole	5600 m2	860 elever X 12 m2 = 10.320 m2 *
	Uteareal skole	15.000 m2	
	Gymsaler	700 m2	340 X 2 = 680 m2
	Barnehage	480 m2	610 m2
	Uteareal barnehage	1.800 m2	
	Flerbrukshall	1.700 m2	2.000 m2 inkl. tribuner
Alt. 1:	VAV øst	4.000 m2	12.000 m2
	VAV åpent areal øst	22.000 m2	
	Kontor/næring vest	6.400 m2	25.500 m2 (4. et)
Alt. 2:	Kontor/næring øst	6500 m2	32.500 m2 (5 et.)
		10.000 m2	57.500m2 (5 et. + 20 et. høyhus)
	Kontor/næring vest	7.900 m2	31.600 m2 (4 et.)

* Med SFO og evt utvidelser opp mot 12 500 m2

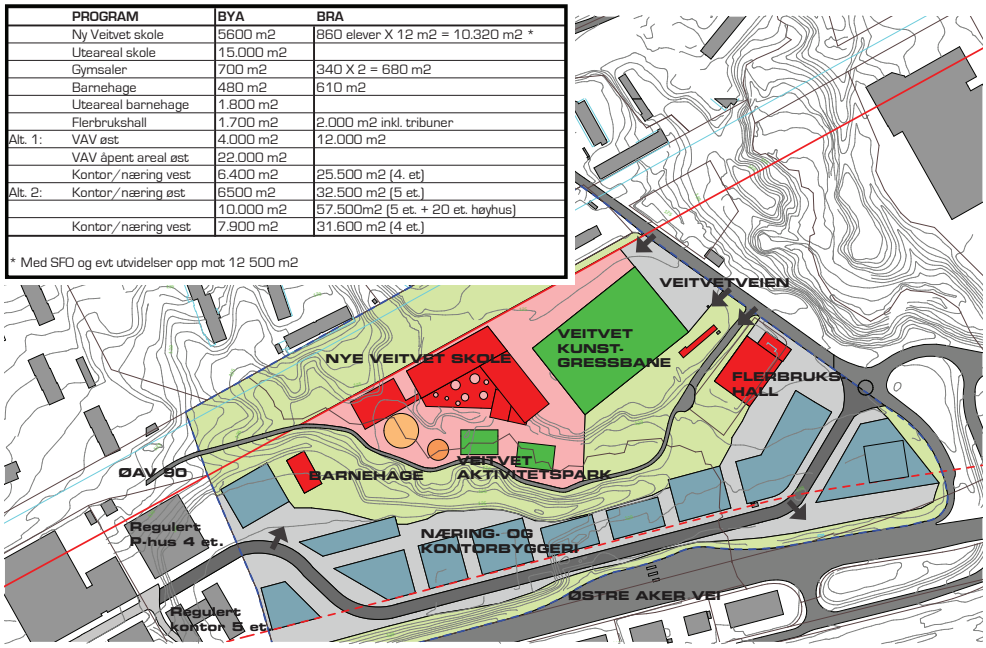

Alternativ 2, mulighetsstudie for Veitvet skole, Veitvetparken og Østre Aker vei 100 m fl. Illustrasjon: Acona Technopole

	PROGRAM	BYA	BRA
	Ny Veitvet skole	4300 m2	860 elever X 12 m2 = 10.320 m2
	Uteareal skole	13.000 m2 *	
	Gymsaler	700 m2	340 X 2 = 680 m2 * *
	Barnehage	480 m2	610 m2
	Uteareal barnehage	2.000 m2 *	
	Flerbrukshall	1.700 m2	2.000 m2 inkl. tribuner
Alt. 3:	VAV øst	4.000 m2	12.000 m2
	VAV åpent areal øst	22.000 m2	
	Kontor/næring vest	5.300 m2	21 400 m2 (4. et)
Alt. 4:	Kontor/næring øst	6.500 m2	32.500 m2 (5 et.)
		10.000 m2	57.500m2 (5 et. + 20 et. høyhus)
	Kontor/næring vest	5.300 m2	21.400 m2 (4 et.)

* * Legges under bakken eller tilpasses på gammel skoletomt
* Inkluderer ikke gammel skoletomt på ca 14 000m2

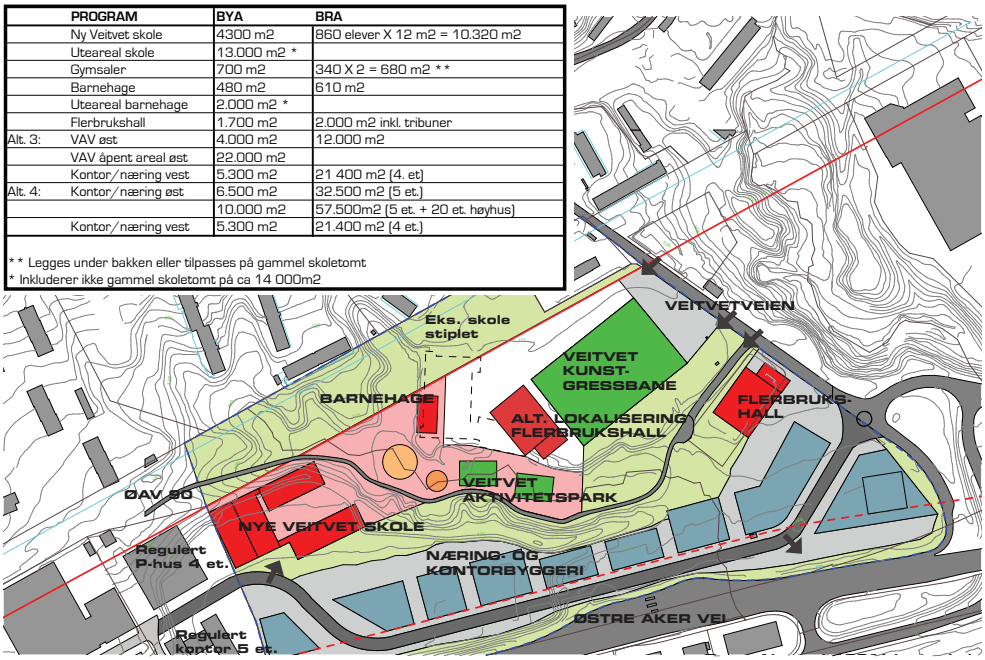

Alternativ 4, mulighetsstudie for Veitvet skole, Veitvetparken og Østre Aker vei 100 m fl. Illustrasjon: Acona Technopole

8.4 Veitvet skole og Østre Aker vei 100

Det er gjennomført en mulighetsstudie som forarbeid til reguleringsplan med konsekvensutredning for ny Veitvet skole, nytt garderobebygg til Veitvetbanen og transformasjon/byutvikling på Veitvetveien 23 og Østre Aker vei 100. Mulighetsstudien er utarbeidet av Acona Technopole AS og Asplan Viak AS i juni 2008, for Eiendoms og byfornyelsesetaten. Bydel Bjerke, Idrettsetaten, Utdanningsetaten og Undervisningsbygg har vært involvert i dette arbeidet.

Mulighetsstudien viser fire alternativer for utvikling av området. Forfatterne av studien anbefaler alternativ 1-2 hvor nye Veitvet skole lokaliseres til dagens skoletomt, til tross for at dette krever midlertidig skoleløsning under riving/bygging. Bakgrunnen for anbefalingen er tomtens egenskaper i forhold til beskyttelse for støy fra Østre Aker vei, mulighet for integrering av Veitvetparken i skolens uteområde, forhold til boligområdet, samt atkomstforholdene. Videre anbefales det å legge høyspentledningen som jordkabel, da dette vil gi økt fleksibilitet i forhold til allokering av bygningsmassen.

Eiendoms og byfornyelsesetaten og de andre kommunale instansene som deltar i dette samarbeidet vil unngå midlertidige paviljonger under riving og bygging av ny skole og vil derfor legge alternativ 3-4 til grunn for videre planarbeid. Reguleringsarbeidet er i oppstartsfasen.

8.5 Fossumdiagonalen, Trondheimsveien, Østre Aker vei

Planprogram for reguleringsplan

Statens vegvesen har utarbeidet et planprogram for reguleringsplan for rv 4 Trondheimsveien, rv 163 Østre Aker vei og ny tverrforbindelse mellom disse, Fossumdiagonalen. Prosjektet er ført opp i Nasjonal Transportplan for 2006-2015, og er forankret i helhetlig utviklingsprogram for Groruddalen og Samferdselsplan for Groruddalen.

Planprogrammet beskriver hva slags planlegging som må til for å kunne gjennomføre tiltaket, og hvilke virkninger av tiltaket som skal konsekvensutredes. Planprogrammet har ligget på høring i perioden 31. august - 12. oktober 2007, og justert noe som følge av innkomne merknader. Planprogrammet er sendt inn til Oslo kommune ved Plan- og bygningsetaten som ansvarlig myndighet for videre behandling.

Hovedmålene for prosjektet er:

- å bedre trafikksikkerheten og bomiljøet langs Trondheimsveien
- å bidra til kapasitetsmessig balanse på hovedvegsystemet mot Ring 3.

For å oppnå hovedmålene for prosjektet foreslår Vegvesenet å bygge Fossumdiagonalen ved Rommen som en tverrforbindelse fra Trondheimsveien til Østre Aker vei. I tillegg foreslås det at Østre Aker vei oppgraderes og Trondheimsveien bygges ned. Sammen vil dette bidra til å redusere trafikkmengden og dermed redusere miljøbelastningene.

Fossumdiagonalen vil hovedsakelig gå i tunnel, og få ett kjørefelt og ett kollektivfelt i hver retning. Ett kjørefelt og ett kollektivfelt i hver retning er også foreslått for Trondheimsveien, mens Østre Aker vei får to kjørefelt og ett kollektivfelt i hver retning.

Planområdet er avgrenset med korridorer langs de tre aktuelle veitraséene. Store deler av Veitvet-Sletteløkka ligger derfor inne i planområdet til Statens vegvesens reguleringsplan. Planarbeidet omfatter følgende tiltak og føringer som berører Veitvet-Sletteløkka:

Trondheimsveien

- Trondheimsveien bygges ned til ett kjørefelt og kollektivfelt i hver retning vei mellom Grorud og Bjerke.
- Trondheimsveien gis en mer bymessig utforming som i større grad er tilrettelagt for alle trafikantgrupper.
- Scenario 1 som er det anbefalte har signalregulerte kryss i plan ved Rødtvetveien og Erich Mogensøns vei/Linderud senter. Endringene av kryssene skal være kapasitetsbegrensende. Hastigheten skal reduseres til 50-60 km/t på strekningen.
- Det er beregnet av Trondheimsveien vil ha ÅDT (årsdøgnstrafikk) på 6.500 ved Veitvet-Sletteløkka. Dette er en betydelig reduksjon fra dagens trafikknivå på 33.000 ÅDT, som vil ha stor positiv effekt for bomiljøet på Veitvet og spesielt Sletteløkka.

Østre Aker vei

Østre Aker vei forutsettes bygget ut til 6-felts vei, herav kollektivfelt i hver retning. Samtidig skal det foretas en generell oppgradering av eksisterende kryss og sanering av avkjørsler. Det skal utformes sidearealer langs veien i henhold til vegnormalens krav. Utvidelse til 6-felts vei medfører at eksisterende fortau må fjernes. Det er beregnet at trafikken på Østre Aker vei ved Veitvet vil dobles fra 33.200 ÅDT i dag til 65.800.

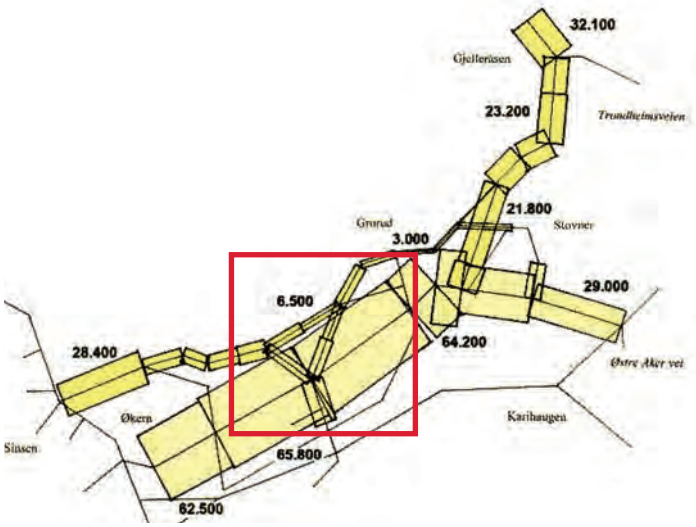

Anbefalt løsningskonsept

Anbefalt løsningsforslag - Scenario 1

Utsnitt av illustrasjon med avgrensning av planområdet.

9 Samlet vurdering

Medvirkningsprosessene, analysen av sosiale aspekter og analysen av fysiske omgivelser peker i stor grad i samme retning. Innhentet informasjon, innspill og analyser med tre ulike tematiske vinklinger støtter opp om hverandre. Dette gir større sikkerhet for at resultatene beskriver vesentlige sider og utfordringer på Veitvet-Sletteløkka.

9.1 Utfordringer knyttet til store befolkningsendringer

Et vesentlig trekk ved utviklingen av Veitvet-Sletteløkka er en stor folketilvekst og en betydelig endring i befolkningssammensetning. I dag er nesten halvparten av befolkningen innvandrere fra asiatiske eller afrikanske land, mens det gjaldt bare hver femte beboer i 1997. Det betyr også at befolkningssammensetningen er svært aldersrelatert med ulike typer behov og ulik bruk av lokalmiljøet: Den eldre generasjonen er hovedsakelig norsk, mens de yngre – barn og unge og barnefamiliene – for en stor del er innvandrere. Den lave valgdeltakelsen for området henger antakeligvis sammen med den høye innvandrerandelen. En utfordring er knyttet til at befolkningen har ulike behov og bruker lokalmiljøet på forskjellig måte. Tilpasningen til såpass raske endringer for et lokalmiljø er klart mer utfordrende enn mer gradvise endringer. Samtidig har stedet det siste tiåret fått en helt ny karakter, som innebærer mange muligheter.

9.2 Sosiale og kulturelle arrangementer og møteplasser

Veitvet-uka og andre arrangement

Vektleggingen av sosiale begivenheter og kulturelle arrangementer som er gjort i og med områdesatsingen, framholdes som tiltak av stor betydning for lokalmiljøet. Det er dette som trekkes fram av mange som det mest positive resultatet av områdesatsingen så langt. Et viktig grep har vært å dra veksler på – men samtidig fornye - tradisjonsrike arrangement som for eksempel den årlige Veitvet-uka. Gjennom ”fest på løkka”-arrangement o.l utveksles ulike mattradisjoner sammen med underholdningsinnslag. Satsingen på kultur har vært en bevisst del av områdesatsingen, som en viktig mobiliserings- og integreringsstrategi. ”Temporære, kreative møteplasser” i et lokalmiljø har gjerne en samlende så vel som identitetsskapende funksjon. Eller som det et blitt uttrykt: ”når ungen din står på scenen, er det klart du stiller”.

Jevnlige sosiale møteplasser

I og med områdesatsingen og tilgang på lokaler gjennom ”Stikk innom”-kontoret på Veitvet-senteret, er det blitt lagt til rette for flere typer sosiale møteplasser for ulike typer grupperinger. Det dreier seg eksempelvis om ”kvinnenettverkets” ukentlige stavgang-gruppe eller andre fysiske aktivitetstilbud, hobby- eller håndarbeidskvelder eller egne samlinger for landsspesifikke grupper. Et dilemma ved tilretteleggingen for jevnlige sosiale møteplasser av denne typen, er at enkelte blir - eller ønskes som - eksklusive for bestemte grupper. En større integreringsstrategi kan i så måte bli utfordret.

9.3 Sosialt og fysisk bomiljø

Boligområder på Veitvet sør for T-banen

Veitvet sør for T-banen beskrives som jevnt gode boligområder i den fysiske analysen. Her har det vært lett å skaffe seg gode boliger, relativt billige til å være så sentralt i Oslo. Bebyggelsen er godt plassert i terrenget, med god avstand mellom blokkene. Uteområdene er generelt godt vedlikeholdt og det er kort avstand til større grøntområder. Det er flere lekeplasser med god standard. Medvirkningen med barn som bor i området viser at de bruker uteområdene nær blokkene mye, og at de jevnt over er fornøyd med nærområdene sine.

Boligområdene mellom Trondheimsveien og T-banen

Boligområdene Hubroveien og Veitvetstubben har fysiske utfordringer knyttet til at de har støy fra to sider. Uteoppholdsarealene er bedre skjermet enn på Sletteløkka, men har noe behov for oppgradering for å tilrettelegge for lek og opphold. Medvirkningsprosessen for barn viser at barna bruker uteområdene mye og at de stort sett er fornøyd med sine nære uteområder. Den sosiale analysen og medvirkningsprosessen for voksne viser at nærheten til Veitvet-senteret og betydningen av bedre tilbud her (blant annet en ungdomsklubb med lengre åpningstid) er viktig for beboere i dette delområdet. Trondheimsveien oppleves av noen beboere ikke som et stort problem, fordi boligbebyggelsen mot veien i praksis fungerer som støyskjerm for de andre boligene. Derimot oppgis T-banen og nye, mer støyende vogner,

som et problem. Nærheten til T-banen er naturlig nok et utpreget fortrinn for disse boligområdene.

Boligområder på Sletteløkka

Sletteløkka har i utgangspunktet god boligstandard, fin utsikt og nærheten til Marka som sine kvaliteter. Det er imidlertid utfordringer både fysisk og sosialt. Den fysiske analysen peker på at området er bratt og har vesentlige miljøbelastninger (støy, forurensning) fra Trondheimsveien. Det er relativt isolert fordi det er et langsmalt område med Trondheimsveien og Krigsskolen som barrierer i nord-sørlig retning. Det er mangel på utendørs leke- og oppholdsarealer med tilfredsstillende miljøkvalitet.

Medvirkningsprosessen for barn og unge viser at det er stort behov for flere og bedre uteoppholdsplasser og lekeområder. Mangelen på dette har gitt et høyt konfliktnivå mellom barn/ ungdom og voksne i området, fordi barn og ungdom ofte leker og spiller ball på arealer som ikke er definert til lek. Det er i tillegg trangt mellom husene. Lek og ballspill foregår derfor tett inntil husveggene. Det blir klaget over støy fra lek og ballspill, og barn/ ungdom blir ofte jaget bort når de er ute og leker. Gjennom medvirkningen har barn og ungdom fra Sletteløkka påpekt behovet for flere store og gode lekearealer lokalt, som skal være et tilbud både for Sletteløkka og for barn og ungdom på Veitvet. De har foreslått å ta i bruk nye og egnede arealer i sitt nærområde nord for blokkene på Sletteløkka (på Krigsskolens område) til dette.

Den sosiale analysen og medvirkningsprosessen for voksne tyder på at det er en økende beboertetthet (flere beboere per leilighet) og stor gjennomtrekk, blant annet på grunn av et betydelig innslag av utleieboliger. Disse forholdene er krevende i forhold til en god forankring, deltakelse i og ansvar for eget bomiljø og for en god kontakt beboerne imellom uten spenninger og irritasjonsmomenter.

Summen av disse utfordringene er så vesentlige at det bør aktivt satses på lokalt engasjement og ansvarliggjøring gjennom jevnlige beboermøter og rask håndtering av de særlige utfordringene for området som det er mulig å gjøre noe med umiddelbart. De betydelige problemer med forsøpling av oppgang og uteområder som det særlig rapporteres om herfra, bør antakelig fokuseres særskilt. Spørsmålet er også om det er mulig å ansvarliggjøre alle utleierne på noen måte. Som del av dette arbeidet bør eksisterende leke- og oppholdsarealer opprustes og støyskjermes lokalt i samarbeid med bydelen.

Det bør også tas tak i en betydelig frustrasjon for naboer/beboere i området, knyttet til den midlertidige bruken av Sletteløkka 44, med en tilsynelatende lyssky virksomhet. Enkelte hevder at hele troen på og oppslutningen om områdesatsingen står i fare så lenge kommunen ikke tar tak i dette problemet. Samtidig bør permanent utbygging og bruk avklares. Den lokale motstanden mot foreslått utbygging og ulovlig aktivitet på det nedbrente gartneriet i Sletteløkka nr 44 synliggjør beboernes evne til å mobilisere for å takle utfordringer og problemer, i tråd med det overordnede målet for områdesatsingen. For at områdesatsingen skal lykkes, er det viktig at ulike offentlige instanser virker sammen og stopper eventuell ulovlig aktivitet. Fremtidig arealbruk bør avklares raskest mulig og det bør tilrettelegges for aktiv medvirkning for beboerne, som en høyst "berørt part" i området.

9.4 Møteplasser i lokalmiljøet

Manglende møtesteder på Sletteløkka

Alle analysene og medvirkningsprosessene peker på mangelen på møteplasser på Sletteløkka som et betydelig problem. Her er kun en nærbutikk og ingen offentlige funksjoner. Når området i tillegg sokner til seks ulike skoler og alle organiserte fritidsaktiviteter skjer utenfor området, bidrar det til at mange beboere kjenner få andre i nærmiljøet. Sammen med stor støybelastning, forurensning, en langstrakt karakter og andre faktorer som splitter opp boligområdet, gir dette totalt sett et betydelig problem knyttet til stedstilhørighet og positiv opplevelse av stedet.

Det er behov for et lokalt møtested på Sletteløkka som også kan bidra til å bygge opp stedstilhørighet, for eksempel et flerbrukshus med barnehage, grendehus og aktivitetstilbud.

Viktige møtesteder på Veitvet
Veitvet senter og området med Veitvet skole, Veitvetbanen og Veitvetparken er de viktigste møteplassene på Veitvet. Disse er både sosiale og fysiske tyngdepunkter for Veitvet, med Veitvetveien som viktigste forbindelseslinje. Alle analysene og medvirkningsprosessene peker her i samme retning.

Veitvet senter og T-banestasjonen ligger sentralt på Veitvet og tett ved hverandre. Alle delene av stedsanalysen peker på behovet for opprusting av Veitvet senter, både utendørs og innendørs. Senteret bør få flere nye kvalitetsbutikker med bredere vareutvalg, samt flere kafeer og møtesteder. T-banestasjonen er også nedslitt. Det anbefales at opprusting av senteret og baneholdeplassen gjøres samlet. Senteret bør utvikles med en lokal profil, hvor handel og møtesteder utvikles ut fra lokalt marked og sees i sammenheng med lokale aktivitets- og kulturtilbud.

Veitvet skole, Veitvetbanen og Veitvetparken er svært viktige møtesteder. Medvirkningen med barn og unge viser at spesielt Veitvet skole og Veitvetbanen er svært viktig sosiale møtesteder for barn og unge. Det skal bygges ny skole da den eksisterende er nedslitt. Kapasiteten skal dobles. Skolens funksjon som møtested og nærheten til Veitvetveien og nærmiljøet bør vektlegges ved lokalisering og utbygging av ny skole. Høyspentledningen som går over skoleområdet bør samtidig vurderes lagt i jordkabel, både fordi dette vil frigjøre areal til andre formål (blant annet skole) og fordi det vil gi en stor kvalitetsmessig gevinst for området.

9.5 Grønne områder
Generelt framheves det grønne preget som en vesentlig positiv kvalitet ved hele Veitvet-Sletteløkka. Veitvet har fine grøntarealer mellom blokkene og rekkehus med tilrettelagte lekeplasser og sittegrupper, samt Veitvetparken og Bredtvetdalen innen rekkevidde. På Sletteløkka er nærheten til Marka med turstier og skiløyper en kvalitet som fremholdes av beboerne.

Bredtvetdalen
Bredtvetdalen er lite brukt og lite påaktet av beboerne som et område med særlige muligheter. Både medvirkningsprosess for barn og unge og voksne viser dette. Dette er forståelig, da det ikke er tilrettelagt med turstier og det er vanskelig å komme dit fra boligområdene, samt at Trondheimsveien er en barriere. Den fysiske analysen fremhever imidlertid Bredtvetdalen som en ressurs, som kan gi økt aktivitetstilbud og gangforbindelse til Marka dersom det gjennomføres tilretteleggingstiltak.

Veitvet-Sletteløkka ligger nær Marka. Det er imidlertid noe dårlig tilgjengelighet til Marka. Fra Veitvet er Trondheimsveien en barriere og fra Sletteløkka må en går rundt Krigsskolens inngjerdete område. Hvis tilgjengelighet til marka bedres, både funksjonelt og visuelt sett, vil denne kvaliteten trolig oppleves som en større ressurs. Barn og unge som bor på Sletteløkka oppgir at de bruker skogen noe. Barn og unge som bor på Veitvet oppgir ikke at de bruker skogen.

9.6 Trafikk og miljøkonsekvenser
Trondheimsveien
Alle delene av stedsanalysen peker på forurensning, støy og barriereeffekt fra Trondheimsveien som et betydelig problem. Planlagt nedbygging av Trondheimsveien (som del av prosjektet Fossumdiagonalen) med betydelig reduksjon av trafikkmengder vil redusere problemene betraktelig.

Et usikkerhetsmoment er om og når nedbygging av Trondheimsveien blir realisert. Da Trondheimsveien går gjennom Bydel Bjerke i østvestlig retning og berører mange boligområder som ligger tett på veien, er dette et viktig tema for bydel Bjerke ut over områdesatsingen. Bydelen bør derfor intensivere arbeidet for at Trondheimsveien blir nedbygget.

Det kan imidlertid gå relativt mange år før nedbygging av Trondheimsveien kan realiseres, da dette er avhengig av Fossumdiagonalen og tiltak på Østre Aker vei. I mellomperioden bør det derfor iverksettes midlertidige tiltak for å redusere støyplager og helseproblemer, for eksempel lokal skjerming av uteområder. For tiltak knyttet til Trondheimsveien som barriere bør kostnadene vurderes opp mot nytte.

Det kan oppleves som et dilemma å arbeide for nedbygging av Trondheimsveien og samtidig iverksette tiltak for å takle miljøproblemene lokalt. Fra så vel faglig hold som fra medvirkningsprosessen blir miljøfartsgrenser (som nå er innført) framholdt som et viktig strakstiltak. Forutsatt at en har en klarhet i hva som er midlertidige tiltak og hva som er tiltak rettet mot den permanente situasjonen med nedbygget Trondheimsvei, burde dette ikke være problematisk.

Veitvetveien
Alle delene av stedsanalysen påpeker at Veitvetveien er en viktig kommunikasjonsåre og spesielt som gangforbindelse. Den fysiske analysen angir at veien ikke er utformet som lokal "nærmiljøgate" med prioritet for myke trafikanter. Medvirkningsprosessen for voksne har fått frem at det er problemer med gjennomgangstrafikk og for høy fart i Veitvetveien.

Veisystem
Både medvirkningsprosessen for voksne og ungdom, samt den fysiske analysen beskriver hvordan kryssløsningen for Trondheimsveien og Veitvetveien gjør at Veitvet oppleves som vanskelig å komme til og fra, fordi man må kjøre lange omveier. Videre at Sletteløkka trafikalt sett ikke "sokner til" Veitvet, og at Sletteløkka igjen er splittet i to med atkomst fra to forskjellige kryss på innsiden og utsiden av bomringen. Veisystemet bidrar til at beboere på Veitvet og Sletteløkka føler at de bor i ulike boligområder, uten felles stedstilhørighet. Dette er et større problem på Sletteløkka enn på Veitvet, fordi de ikke har noen samlende eller offentlige funksjoner (for eksempel skole, grendehus, butikk) som kan bidra til å gi stedstilhørighet.

Nedgradering av Trondheimsveien vil kunne avhjelpe problemene med veisystemet, da kryssløsningene på Trondheimsveien kan gis mer bymessig utforming med flere svingmuligheter og fotgjengerkryssing.

Parkering
Veitvet-Sletteløkka er bygget med lav parkeringsdekning. Medvirkningsprosessen for voksne viser tydelig at mangel på parkeringsplasser oppleves som problematisk. Gjennom medvirkningsprosessen for barn og ungdom har det kommet frem synspunkter på at de parkerte bilene beslaglegger mye plass på bekostning av uteareal til lek og opphold. Den fysiske analysen påpeker at det store antallet parkerte biler i gater og uteområder gjør at de dominerer uteområdene og gatene. Dette er mest kritisk på Sletteløkka der det ikke er et tydelig skille mellom parkeringsplasser og leke- og oppholdsarealer, og der det generelt er lite uteareal.

På Veitvet senter har de ulike delene av stedsanalysen noe forskjellige resultater. Gjennom medvirkningsdelen for voksne kommer det frem at antall parkeringsplasser oppleves som for lite. Barn og ungdom mener de parkerte bilene dominerer for mye av uteområdene og at noen av disse bør vike for møtesteder/uteoppholdsareal og trafikksikre gangforbindelser. Den fysiske analysen støtter barn og ungdoms vurdering.

Selv om parkeringsproblemet oppleves som prekært, vil det trolig være vanskelig å løse dette. Utbygging av p-hus har en så høy kostnad (ca kr 300.000 pr plass) at det neppe vil være vilje til å finansiere det. Undersøkelse i sentrale byområder av betalingsvillighet for parkeringsgarasje viser dette, også der boligprisene ligger på et mye høyere nivå. Det er heller ikke tilgjengelige areal for nye felles parkeringsanlegg, verken som markparkering eller p-hus.

Aktuelle løsninger som vil kunne hjelpe for parkeringssituasjonen er bildelingsordninger. Sett i lys av at området har godt kollektivtilbud og er relativt tett bebygget, bør det utredes om dette er aktuelt.

Høyspentledning
Den fysiske analysen angir høyspentledningen som problem både visuelt og fordi den opptar mye areal som kunne vært disponert til andre formål. I tillegg kommer eventuelle helsemessige konsekvenser og/eller mulig opplevelse av dette. I medvirkningsprosessene er det kun noen få av ungdommene på Veitvet som har bemerket at høyspentledningen er et problem. Grunnen til at så få har anført dette som et problem, kan muligens være at høyspentledningen betraktes som noe man ikke kan få gjort noe med. Mulighetene for å legge høyspent-

ledningen i kabel bør undersøkes nærmere og sees opp mot arealgevinst og kvalitative gevinster.

9.7 Universell utforming

Veitvet har de viktigste funksjonene sentralt plassert og boliger med kort avstand til disse funksjonene. Området blir brukt av et stort antall mennesker. Dette er et godt utgangspunkt for mennesker som er avhengig av god tilgjengelighet og universell utforming.

Veitvet og Sletteløkka ligger imidlertid i bratt terreng og har utfordringer knyttet til å gi tilgjengelighet til alle i uteområdene. Dette gjelder spesielt Veitvetveien som går "på tvers" av terrenget. Det samme gjelder gangforbindelser på tvers av terrenget på Sletteløkka. De sentrale funksjonene på Veitvet har et godt utgangspunkt for å etablere tilgjengelighet for alle. På Veitvet senter er en av inngangene trinnfri. Senteret mangler imidlertid HC-toalett og en generell oppgradering for å gi universell utforming.

Prinsippene i universell utforming bør legges til grunn i den videre planleggingen for å oppnå løsninger som i størst mulig grad er tilpasset alle brukergrupper. Tilgjengelighet bør oppnås gjennom hovedløsningen i så stor utstrekning som mulig, uten behov for tilpasning, særløsninger eller tilleggsløsninger. I definisjonen av universell utforming ligger det imidlertid også en ambisjon om tilgjengelighet i så stor grad som mulig. Man bør avveie mellom ulike hensyn og velge løsninger som gir best mulig tilgjengelighet ut fra stedlige forutsetninger.

Veitvet Story - jubileumsrevy for Veitvet skole 50 år. Elever fra Veitvet skole.

9.8 Videre medvirkningsprosesser

Medvirkning i områdesatsingen

Medvirkningsprosessene som har vært gjennomført i dette prosjektet viser et stort engasjement og vilje til lokal handling og deltakelse. Det er viktig at dette følges opp ved at beboerne inviteres til å delta aktivt også i det videre arbeidet med områdesatsingen. Arbeidsverkstedene med ungdom resulterte i dannelsen av 4 grupper som skal arbeide videre med ulike tema i nærmiljøet. Disse vil være en viktig ressurs når tiltak i området skal planlegges og gjennomføres – både de større prosjektene og mindre lokale tiltak. Gruppene som har deltatt i medvirkning for voksne bør også delta i videre medvirkning.

Sikre at andre prosjekter støtter opp om områdesatsingen

Områdesatsingen bør også arbeide for at alle offentlige tiltak som gjennomføres i området ivaretar nærmiljøperspektivet. Beboerne i området vil ikke skille mellom bydelen og andre offentlige instanser som gjennomfører tiltak på Veitvet-Sletteløkka. For at områdesatsingen skal oppleves som vellykket, er det derfor viktig at bydelen koordinerer prosjekter som skal gjennomføres og sikrer at disse ikke motarbeider områdesatsingen.

Det er også viktig å gi befolkningen mulighet til aktiv medvirkning også i disse prosjektene, på linje med områdesatsingen.

10 Anbefaling – utviklingsstrategi

10.1 Utgangspunkt for anbefalingene

Målet om et levende bomiljø

Anbefalingene i stedsanalysen tar utgangspunkt i det definerte mål og delstrategiene for områdesatsingen:

Overordnet mål

Å utvikle et levende bomiljø på Veitvet og Sletteløkka slik at beboerne kan takle utfordringer og problemer som eksisterer eller kan oppstå. Dette skal gjennomføres ved et aktivt stedsutviklingsarbeid basert på lokal forankring og eierskap.

Delstrategier

1. *Utvikling av gode møtesteder og sentra/ næringsarealer i de utvalgte stedene.*
2. *Utvikling av bo- og oppvekstmiljøer*
3. *Utvikling av lokal kunnskap og ledelseskapasitet for bærekraftig utvikling av delstrategi 1 og 2.*

I målformuleringen knyttes levende bomiljø til sosiale aspekter. I tillegg mener vi begrepet bør inkludere gode fysiske betingelser for å bo. Dette kan knyttes til fravær av fare, forurensning og støy, boligstandard og utearealer med tilstrekkelig kvalitet og størrelse. For Veitvet-Sletteløkka er det også relevant å trekke inn tilstedeværelse av service og offentlige funksjoner, som møtesteder og samlingssteder.

Aktuelle tiltak diskuteres i forhold til i hvilken grad de bidrar til å oppfylle mål og understøtte delstrategiene. Det vil her være viktig å ta utgangspunkt i de vesentligste utfordringene for bomiljøet, slik de har fremkommet i medvirkningsprosessen og er beskrevet i kapitlene om sosiale og kulturelle forhold og fysiske omgivelser.

Samspill med andre prosjekter i Groruddalssatsingen

Stedsutviklingen av Veitvet-Sletteløkka vil gjennomføres over tid, både fordi ulike prosjekter i Groruddalssatsingen har forskjellig fremdrift, fordi private aktører har ulik fremdrift for sine prosjekter og fordi sosiokulturelle utviklingsprosesser i sin karakter går over lengre tid.

En rekke større prosjekter vil bli realisert som del av Groruddalssatsingen og vil påvirke bomiljø og nærmiljø på Veitvet-Sletteløkka. Dette er prosjekter som nedbygging av Trondheimsveien, ny Veitvet skole, eiendomsutvikling av Østre Aker vei 100 og styrking av tverrforbindelsen mellom Østmarka og Lillomarka. Dette er prosjekter som gjennomføres av andre offentlige instanser. Vi anbefaler at stedsutviklingsarbeidet rettes mot samspill med disse og å sikre at de utformes og gjennomføres slik at de bidrar til å utvikle et levende bomiljø. Som grunnlag for diskusjon av aktuelle tiltak i stedsutviklingsarbeidet er de ulike prosjektene illustrert på prinsippnivå og sett i forhold til tidspunkt for gjennomføring.

Utviklingsstrategi med tre faser

Utviklingsstrategien skisseres med tre faser:

- Kort sikt omfatter prosjekter som kan gjennomføres innenfor 1-2 år.
- Mellomlang sikt omfatter prosjekter som kan gjennomføres innen 4-6 år.
- Lang sikt omfatter prosjekter som kan gjennomføres innenfor den langsiktige tidsrammen for Groruddalssatsingen.

Utviklingsstrategien synliggjør både prosjekter gjennomført gjennom stedsutviklingsarbeidet og andre prosjekter i Groruddalssatsingen. På denne måten gis det et bilde av den totale situasjonen (ut fra kjent kunnskap) og hvordan prosjektene kan samspille. Det legges også vekt på at tiltakene i de ulike fasene skal samspille og avhengighet mellom ulike tiltak i en etappevis utvikling.

For tiltak som anbefales i stedsutviklingsarbeidet er det tatt utgangspunkt i samspill mellom sosiale, kulturelle og fysiske forhold/utfordringer. Tiltakene diskuteres i forhold til hvordan de kan bidra til å oppnå det overordnede målet for områdesatsingen.

En planleggingsstrategi som tar utgangspunkt i etappevis utvikling ved delprosjekter, vinner også på at det igangsettes strakstiltak som bygger opp mot endringene som kommer og gir positiv effekt for brukerne av stedet. Det må poengteres at grunneierne og den instansen som skal gjennomføre tiltaket må trekkes aktivt inn i arbeidet.

10.2 Utviklingsstrategi

For tiltak som anbefales i områdesatsingen er det tatt utgangspunkt i den samlede vurderingen i kap 9 med samspill mellom sosiale, kulturelle og fysiske forhold, og definerte mål og utfordringer for områdesatsingen.

Universell utforming

Det legges til grunn at alle tiltakene i utviklingsstrategien gis universell utforming for å oppnå løsninger som i størst mulig grad er tilpasset alle brukergrupper.

Sosialt og fysisk bomiljø på Sletteløkka, Hubroveien og Veitvetstubben

Leke- og oppholdsarealer i boligområdene på Sletteløkka bør rustes opp og støyskjermes lokalt for perioden frem til Trondheimsveien blir nedgradert. Eksisterende lekeplasser bør rustes opp og det bør etablere sittearealer i tilknytning til disse. Det bør også vurderes å etablere oppholdsareal på enkelte steder i eller i tilknytning til gatene. Belysning av området bør også inngå i arbeidet.

Det bør vurderes å ta i bruk en tidligere barnepark og eventuelt nærliggende areal innenfor Linderud leir til et nytt leke- og oppholdsområde – som en nærmiljøpark for Sletteløkka. Arealtilgang må avklares i dialog med ansvarlige instanser for Linderud Leir.

Samtidig bør det igangsettes en prosess med jevnlige beboermøter for å håndtere sosiale problemstillinger og utfordringer knyttet til forsøpling av oppgang og uteområder i boligområdene på Sletteløkka. Både opprusting av utearealer og beboermøtene må gjennomføres i samarbeid mellom boligsameiene/borettslagene, beboerne og bydelen ved områdesatsingen.

På samme måte bør leke- og oppholdsarealer i boligområdene i Hubroveien og Veitvetstubben rustes opp og støyskjermes lokalt. For Veitvetstubben bør det også vurderes tiltak for å forbedre gangforbindelsen mot Linderud senter.

Gjennomføring: Dette arbeidet bør iverksettes på kort sikt. Det bør gjennomføres enkelte strakstiltak sammen med utarbeidelse av plan for opprusting av alle leke- og oppholdsarealene. Gjennomføringen av tiltakene vil trolig skje på mellomlang sikt.

Møtesteder på Sletteløkka

Det bør etableres ett eller flere møtesteder på Sletteløkka. Plassering og innhold i møtestedene må avklares i det videre arbeidet. En ser her to hovedlokaliseringer; ved atkomsten til Linderud leir og ved OK-butikken.

Ved atkomsten til Linderud leir ligger idrettsplassen til leiren utenfor gjerdet. Idrettsplassen er en grusbane og relativt lite brukt av Krigsskolen, på grunn av noe lav standard. Det bør vurderes et samarbeid mellom kommunen (ved bydelen og kultur- og idrettsetaten) og ansvarlige instanser for Linderud Leir om opprusting av banen. Dette kan gi et bedre tilbud til både befolkningen og Krigsskolen.

Linderud leir ønsker av sikkerhetsgrunner å ha alle sine funksjoner innenfor leirens gjerde. Arealer og bygg som ligger utenfor gjerdet ansees som mindre hensiktsmessige. Det vil kunne være aktuelt å avhende disse arealene og bygningene til annen bruk, for eksempel til et aktivitetshus og/eller barnehage. Det er her tre aktuelle arealer. Et areal med en kontorbygning som ligger nær Utfartsveien vil også være interessant for nærmiljøutvikling, da det ligger sentralt plassert i tilknytning til bomiljøet. Tas dette i bruk til andre funksjoner enn Linderud Leir, krever det at leirens gjerde flyttes.

Samtidig har leiren behov for en bedre innkjøringssituasjon og Forsvaret har en ambisjon om å gjennomføre regulering av leiren. Dette gir en mulighet til å inngå et samarbeid om arealbruk og utforming av hele området ved utfartsparkeringen og innkjøringen til Linderud leir. En kan her oppnå et tyngdepunkt med aktivitetstilbud og idrettsplass som fungerer i sammenheng, en bedre innkjøring til leiren og et tydeligere "ansikt utad" for Linderud leir.

Aktivitetstilbudet kan være lokalt for barn og ungdom på Sletteløkka og Veitvet, med et flerbrukshus med barnehage og andre aktiviteter. Det kan i tillegg også være et ungdomstilbud som er attraktivt for et større omland (Groruddalen/Oslo), for eksempel skatehall etter

Utviklingsstrategi for Veitvet-Sletteløkka

- Bedre bomiljø i boligområder
- Utvikle gode møtesteder (eksisterende og nye)
- Gangakse med Veitvetveien som nærmiljøgate
- Trondheimsveien: Nedbygging og beplantning
- Turvei og tiltak for aktivitet og idrett
- Høyspentledning i jordkabel
- Mulig eiendomsutvikling
- Studieområdet

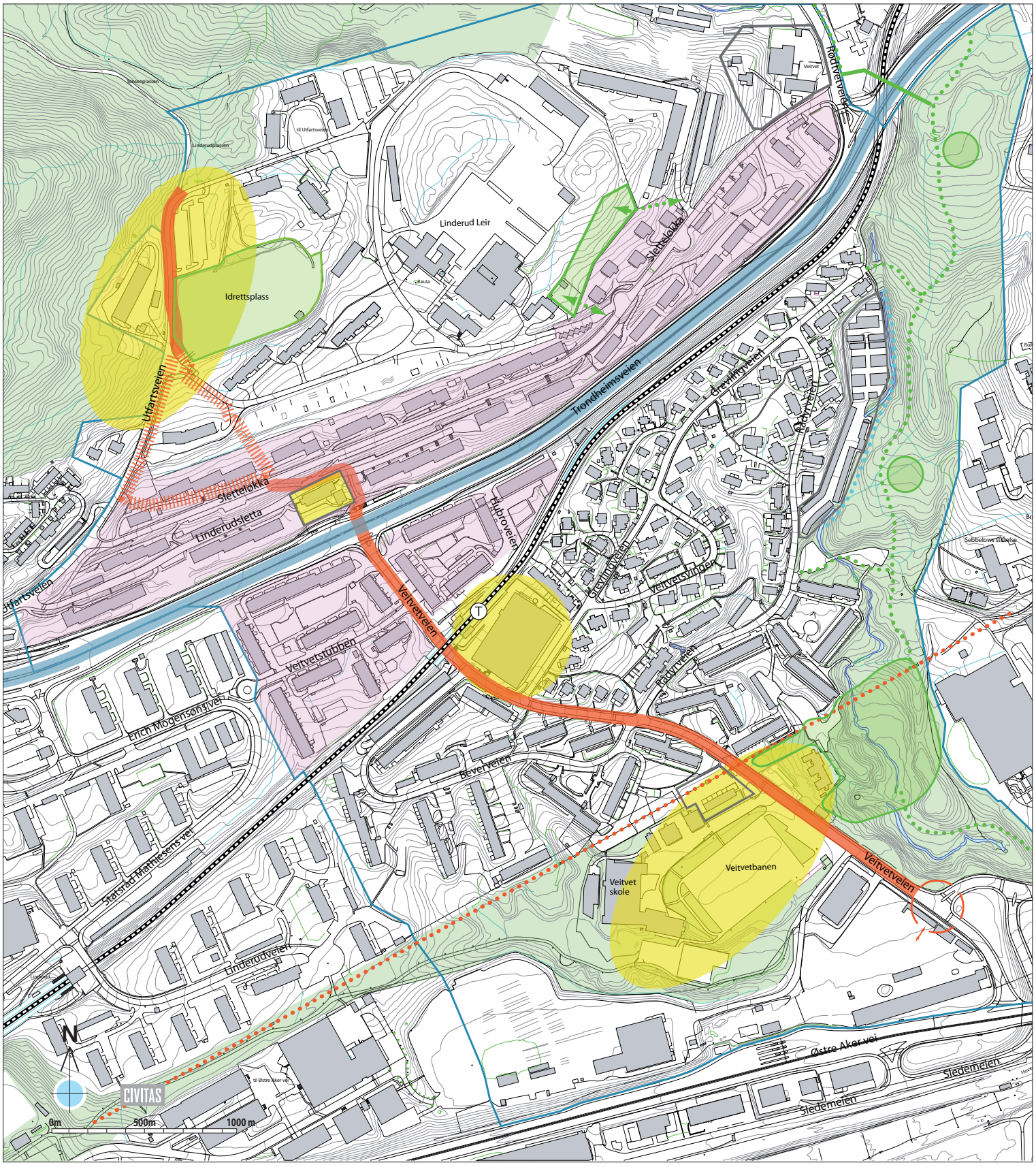

mønster fra Nadderudhallen i Bærum. Aktivitetshuset og idrettsplassen kan bli et nordlig tyngdepunkt i aksen Sletteløkka-Veitvet. Dette vil skape et unikt tilbud som gir Sletteløkka tilbud og profil utad. Det kan gir barn og ungdommene fra Sletteløkka noe å være stolt av og bidra til å trekke andre barn og ungdom til området.

Gjennomføring: Tiltaket krever avklaring og samarbeid med ansvarlige for Linderud leir og også med flere etater i kommunen. Det krever også regulering. Arbeidet med å avklare mulighetene for realisering kan igangsettes på kort sikt. Gjennomføringen av tiltakene vil imidlertid skje på mellomlang sikt til lang sikt.

Tilrettelegging for møteplasser og nye aktiviteter/funksjoner ved OK-butikken bør undersøkes og videreutvikles dersom det er grunnlag for dette. OK-butikken ligger i en enetasjes enkel trebygning. Samtidig har eiendommen en sentral plassering på Sletteløkka, nær undergangen og aksen mellom Veitvet og Sletteløkka. Denne eiendommen har derfor et potensial for et offentlig/allmennyttig program og innendørs møteplass, gjerne i kombinasjon med andre formål. Dagens støysituasjon gjør det ikke mulig å etablere støyfølsomme funksjoner her, slik som boliger. Når Trondheimsveien nedgraderes, vil det både være potensial for boliger og en attraktiv møteplass utendørs.

Gjennomføring: Mindre tiltak kan kanskje gjennomføres på kort eler mellomlang sikt. En ny utbygging krever omregulering og er avhengig av at Trondheimsveien nedbygges. Det vil trolig ikke være aktuelt å realisere utbygging før på lang sikt.

Depotbygning til Linderud Leir som ligger utenfor leirens gjerde

Møtesteder på Veitvet

Veitvet senter bør tilrettelegges for møteplasser og nye aktiviteter/funksjoner. Senteret bør utvikles med en lokal profil rettet mot lokalbefolkningen i området. Det bør arbeides for å etablere møtesteder som er aktive på dagtid, for eksempel som bakeri, kafé eller kaffebar. Etablering av bydelens Familiesenter her i 2009 vil gi et nytt kundepotensial for slike funksjoner. Senteret bør også få en omfattende oppgradering både bygningsmessig og for uteareralene. Innendørs bør det vurderes å åpne butikkene mot det indre torget og generelt ruste opp arealene. Fasadene bør også oppgraderes slik at bygningen får et mer attraktivt og helhetlig uttrykk. Det bør utarbeides en helhetlig utomhusplan sammen med T-banestasjonen, som gir trygge gangforbindelser og mer areal til fotgjengere og opphold, men samtidig ivaretar behovet for parkering til senteret.

Opprusting av T-banestasjonen bør sees i sammenheng med opprusting av senteret. Både T-banen og senteret er svært viktige funksjoner på Veitvet. Det bør tilrettelegges for at beboerne reiser kollektivt. Veitvet senter bør utnytte det kundepotensialet som de kollektivreisende utgjør. Opprusting av T-banestasjonen ligger inne i handlingsprogrammet "Miljøvennlige reiser i Groruddalen" i perioden frem til 2010. Dette blir derfor ivaretatt av andre aktører i Groruddalssatsingen. Områdesatsingen bør derfor rettes mot å få til samarbeid mellom offentlige og private aktører og sikre at T-banestasjonen og senteret sees i sammenheng.

Gjennomføring: Planlegging av opprusting av T-banen og senteret iverksettes innenfor fasen kort sikt. Bygningsmessige tiltak på T-banen vil kunne gjennomføres på mellomlang sikt. Bygningsmessige tiltak på Veitvet senter må gjennomføres av sentereier, ut fra ambisjonsnivå definert ut fra senterets økonomi. En helhetlig utvikling av utearealene rundt T-baneholdeplassen og senteret bør prioriteres på mellomlang sikt, samtidig med opprustning av T-baneholdeplassen.

Tiltak som kan gjøres på kort sikt:

- Etablering av møtesteder som er aktive på dagtid, for eksempel som bakeri, kafé eller kaffebar.
- Enklere opprusting innendørs, for eksempel

opprusting av det overbygde torget og åpning av butikker mot innebygd torg.
- Enklere opprusting utendørs for å gjøre senteret mer attraktivt utad.
- Mindre tilretteleggingstiltak utendørs for å teste ut plassering av benker på steder der det kan være attraktivt å sette seg ned, for eksempel ved den sydlige inngangen til T-banen og sydlig fasade på Veitvet senter. Slike enklere midlertidige tiltak bør evalueres som grunnlag for permanente løsninger.

Belysningsplan for Veitvet: En helhetlig belysningsplan for hele området kan gi større trygghet og gi et estetisk løft som gir et helhetlig preg. Belysningen er spesielt viktig i vinterhalvåret. Belysningsplanen vil innebære gjennomgang av eksisterende belysning og forslag til fornying. Det bør legges vekt på å understreke ulike nivåer som hovedvei, nærmiljøgate, boliggater, stisystem gjennom grønstruktur, markering av aktivitetsområder som skole og idrettsbaner, effektbelysning på T-banen etc.

Veitvet skole vil nybygges i fasen mellomlang sikt. Dette vil gjennomføres av Undervisningsbygg. Skolen og byutvikling av Østre Aker vei 100 planlegges samlet i en felles reguleringsplan med konsekvensutredning. Arbeidet berører også Veitvetbanen og Veitvetparken. En rekke kommunale etater, inkludert bydelen, deltar i dette arbeidet. Bydelen bør i dette arbeidet sikre at skolen lokaliseres og bygges slik at nærmiljøperspektivet ivaretas. Skolen bør lokaliseres med nær tilknytning til Veitvetveien som sentral gangforbindelse på Veitvet. Funksjonen som møteplass og aktivitetssted bør vektlegges for anlegget som helhet.

Det bør i denne sammenheng også vurderes om **høyspentledningen** kan legges i jordkabel og den tidligere **trafostasjonen** kan tas i bruk til ny bruk, for eksempel offentlig/allmennyttig formål. Høyspentledningen går over boligområder, skole og barnehage. I et tett befolket område bør slike kraftledninger legges i kabel i bakken. Høypentledningen beslaglegger mye areal og gir føringer for plassering og utforming av skolen. Arealet bør i stedet inngå i grøntområdet og samspille med eller inngå i Veitvetbanens, Veitvetparkens og skolens arealer.

Gjennomføring: planleggingen vil pågå i fasen kort sikt, mens skolen vil bli bygget ut i fasen mellomlang sikt.

Miljøvennlig transport, Veitvetveien og gangakse gjennom Sletteløkka

Det bør **tilrettelegges for myke trafikanter og miljøvennlig transport** ved at gangforbindelsene gjennom nærmiljøet og til kollektivtilbudet forbedres. Veitvetveien oppgraderes som en sentral gangforbindelse og nærmiljøgate. Gangkulverten under Trondheimsveien utbedres i første fase og erstattes med gangfelt over Trondheimsveien når den nedgraderes. Det etableres videre en ny gangforbindelse gjennom Sletteløkka og Krigsskolen til Krigsskolens idrettsbane, nytt aktivitetsområde og marka.

Veitvetveien foreslås opprustet som nærmiljøgate, med bredere fortau og andre tiltak for å prioritere gående og syklende, samt ny belysning og vegetasjon. Der veien har et utflytende byrom bør det defineres tydeligere. Ved Veitvet senter bør kontakten med senteret både visuelt og funksjonelt vektlegges.

Det foreslås etablert en **sammenhengende gangforbindelse (gang- og sykkelforbindelse) på Sletteløkka** mot fremtidig aktivitetsområde ved idrettsbanen til Linderud Leir. Plassering av gangforbindelsen bør vurderes ut fra mulighetene gjennom boligområdet og lokalisering/utforming av aktivitetsområdet. Hensikten med dette tiltaket er å styrke gangforbindelsen til Veitvet og styrke tilgjengeligheten til ny møteplass ved idrettsbanen til Linderud leir.

Gangforbindelsen gjennom Sletteløkka og Veitvetveien vil til sammen danne en **sentral gangakse** på tvers av områdene og barrierene. Aksen vil ha viktige offentlige funksjoner og rekreasjonsområder i begge ender. Hensikten med aksen er å knytte Sletteløkka og Veitvet tettere sammen, samt tilrettelegge for myke trafikanter. De to delene av aksen bør derfor gis utforming som understøtter dette ved detaljering, materialbruk, vegetasjon, belysning etc. Når Trondheimsveien nedgraderes og får mindre trafikk, vil gangaksen på tvers av Veitvet og Sletteløkka forbindelsen fremtre tydelig. I denne

sammenheng bør en sikre at kryssingen av Trondheimsveien bidrar til å synliggjøre hele aksen.

Gjennomføring: Arbeidet med å tilrettelegge for miljøvennlig transport og de konkrete tiltakene bør pågå i alle fasene av områdesatsingen.

På kort sikt kan følgende tiltak gjennomføres:

- Det etableres gangfelt over Veitvetveien ved Veitvetbanen. Det er gangforbindelser på begge sider av veien men ingen trygg kryssing. Det etableres også fartsreduserende tiltak på denne delen av Veitvetveien.
- Opprusting av gangkulvert under Trondheimsveien. Undergangen oppleves som utrygg og lite hyggelig å gå gjennom. Den bidrar heller ikke til å knytte sammen Sletteløkka og Veitvet. En "ansiktsløftning" vil kunne bedre situasjonen og ny belysning bidra til at undergangen føles tryggere. Vi anbefaler ikke at det etableres gangbro til erstatning for gangkulverten fordi en gangbro bare vil være effektiv i en relativt kort periode.
- Planlegging/prosjektering av Veitvetveien og gangforbindelsen på Sletteløkka.

På mellomlang sikt kan ombygging av Veitvetveien og utbygging av gangforbindelsen på Sletteløkka gjennomføres. Samtidig vil det være aktuelt å delta i planlegging av Trondheimsveien og i den sammenheng sikre at gangaksen gjennomføres på tvers av Trondheimsveien, som vil gjennomføres på **lang sikt**.

Grønne områder

Bredtvetdalen bør tilrettelegges ved å **etablere turvei med kryssing over Trondheimsveien.** Friluftsetaten vil stå for dette som del av en tverrforbindelse i Groruddalssatsingen. Områdesatsingen bør følge dette arbeidet og sikre at nærmiljøet ivaretas ved tilrettelegging for friluftsaktiviteter og gangforbindelser til boligområdet (Hagebyen). På grunn av terrenghøyder og at garasjeanlegget ligger i bunnen av Bredtvetdalen, er det noen få steder som peker seg ut som aktuelle forbindelser mellom turveien og boligområdet; i enden av Grevlingveien og ved p-plassen som ligger midt i grøntdraget.

Sammen med gang- og sykkelbro over Trondheimsveien bør det etableres bussholdeplass langs Trondheimsveien i nordgående retning. Fordi dette er avhengig av gang- og sykkelbroen, beskrives tiltaket som del av arbeidet med Bredtvetdalen.

Det bør både gjøres mindre tiltak for opphold og aktivitet langs turveien og det bør det vurderes å etablere en mer parkmessig del som utvidelse av Veitvetparken på østsiden av Veitvetveien. Denne parkutvidelsen vil kunne bli et positivt tilskudd til parkområdet med skole, barnehage og idrettsanlegg. Her kan det for eksempel etableres et vannspeil som del av bekken. En park vil også medvirke til å knytte grøntdragene på hver side av Veitvetveien sammen. En forutsetning for god kvalitet i parkområdet er at høyspentkabelen legges i jordkabel. Det bør avklares om en slik parkmessig opparbeidelse kan inngå i Friluftetatens arbeid med tverrforbindelsen i Groruddalen, eller om dette bør være et prosjekt i regi av områdesatsingen, i nær kontakt med Friluftsetaten.

Parkeringsanlegget i Bredtvetdalen er etablert for ca 20 år siden og er derfor relativt nytt. Det ligger delvis over Veitvetbekken og hindrer mulighetene til å legge bekken i dagen. Parkeringsanlegget er lavt utnyttet, men er spesielt godt vedlikeholdt. Tomten har et eiendomsutviklingspotensial, for eksempel for boligbygging i kombinasjon med parkeringsanlegg i kjeller. Utvikling av eiendommen vil i hovedsak ha relevans for grøntdraget, og prosjektene med etablering av tverrforbindelse og åpning av Alnas sidebekker. Dette er derfor ikke sentralt for områdesatsingen.

Gjennomføring: Planlegging av tverrforbindelsen vil gjennomføres i fasen kort sikt. Den vil realiseres i fasen mellomlang sikt. Eiendomsutvikling av tomten med garasjeanlegget vil trolig ikke gjennomføres før på lang sikt.

Nedgradering av Trondheimsveien

Nedgradering av Trondheimsveien vil gi en reduksjon til ca 1/5-del av dagens trafikkvolum. Da dette ikke ligger inne i Oslopakke 3, bør bydelen arbeide aktivt for at tiltaket gjennomføres, i samarbeid med andre berørte bydeler. Dette vil være det mest effektive tiltaket for å

bedre miljøet på Sletteløkka og de andre boligområdene som ligger nært Trondheimsveien.

Det foreslås at det igangsettes arbeid med opprusting/ beplantning av sidearealene til Trondheimsveien før den nedgraderes. Dette kan gjøres fordi veibredden ikke skal endres ved nedgradering av veien, men arealet skal omdisponeres slik at det blir ett felt til biltrafikk og ett felt til kollektivtrafikk i hver retning.

En trerekke på hver side av Trondheimsveien vil bidra til at strekningen oppleves mer som en gate gjennom et boligområde. Trerekkene vil gi en opplevelse av innsnevring av kjørefeltene og bli et estetisk løft. Trær har også en positiv effekt på svevestøv og gir en følelsesmessig positiv effekt på støyopplevelsen. Dette vil være et første skritt mot nedbygging av Trondheimsveien, og vil gi en positiv signaleffekt.

Gjennomføring: Arbeidet vil trolig pågå i alle faser av områdesatsingen. I fasen kort sikt vil det primært være påvirkningsarbeid og planlegging. I fasen mellomlang sikt kan beplantning av sidearealene realiseres, mens nedgradering av Trondheimsveien vil være på lang sikt.

Trondheimsveien

10.2 Tiltak på kort sikt

Tiltak som gjennomføres av andre i Groruddalssatsingen

	Tiltak	Tiltakshaver	Kommentar
1A	Miljøfartsgrense langs Rv 4	Statens vegvesen Region øst (SvRø)	Pågående
1B	7,5 min avganger på Grorudbanen	Ruter	Pågående
1C	Veitvet Idrettshall, lysmaster og midlertidige garderober	Idrettsetaten (IDR)	
1D	Gratis kjernetid i barnehage for alle 4- og 5-åringer.	Bydelen	Pågående. Ikke kartfestet.
1E	Språkløftet	Bydelen og Utdanningsetaten (UDE)	Pågående. Ikke kartfestet.
1F	Veitvet Skole som kunnskapssenter og inkluderende møteplass	UDE	Pågående.
1G	Utvidet skoledag	UDE	Pågående
1H	Ekstra tiltaksplasser for innvandrerkvinner med mangelfulle norskkunnskaper	NAV/Bydelen	Pågående. Ikke kartfestet.
1I	Folkehelseprosjektet "Stork"	Bydelen	Pågående. Ikke kartfestet.
1J	Norsk-offensiv i Groruddalen 2008-2010	Bydelen	Pågående. Ikke kartfestet.

Tiltak i områdesatsingen

	Tiltak og planlegging i perioden	Tiltakshaver	Medvirkning
2A	**Bomiljø Sletteløkka** - Beboermøter for sosiale problemstillinger - Strakstiltak leke - og oppholdsareal - Etablere del av nærmiljøpark ved gammel barnepark *Planlegging:* - Utarbeide plan for utbedring av leke- og oppholdsareal og belysning av området- Nærmiljøpark; plan for hele uteområdet	Boligsameiene i samarbeid med bydelen Belysning: Bydelen i samarbeid med Hafslund, Friluftsetaten (FRI) og Samferdselsetaten (SAM).	- Barn, ungdom, voksne som bor i området - Ungdomsgruppe på Veitvet skole: "Sletteløkka"
2B	**Veitvetstubben og Hubroveien** - Utbedring av leke- og oppholdsarealer - Gangforbindelse mot Linderud	Boligsameiene i samarbeid med bydelen	
2C	**Møtested på Sletteløkka ved Linderud leir** *Planlegging:* Arealavklaring, planlegging, reguleringsprosess	Bydelen i samarbeid med andre kommunale etater og ansvarlige instanser for Linderud leir	Barn, ungdom, voksne på Veitvet-Sletteløkka
2D	**Veitvet senter og T-banen** - midlertidig etablering av møtesteder utendørs - Mindre opprustingstiltak for T-banen - Medvirke til nye møtesteder innendørs feks kafé, bakeri el.. *Planlegging:* - Utarbeide felles utomhusplan for senteret og T-banen - Medvirke til strategi for fysisk opprusting av senteret	Bydelen i samarbeid med sentereier, Kollektivtransportproduksjon as (KTP as)/Ruter og Samferdselsetaten	- Ungdomsgruppe på Veitvet skole: "Veitvet senter"
2E	**Belysning på Veitvet (ikke kartfestet)** *Planlegging:* Utarbeide belysningsplan	Bydelen i samarbeid med Hafslund/ FRI/SAM	
2F	**Veitvet skole, Veitvetbanen, Veitvetparken** *Planlegging:* - Medvirke i planlegging av skoleområdet - Høyspentledning i jordkabel - Vurdere annen bruk av Trafostasjon	Samarbeid med Undervisnings-bygg, Utdanningsetaten, Eiendoms- og byfornyelsesetaten, Idrettsetaten	- Barn, ungdom, voksne som bor i området - Ungdomsgruppe på Veitvet skole: "Skoleområdet"
2G	**Veitvetveien** Gangfelt og fartsreduserende tiltak ved Veitvetbanen *Planlegging:* Planlegging/prosjektering av Veitvetveien som nærmiljøgate	Bydelen i samarbeid med Samferdselsetaten	
2H	**Gangforbindelse gjennom Sletteløkka** *Planlegging/prosjektering*		
2I	**Trondheimsveien** - Opprusting av gangkulvert: belysning og maling *Planlegging:* - Påvirkning for nedbygging, planlegging av sidearealer	Bydelen i samarbeid med SvRø	- Ungdomsgruppe på Veitvet skole: "Trondheimsveien"
2J	**Bredtvetdalen** Deltakelse i planlegging/prosjektering av tiltak, inkl. gang- og sykkelbro over Trondheimsveien og bussholdeplass	Bydelen i samarbeid med Friluftsetaten,, Statens vegvesen, KTP as/Ruter	

Gjennomføring av tiltak på kort sikt

- 1A Tiltak som gjennomføres av andre
- 2A Tiltak som gjennomføres i områdesatsingen
- 2B Tiltak som planlegges i områdesatsingen

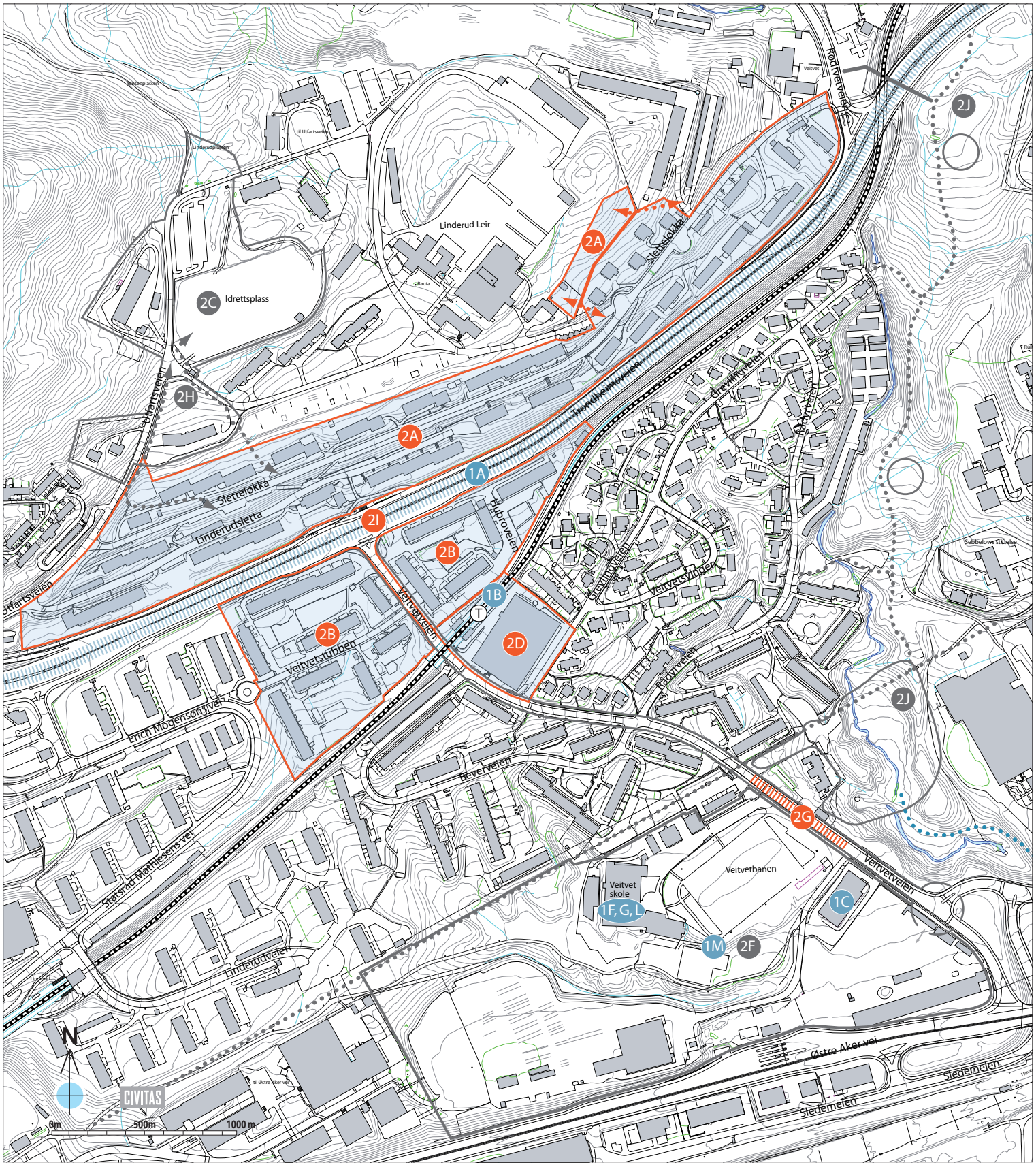

10.3 Tiltak på mellomlang sikt

Tiltak som gjennomføres av andre i Groruddalssatsingen /andre kommunale etater

	Tiltak	Tiltakshaver/status	Kommentar
1A	**Trondheimsveien** Planlegging av Fossumdiagonalen, Østre Aker vei og Trondheimsveien	Statens vegvesen	
1B	**Veitvet T-banestasjon:** Oppgradering og bedre tilgjengelighet	Samferdselsetaten, /KTP as/Ruter	Ligger inne i PG1 2007-09.
1K	**Bredtvetdalen** - Etablering av turvei - Gangforbindelser til turvei fra boligområdet. - Tilrettelegge for aktiviteter - Midlertidig gang- og sykkelbro over Trondheimsveien	Friluftsetaten	
1M	Veitvet skole, idrettsanlegg og byutvikling av Østre Aker vei 100: Utbygging	Undervisningsbygg, Utdanningsetaten, Idrettsetaten, Eiendoms- og byfornyelsesetaten.	Krever reguleringsplan med KU, som igangsettes i 2008.

Tiltak i områdesatsingen

	Tiltak og planlegging i perioden	Tiltakshaver	Medvirkning
2A	**Bomiljø Sletteløkka** - Beboermøter for sosiale problemstillinger - Etablere nærmiljøpark ved gammel barnepark - Gjennomføre utbedring av leke- og oppholdsarealer	Boligsameiene i samarbeid med bydelen	- Barn, ungdom, voksne som bor i området - Ungdomsgruppe på Veitvet skole:"Sletteløkka"
2B	**Veitvetstubben og Hubroveien** - Utbedring av leke- og oppholdsarealer - Gangforbindelse mot Linderud	Boligsameiene i samarbeid med bydelen	
2C	**Møtested på Sletteløkka ved Linderud leir** Realisering av møtested og oppgradering av idrettsplass	Bydelen i samarbeid med andre kommunale etater og ansvarlige instanser for Linderud leir	Barn, ungdom, voksne på Veitvet-Sletteløkka
2D	**Veitvet senter og T-banen** - Realisere felles utomhusplan for senteret og T-banen - fysisk opprusting av senteret innendørs og utendørs	Sentereier og KTP as/Ruter. Medvirkende: Bydelen og kommunale etater	- Ungdomsgruppe på Veitvet skole:"Veitvet senter"
2E	**Belysning på Veitvet (ikke kartfestet)** Utarbeide belysningsplan	Bydelen i samarbeid med Hafslund/ FRI/SAM	
2F	**Veitvet skole, Veitvetbanen, Veitvetparken** - Høyspentledning i jordkabel - Ny bruk av Trafostasjon	Samarbeid med Undervisnings-bygg, Utdanningsetaten, EBY, Idrettsetaten	- Barn, ungdom, voksne som bor i området - Idrettslag
2G	**Veitvetveien** Realisering av Veitvetveien som nærmiljøgate	Bydelen i samarbeid med Samferdselsetaten	
2H	**Gangforbindelse gjennom Sletteløkka** Realisering av gangforbindelsen	Bydelen i samarbeid med Samferdselsetaten og boligsameie	
2I	**Trondheimsveien** Beplantning og opprusting av sidearealer til Trondheimsveien *Planlegging:* Delta i planarbeidet for nedbygging av Trondheimsveien, inkl kryssløsninger og fotgjengerkryssing.	Bydelen i samarbeid med SvRø	- Ungdomsgruppe på Veitvet skole:"Trondheimsveien"
2J	**Bredtvetdalen** - Utvide Veitvetparken og tilrettelegge for aktiviteter og vannspeil - Etabl bussholdeplass ved Trondheimsveien, nordgående retning - Høyspentledning i jordkabel	Bydelen i samarbeid med Friluftsetaten,, Statens vegvesen, KTP as/Ruter	
2K	**Møtested på Sletteløkka ved OK-butikken** Planlegging og evt realisering av møtested sammen med eiendomsutvikling av eiendommen.	Grunneier i samarbeid med bydelen	
2L	**Sletteløkka 44** *Planlegging:* Avklaring av arealbruk gjennom reguleringsplan	Grunneier. Bydelen bør koordinere og tilrettelegge medvirkningsprosess.	Askelia borettslag

Gjennomføring av tiltak på mellomlang sikt

1A Tiltak som gjennomføres av andre

2A Tiltak som gjennomføres i områdesatsingen

2B Tiltak som planlegges i områdesatsingen

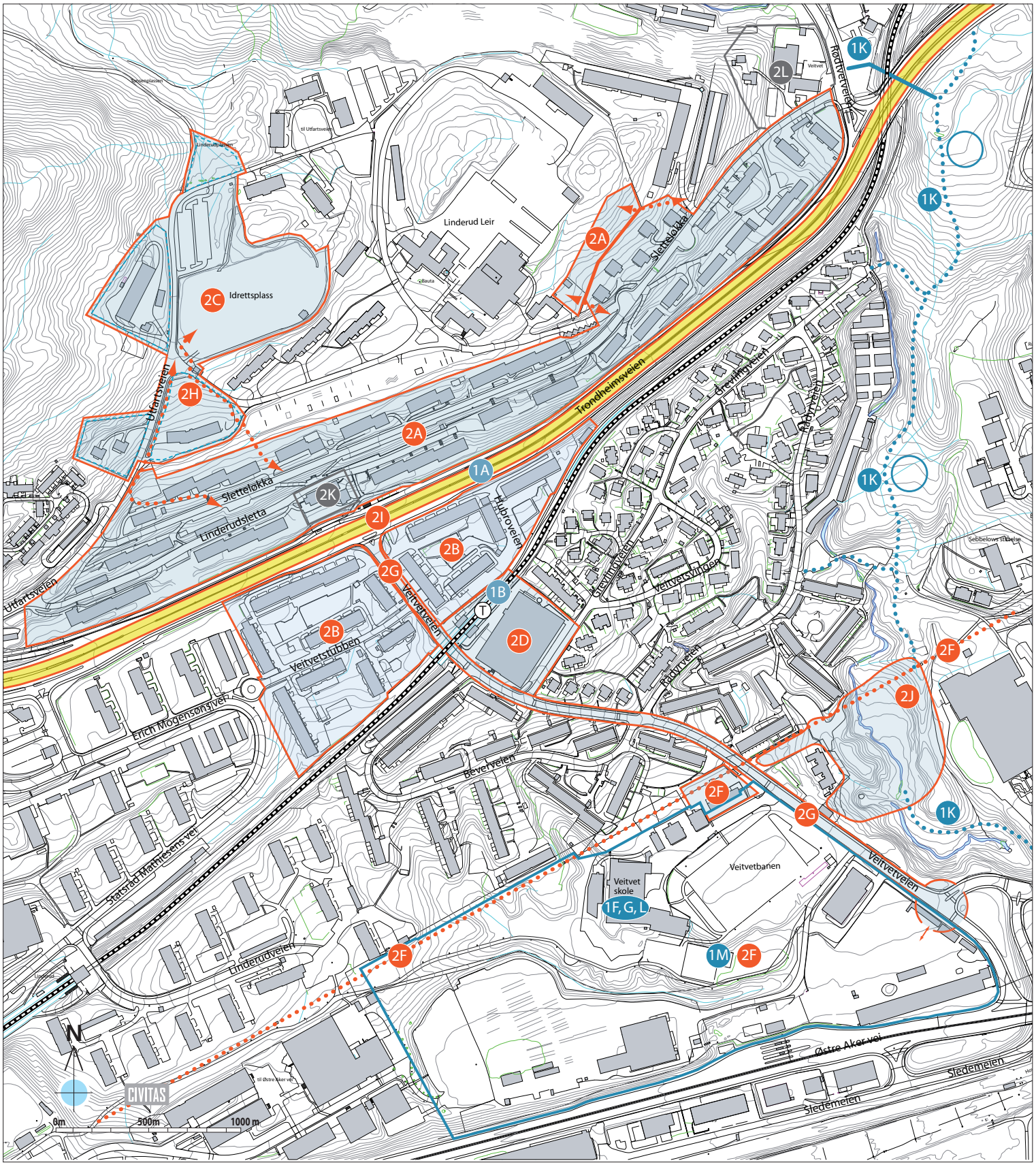

10.4 Tiltak på lang sikt

Tiltak som gjennomføres av andre i Groruddalssatsingen

	Tiltak	Tiltakshaver	Kommentar
1A	Nedbygging av Trondheimsveien til ca 6000 ådt med nye kryssløsninger og kryssing i gangfelt.	SvRø	
1N	Åpning av Veitvetbekken	Vann- og avløpsetaten/FRI	

Tiltak i områdesatsingen

	Tiltak og planlegging i perioden	Tiltakshaver	Medvirkning
2G, 2H	**Gangakse og endepunkter** Sikre sentral gangforbindelse gjennom Veitvet-Sletteløkka, med ny fotgjengerkryssing av Trondheimsveien, sikre god kobling til endepunkter	Bydelen i samarbeid med Samferdselsetaten, SvRø	
2K	**Møtested på Sletteløkka ved OK-butikken** Realisering av møtested sammen med eiendomsutvikling av eiendommen.	Grunneier i samarbeid med bydelen	
2L	Eiendomsutvikling av Sletteløkka 44	Grunneier	Krever reguleringsplan. Det kan bygges boliger på tomten når Trondheimsveien er nedbygget.
2M	Parkeringsanlegg Eiendomsutvikling sammen med åpning av Veitvetbekken	Grunneier	Krever reguleringsplan

Gjennomføring av tiltak på lang sikt

- 1A Tiltak som gjennomføres av andre
- 2A Tiltak som gjennomføres i områdesatsingen
- 2B Tiltak som planlegges i områdesatsingen

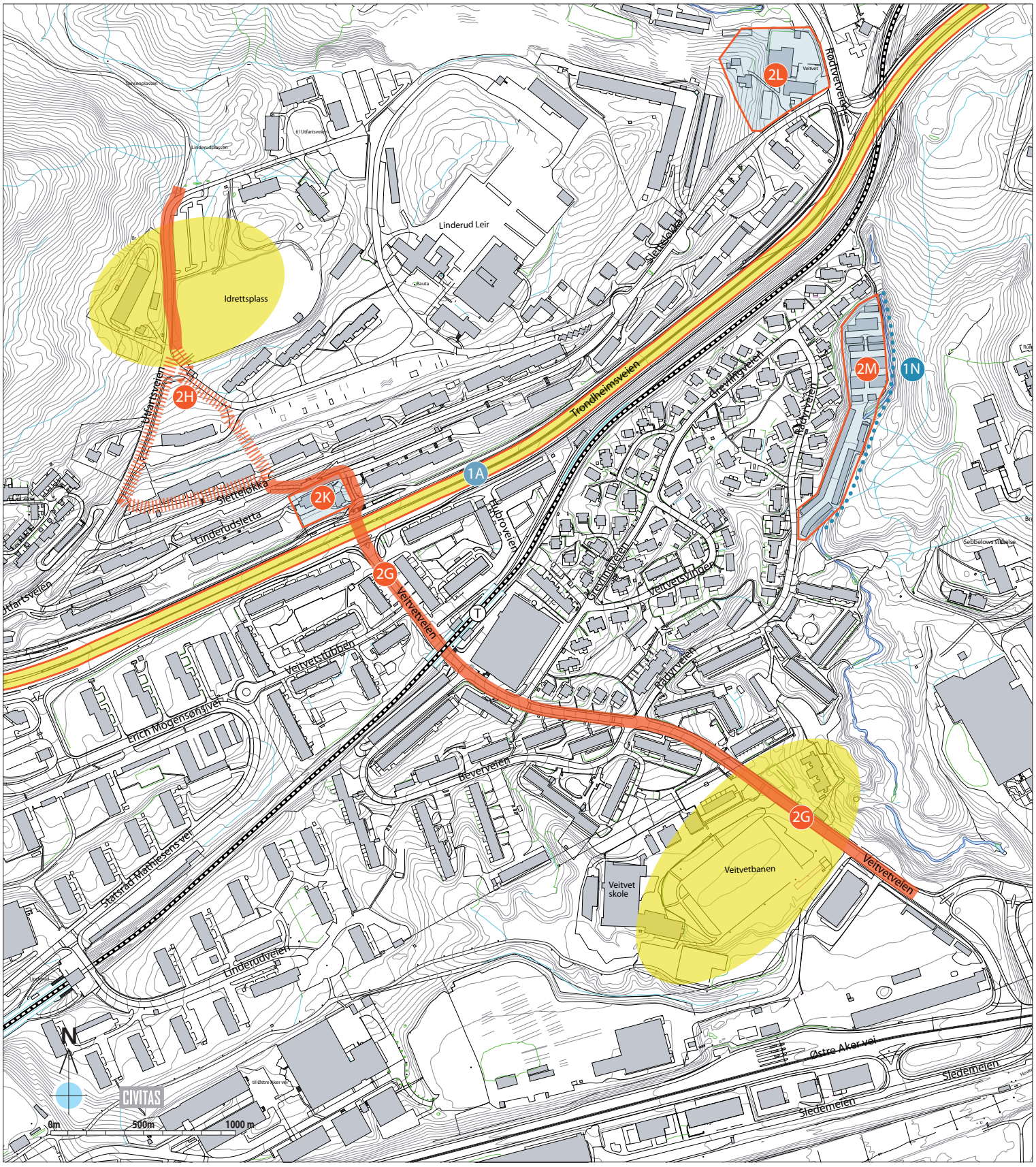

Bydel Bjerke

Husbanken

Groruddalssatsingen